

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ARAşTIRMA

YILMAZ POLAT

CIA'nın MUTEBER ADAMI

3
BASKI

telgrāfhane
yayınları

CIA'nın
MUTEBER
ADAMI

YILMAZ POLAT

telgrāfhane
yayınları

CIA'NIN MUTEBER ADAMI

Yılmaz Polat

telgrāfhane
yayınları

CIA’NIN MUTEBER ADAMI

Yılmaz Polat

Araştırma Dizisi / 2

1.Basım: Ocak 2017

3. Basım: Kasım 2017

ISBN: 978-605-83218-8-5

Yayın Yönetmeni: Taylan Özbay

Editör: Çiğdem Aktepe

Görsel Yönetmen: Mehmet Coşkun

Yayın Hakları: Telgrafhane Yayınları

Sertifika: 40347

Adres: Adakale Sk. No: 16/9 Kızılay Çankaya/ANKARA

Telefon: (0312) 433 03 58

Faks: (0312) 433 03 59

E-posta: iletisim@telgrafhane.org

www.telgrafhane.org

Baskı: Bizim Büro Matbaa Dağıtım Bas. Yay. San. Tic Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika: 26649

Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Telgrafhane Yayınları, bir Karina Yayıncılık Yazılım Dağıtım Ticaret markasıdır.

YILMAZ POLAT

CIA'NIN

MUTEBER ADAMI

telgrāfhane
yayınları

İçindekiler

CIA'ININ BAĞIMLI İSLAM HARİTASI	11
WASHINGTON'DA GAZETECİLER VE FULLER.....	18
IRANGATE ve TÜRKİYE'DEKİ MUTEKER ADAM.....	22
CIA-İRAN.....	25
CIA-KÜRDİSTAN	28
BARKEY VE ABRAMOWITZ YENİ LİDER PEŞİNDE	33
Merve Kavakçı	36
Erbakan ve Gül ile Kavakçılar	39
Fehim Adak'ın Washington çabaları	45
"THINK-TANK"TEKİ TÜRKLER.....	47
KEMAL DERVİŞ.....	52
MELİH GÖKÇEK.....	56
Melih Gökçek'in Türk İstihbaratındaki Gizli Kaydı:	58
Yurt içi ve dışı kuruluşlar:	59
CAROL MIGDALOWITZ	61
TAYYİP ERDOĞAN-SAİD NURSİ.....	64
TAYYİP ERDOĞAN-ABD	68
Dünya Ekonomik Forumu.....	69
Irak Tezkeresi	71
Sea Island G-8.....	75
Colin Powell	76
CEMİL ÇİÇEK	79
ALİ BARDAKOĞLU.....	81
FETHULLAH GÜLEN.....	83
Papa: Davetiniz beni hislendirdi.....	85
Basından yoğun ilgi.....	86
Hoca Efendi'den Papa'ya mektup.....	86
Washington'da Abant	89
BÜLENT ARINÇ	94
CÜNEYD ZAPSU-MICHAEL RUBIN	99
MARC GROSSMAN.....	102

“STRATEJİK VİZYON” BELGESİ	105
I. Ortak Vizyon.....	107
II. Yapılandırılmış Diyalog.....	108
Vecdi Gönül.....	110
Zaman gazetesi	111
ORGANİZASYONEL BÜYÜKANIT WASHINGTON’DA.....	114
En kötüsü, ümidini kaybeden insan... ..	115
Korkuların üstesinden gelmemiz gerekiyor... ..	116
İcazeti Türk halkından alıyoruz... ..	117
Türkiye’nin çıkarları için örgütlenin.....	118
AKP LOBİSİ	119
Güvercinler-Şahinler	120
Alman Marshall Vakfı.....	123
Ross L. Wilson-Eric Edelman.....	125
HUDSON OLAYI.....	129
Köstebek Henri	131
Senaryo içinde senaryo	132
Carol Migdalowitz.....	137
YENİ ORTA DOĞU PROJESİ.....	142
Yeni Orta Doğu Haritası	143
Richard Holbrooke	144
Seçim Öncesinde Washington’da Aile Zirvesine	145
Aile Zirvesi	148
Nicholas Burns	150
Orta Doğu	152
PKK.....	152
Enerji.....	152
Ermenistan.....	153
BUSH GÖRÜŞMELERİ	154
Abdullah Gül-Bush Buluşması.....	156
Başdanışman Beyaz Saray’a giremiyor	157
Hangisi doğru?.....	158
GRAHAM FULLER’İN ÖNGÖRDÜĞÜ OLDU.....	160
2008 YILINA KADAR SON DURUM.....	162
SONSÖZ.....	165

YILMAZ POLAT

TRT’de muhabirliğe başladı. On yıl süreyle Kıbrıs ve dış politika konularını izledi. Türkiye’nin Sesi Radyosu’nda Türkçe ve yabancı dillerde dış politika haber ve programlar yayınladı. 1980 yılında Amerika’ya gitti.

Washington’da en uzun süre görev yapan Türk gazetecisi oldu.

TRT, Anadolu Ajansı, Tercüman gazetesi, CTV, BRT, TV8, Cumhuriyet gazetesi, Avrasya-TV (ART), YURT gazetesi ve ABC Gazetesi Washington temsilciliğini yaptı.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti’nden, üç kez “Yılın Gazetecisi” ödülünü aldı.

Yazarın kitapları:

Ateş Altında Kıbrıs, Washington Entrikaları, Washington-Ankara Hattı, Alo Washington, Amerikan Şahinleri-Amerikan Kargaları, Washington’da Akrobasi, Barış İçin Oradaydılar-Parola Kıbrıs, CIA’nın Muteber Adamı, CIA Pençesinde Açılım, ABD’nin Özel Din Görevlisi, Lobiler ve Ajanlar.

“Din, bir vicdan meselesidir.

Herkes, vicdanının emrine uymakta serbesttir.

Biz, dine saygı gösteririz. Düşünüşe ve düşünceye karşı değiliz.

Biz sade, din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kasıt ve füle dayanan tutucu hareketlerden sakınıyoruz.

Gericilere asla fırsat vermeyeceğiz.”

Mustafa Kemal Atatürk

CIA'CININ BAĞIMLI İSLAM HARİTASI

“Türkiye deneyi başarıya ulaşır ve İslamcılar, siyasi iktidarı, kuvvet kullanarak ele geçirmeyi hedeflemek yerine, demokratik hükümet şeklinin bir parçası olursa, o zaman Türkiye, bölgede İran örneğine alternatif bir model olarak ortaya çıkar. Bunun başarısızlığa uğraması, ılımlı İslamcı güçleri, parlamento ve seçimler yoluyla siyasete dâhil etmeye çalışan Mısır gibi diğer bölge ülkelerinin çabalarını da olumsuz etkileyecektir.”

Bu görüşler, CIA'cı bir politika yapımcısının kafasından geçenler. Türkiye dâhil Orta Doğu bölgesinde 20 yıl sorumluluk üstlenmişti. Bir rapor hazırladı. Rapor, “The Prospects for Islamic Fundamentalism in Turkey (Türkiye’de İslam Köktenciliğinin Geleceği)” adını taşıyordu.

Pentagon için hazırlanan 80 sayfalık kitap gibi raporun mimarlarından biri de Profesör Sabri Sayarı. Profesör Sayarı, İstanbul’da Boğaziçi Üniversitesi ile Washington’da Georgetown Üniversitesi’nde öğretim üyeliği, RAND’da araştırmacı ve Washington’da Heath Lowry’dan sonra, Türk Araştırmaları Enstitüsü’nün başkanlığını yaptı. Daha sonra Washington’dan ayrılıp, İstanbul’a, Sabancı Üniversitesi’ne gitti.

Raporu, 1989 yılı Aralık ayında, Washington muhabirliğini yaptığım sırada Tercüman gazetesinde yayımlamıştım. Rapor

büyük ilgi gördü. Gazeteler, raporla ilgili yorumlarla doldu.

Rapora en çok ilgiyi Zaman gazetesi gösterdi. Zaman gazetesi yazarı Fehmi Kuru, Fuller'in yaklaşımını sağduyulu olarak niteledi, bu sağduyunun, muhtemelen Sabri Sayarı'nın incelemesine de yansıdığını yazdı. Kuru, şöyle dedi:

“Yakından izleyenler tarafından uzmanlarına ‘kıyamet büyütücüleri’ lakabı takılan RAND Corporation'ın, Graham Fuller gibi CIA'da yetişmiş bir uzmanın başkanlığında hazırlattığı, İslami hareket konusunu işleyen bu dizinin tümü, parayı veren Amerikan makamının raflarında tozlanacak yerde, tıpkı elinizde tuttuğunuz Türkiye bölümü gibi gün yüzü görebilse daha iyi olurdu. Hem biz, bir bağımsız araştırmacının tespitlerini ve o araştırmayı yaptıran makamın hangi bilgilere sahip olduğunu öğrenerek aydınlanır hem de gerekli düzenlemeleri yapma imkânına kavuşurduk.”

Tabii, CIA ajanı Fuller ve akademisyen Sayarı'nın ne kadar bağımsız olduğu tartışılmadı. Belki kitap okunduktan sonra, bu kişiler hakkında bir fikir sahibi olunabilir.

Fuller; Afganistan, Pakistan ve İran'daki İslami hareket konusunda da yaptığı araştırmayı rapor hâline getirdi.

Fuller, çalışmalarını, Müslüman ülkeleri laik sisteme dönüştürerek değil, Türkiye'yi İlmli İslam'a çevirip model yapma üzerine yoğunlaştırdı.

Bu rapordan yola çıkarak, Türkiye'deki laik düzeni, model diye İlmli İslam'a dönüştürmek isteyen Hristiyan bir CIA kafası içindekilerin, 20 yıl içinde nasıl bir süreçten geçtiğini, olaylarla aktarmaya çalıştım.

Kişi, kurum ve olayların “İlmli İslam Laboratuvarı” adını verdiğim sanal bir odada nasıl harmanlandığını anlattım.

Washington'ın hemen dışında Virginia-Langley'deki

laboratuvara girildiğinde, duvarda büyük bir Kürdistan haritası da göreceksiniz. Haritadan, “artık bir mahzuru yok, deşifre edilebilir” anlamında üzerindeki “Secret-Gizli” ibaresi çizilmiş.

Dört parçalı haritada; Türkiye, Irak, Suriye ve İran’dan cömertçe alınmış topraklardan oluşan “Bağımsız Kürdistan Devleti” tasvir ediliyor.

Masada ise birden fazla deney kabı var. Her birinin üzerine bir Müslüman ülkenin adı yazılmış.

Gözle görülmeyecek kadar küçük parçalar olmadığı için, deney masasına mikroskop konmamış.

Kobayların maketleri mumdan yapılmış. Eritilen mumlardan gri dumanlar yükseliyor. Eriyen mumlar, bir bir çöp tenekesine atılıyor.

Masanın başındaki sakallı adam, ağzını bir maskeyle kapatmış, kısık bir sesle, asistanlarına sesleniyor: “Erbakan’ı kaldır, yerine Erdoğan’ı koy.”

Arada bir telefon çalıyor, karşısındakine bir şeyler söyleyip kapatıyor.

Zaman zaman deneye ara veriyor. Kapıyı kilitleyip dışarı çıkıyor. Ortadan kayboluyor.

Nerede, kimle bulunduğu belli değil. Mekân değiştirip, arkadaşlarıyla durum değerlendirmesi yapıyor.

Dolaşıyor, seyahat ediyor, geri döndüğünde masaya bir göz atıp, çalışmaya başlıyor. Eriyen mumların yerine yenilerini koyuyor. Yeşil gömleğini giyip, derin deneye yeniden başlıyor.

Raporun son bölümünü düzenlemeden önce, bakışlarını duvardaki haritadan ayırmadan, operasyonun ana hatlarını belirleyen soruları bir kez daha yineledi:

“İslam, Türk toplumunda büyüyen bir güçse, bu yönelişin, Türkiye’nin istikrarı açısından ne etkileri olacaktır?

Bu akımlar, Türkiye’de ya da bölgedeki diğer ülkelerde, Amerika’nın güvenlik çıkarlarına doğrudan tehdit oluşturuyor mu?”

Türkiye’de İslamcı hareketin boyutlarına, sorularla cevap bulmaya çalışıyordu. İslam’ın, Türkiye’nin siyasi istikrarı üzerinde büyüyen etkisi ve ABD çıkarları ile politikası açısından muhtemel sonuçları ne olabilirdi?

Raporun tümü, bu temel sorulara iyi bir yanıt olmuştu. Şimdi, ABD’nin yaklaşımını, anlaşılabilir ve yetkililerce kabul edilebilir bir biçimde belirtmeye karar verdi ve “Amerika’nın cevabı ne olmalı?” başlığını atarak yazmaya başladı:

“Türkiye’deki İslami uyanış olgusuna, temkinli bir yaklaşımda bulunmak gerekiyor. ABD’nin çıkarları en iyi; ihtiyatlı ve gürültüsüz politikalarla korunabilir. İslam’ın bugünkü rolüyle ilgili olayların sonuçlarını etkileyecek her türlü açık girişim, ABD çıkarları açısından olumsuz sonuçlar doğurabilir. ABD Hükümeti, politikalarını çizerken, Türkiye’nin laik hükümet biçimini desteklemekle, İslamcı güçlerle açıkça yüzleşmekten kaçınmak arasındaki ince yolda yürümelidir...”

ABD çıkarlarını en iyi şekilde koruyacak politik seçenekler şunlardı:

Önce, ABD’nin; Türkiye’yi, Batılı ülkeler topluluğunun vazgeçilmez bir üyesi olarak gördüğüne ilişkin Türkleri temin etmek için elinden gelen çabayı gösterecekti. Fundamentalist güçlerin başta gelen amacı, Türkiye’nin Batı ile ilişkilerini bozmak olduğu için, ABD, bu ihtimali en aza indirmeye çalışmalıydı. Bunun için Türklere, NATO’da daha büyük sorumluluklar verilecek, stratejik konularda Türk yetkililere,

bugüne kadar olduğundan daha fazla danışılacaktı.

Türkiye, Avrupa Birliği'ne alınmazsa ABD'nin Doğu Akdeniz'deki en büyük müttefiklerinden biri için kötü sonuçlar doğurabilirdi. Bu yüzden ABD, Avrupalı müttefikleriyle lobi faaliyetine girişerek, Türkiye'nin AT üyeliğini desteklemeliydi.

İkinci olarak, ABD Hükümeti, Türkiye ile gerginlik yaratacak durumlardan kaçınmalıydı.

CIA'cı, raporun sonuna yaklaştı. Kahve makinesinden, kâğıt bardağa kahvesini doldurdu, derin bir nefes aldı. Raporu artık bağlayabilirdi:

“Üçüncü olarak; ABD, Türkiye'deki demokratik politikaların yerleşmesini desteklemeye devam etmelidir. Sağlam bir demokratik sistem, İslamcıların, gelecekte bir diktatörlük kurmalarına karşı en iyi garanti olacaktır. Türkiye'de demokratik rejimin sık sık kesintiye uğraması, istikrarı bozmakta, laik güçlerle İslamcı güçler arasındaki uzlaşmaya engel olmaktadır. ABD, siyasi ve diplomatik etkilerin yanı sıra, eğitim yoluyla da Türk demokrasisini güçlendirme çabalarına yardımcı olabilir. Son olarak ABD, Türkiye'deki İslamcıların amaçları, ideolojileri ve istekleri konusunda daha fazla bilgi edinmek için çaba göstermelidir. Bu bilgiler edinilmeden ABD'nin, Türkiye'deki çıkarlarını koruması zordur. Türkiye'deki İslam'ın rolü konusunda Amerikalı politikacılar, uzmanlık seviyesinde bilgi edinmelidir. Ek olarak, İslamcı hareketin ılımlı üyeleriyle gayriresmî ve ihtiyatlı temaslarda bulunmak, faydalı olabilir.”

Rapor artık hazırды. Sayfaları özenle toplayıp sıraya koydu, kapağını yazdı. Koltuğa oturdu, bir kez daha gözden geçirdi. Ceketini aldı. Kapıyı kapatıp kilitledi. Sakalını sıvazladı;

kahvenin dibini de yudumladıktan sonra koridora çıktı; yine büyük bir işe başlamanın huzuruyla yürüdü.

Ona rastlayanlar, Amerika'ya yerleşmiş tipik bir Orta Doğulu profesör, diyebilirler. Onu eskiden beri tanıyanlar, onun sakalsız hâlini hiç görmediklerini söylerler.

CIA görevlisi olarak 20 yıl Orta Doğu'da bulundu. 1964-67 yılları arasında, Türkiye'de CIA'nın orkestra şefliğini yaptı.

Amerika'ya dönünce, CIA Orta Doğu Bölge Sorumlusu oldu. CIA'nın Ulusal İstihbarat Kurulu Başkan Yardımcılığına kadar yükseldi. Türkiye'ye ilgisi hiçbir zaman azalmadı.

Başının üzeri keldi, yan taraftan uzattığı saçları ve uzun sakalıyla, ajanlığını kamufle edip, entel bir görüntü vermeye çalıştı.

Sakallı hâli, Türkiye'deki aşırı dincilerin de hoşuna gitti, Kürt ve İslam uzmanı oldu. Türk-Kürt-İslam sentezini birleştirip Türkiye'nin jeopolitik yapısını irdeledi. CIA'dan emekli olduktan sonra da bağlantısını kesmedi. Merkezi Kaliforniya'da olan RAND Corporation adlı araştırma kurumunda, bölge uzmanı olarak çalışmaya başladı.

Kendini iyice Türkiye'deki İslam'a verdi.

Fethullahçı çevreyle iyi ilişkiler kurdu. Fethullahçılar da Fuller'in çalışmalarının üzerine balıklama atladı. Yazdığı raporlar, Fethullahçılar için devrim niteliğindeydi. Raporlar, tarikatlar için de umut ışığı, Türkiye'de şeriat rejimini görmek isteyenler için yol haritası oldu.

Fuller-Sayarı ikilisinin "İslam Köktencilığının Geleceği" başlıklı raporu, Amerika'nın kafasındaki ılımlı İslam projesini anlatması açısından büyük önem taşıyordu.

Aradan yıllar geçti; ilk rapora, ABD'nin "Uluslararası Din Hürriyeti Yasası" ve uygulama örgütlenmesi girdi ve Türkiye'de hızlı adımlar atıldı. Sonunda siyasal iktidarın,

öteden beri İslam Devleti peşinde olanların eline geçti. Sancılı ilk iktidar döneminin ardından, ABD politikasına çok daha uygun bir İslamcı görünümlü iktidar oluşturulma yolunda ilerlendi. Raporla başlayan uzun serüvenin Washington’da yaşanan bölümü, belirleyici oldu. ¹

1 ABD’nin Uluslararası Din Hürriyeti Senaryosu, Sivil Örümceğin Ağında, 17. Basım, s. 465

WASHINGTON'DA GAZETECİLER VE FULLER

1980'lerin sonunda, Washington'da müthiş bir gazeteci rekabeti vardı. Sedat Ergin, Cumhuriyet'ten Hürriyet'e geçip Washington'a atanınca, Cumhuriyet de Ufuk Güldemir'i acele Washington'a tayin etti. Turan Yavuz, Tercüman'dan Milliyet gazetesine transfer olmuş, ben de Tercüman gazetesinin Amerika temsilciliğini yapıyordum. O sırada yeni çıkmaya başlayan Sabah gazetesi de Savaş Süzal'la anlaşmıştı.

Gazeteciler arasında iyi bir dostluk vardı; ama rekabet de had safhadaydı. Özellikle Sedat'la Ufuk arasındaki rekabeti, genel yayın müdürleri körüklüyordu. Aralarındaki çekişme, aramızda espri konusu oluyor, dalga geçiyorduk. Akşamüstleri, müdavimi olduğumuz barlarda yorgunluk içkisi içerken birbirimize takılıyorduk.

Washington'da önce İran-Kontra skandalı, sonra da CIA'nın İslam'la ilgili raporları çıkmaya başlayınca, Türkiye'de dikkatler, bu konulara çevrildi.

CIA'cı Fuller'in, "Türkiye'deki İslamcı Akımlar" raporu Tercüman'da yayımlanınca bomba etkisi yaptı. Rapor, uzun süre basında tartışıldı.

Cumhuriyet gazetesi Washington temsilcisi Ufuk Güldemir, 26 Şubat 1990 tarihinde Fuller'le görüştü. Fuller; Türkiye'nin, İslami düşünce ve eğilimleri konusunda daha esnek olabileceğini savunuyordu.

Fuller, Atatürk'ün, 1920'lerde, Türkiye'nin ayakta kalma mücadelesi sırasında oynadığı tarihî kritik role büyük saygısı olduğunu, George Washington, Nehru, Lenin ve Gandi gibi liderlerin bile, sonsuza kadar yaşayabilecek bir ürün vermediğini söylüyordu.

Fuller'e göre; oysa İncil ve Kur'an veriyordu. Liderler ölüyor, önce bedenleri, sonra zaman içerisinde düşünceleri siliniyordu. Oysa Kur'an ve İncil, yaşıyordu.

Mustafa Kemal'in başına gelen de her tarih yazmış liderin başına gelenden farklı değildi.

CIA'cı Fuller, Türkiye'yi derinlemesine kurcaladığını düşünüyordu. Fuller'in, Amerika'daki dindaşları hakkında bile bu kadar bilgisi yoktu.

Fuller'in görüşleri şöyleydi: "Atatürk'ün düşünceleri, çağı için son derece güçlü düşüncelerdi. Ama onun sayesinde yaratılmış olan bugünün kendisine entelektüel güven duyan güçlü Türkiye'si, artık ulusal kimliğini, yörüngesini, dünya-daki rolünü, hatta İslam'ın günlük yaşamdaki yerini yeniden düşünebilmelidir.

Kemalizm'in reformcu yönü, büyük ölçüde İslam'ın eğitim, bürokrasi, yargı üzerindeki köhne ve ezici yükünden kurtulmayı amaçlıyordu. Gerçi daha 19'uncu yüzyılda, sonra da Atatürk'ün reform alanına giren her konuda İslam'ın etkisini azaltan, modernizme dönük bir gelişme sağlanabilmişti. Ama Atatürk, o dönemin Türkiye'sinde, İslam'ın, kalkınma üzerindeki rolünün tamamen negatif olacağını düşünüyordu.

Özellikle devletin bürokratik ve yapısal çevresi bakımından. Oysa bugün Türkiye'nin, İslami düşünce ve eğilimler konusunda daha esnek olabilmesi mümkündür. İran gibi olun, demiyorum ama İslam'ın özel yaşam ve kamu yaşamındaki rolü konusunda esnek olmak ve İslam'ın, Türkiye'nin kül-

türel ve entelektüel mirasının önemli bir parçası olduğunu, bastırılması gerekmediğini kabul etmek, katılaşmayı önlemek için kendisini ifade etmesine olanak sağlamak mümkündür. Geçmişteki radikal laiklik politikaları döneminde, İslam'ın, yaşamımızdan nasıl dışlanacağı, âdeta bir fikrisabit hâline gelmişti. Bence bu, bugün daha az lazım olan bir reaksiyon.”

Fuller'in sözleri, CIA'nın, Soğuk Savaş sonrası dikkatlerini Türkiye'ye çevireceğinin önemli işaretiydi. Belli ki İslam ve Kürtçülük, ağırlıklı olacaktı.

Fuller'in iddiasına göre, Türkiye'nin sorunu, Atatürkçülükten kaynaklanıyordu. “Söyleyene değil, söylenene bak.” sözü, âdeta Fuller'in değerlendirmesi için söylenmişti. CIA ajanı ve Amerikalı yandaşları, Fethullah Gülen'le bağlantı kurmuştu. Fuller'in çalışma arkadaşları arasında, Türkiye'de doğup büyüme, CIA bağlantılı Henri Barkey de vardı. Barkey, Fuller'in güvendiği en yakın isimlerden biriydi.

Barkey, İstanbul'dan ayrılmış, Fuller'e asistanlık yapıyordu.

Graham Fuller, Türkiye'nin sorununun Atatürkçülükten kaynaklandığı konusunda ısrarcıydı. Üç ayda bir yayımlanan National Interest dergisine “Atatürk ve Sonrası” başlıklı yazı yazdı.

Atatürk'ün yeniden yorumlanmasına ihtiyaç olduğunu savundu. Fuller'in görüşleri süratle Türkiye'de, İkinci Cumhuriyetçi olduğunu söyleyen bir grup eski komünist, yeni dinci yazar-aydın-akademisyen tarafından da destek gördü. Bu destek, tesadüf değildi. Kapalı kapılar ardında ılımlı İslam tezi, Kürtçülüğü de içine alarak, ağını planlı biçimde örüyordu.

Proje, AB temelleri üzerine inşa edilecekti ama Türkiye'nin önünde, üyelik için ciddi engeller vardı. Özellikle yaratılan

bu sorunların özünde, kemikleşmiş Kemalizmin yattığı iddia ediliyordu.

Fuller, Atatürk İlkeleri arasında yer alan devletçiliğin, bugün geniş anlamıyla, Türkiye'nin gelişmesinin önünde en büyük engeli oluşturduğunu yazdı.

CIA'cı, Türk Anayasası'nın ilk cümlesi olan "Türk Devleti ebedidir." sözünün, Orwell dilini anımsatan daha eski bir dönemi çağrıştırdığını savunuyor, şöyle diyordu:

"Liberal olmayan bir düzen, Türkiye'nin demokratik değişimini engellemekte, İslamcılık ve Kürtler gibi iki ana sorunun çözümünü de zorlaştırmaktadır. Birincisi; din meselesi. Türkiye, laik bir devlet olarak, ülkedeki tek ve aynı zamanda en büyük İslamcı partiyi yasaklamaya devam ediyor. Türkiye, laik sistemi sürdürmelidir, ancak bu sistem, kilise ve devletin ayrıldığı gibi gerçek laiklik olmalıdır. Fransız tepeden inme anlayışında ve Türkiye'de de olduğu gibi, devletin din üzerinde kesin bir kontrol uyguladığı bir sistem olmamalıdır.

Türkiye'nin ikinci büyük bir krizi de Kürt sorunudur. Homojen bir ulus kurma kaygısı içinde, Kemalist devlet, Türkler dışında hiçbir kimliği tanımamak üzerine inşa edilmiştir."

Fuller'e göre, Kemalizm olarak adlandırılan devlet doktrini, sorunu çözmediği gibi, Türkiye'ye çok pahalıya mal oluyordu.

Fuller, bir yandan da fikirlerini eyleme dönüştürmek için, yakın çalışma arkadaşlarıyla hedef belirliyordu.

Türkiye'deki İslam'la ilgili fikirleri, Fuller'i, İslamcıların vazgeçilmez konuşmacıları arasına soktu. Sık sık İstanbul'dan davet almaya başladı. Fuller, davetleri kaçırmadı, Said Nursî konferanslarında boy gösterdi. En gözde konuşmacılar arasındaydı. CIA'cı, aynı zamanda Amerika'da, kafasına göre İlmli İslamcıları örgütlüyordu.

IRANGATE ve TÜRKİYE'DEKİ MUTEBER ADAM

1980 yılında Başkan Reagan'ın ant içme törenini düzenleyen "Gray and Company" lobi şirketi, 1983 yılında, Türkiye'nin politikalarını anlatmak ve Türkiye aleyhindeki olumsuz faaliyetleri önlemek için kiralanmıştı.

Şirketin sahibi Robert Gray, Reagan'ın yakın arkadaşıydı; CIA bağlantısı gazete sayfalarında tartışılıyordu. Birinci dönemini tamamlayan Reagan yönetimi, ikinci dönemde skandallarla sarsılıyordu.

Washington'da herkesin birbirini aldattığı bir dönem başlamıştı. Irangate olayı patlamış, koskoca Amerika Başkanı Reagan, güya Ulusal Güvenlik Dairesi'nde çalışan bir yarbay tarafından aldatılmıştı.

Baba Bush, Reagan'ın yardımcılığını yapıyordu. 2000'li yıllarda Büyük Orta Doğu Projesi'ni uygulamaya koyacak olan George W. Bush'un babası George Bush'un sesi çıkmıyordu. Sanki her şey, 40 yılın CIA'cısı baba Bush'un dışında planlanmıştı.

Amerika kendini sorguluyordu; ama Türkiye de 1985 yılında meydana gelen İran skandalının tam göbeğindeydi.

Türkiye'yi kim aldatmıştı? Nasıl aldatılmıştı?

Dünyanın gözü, kongredeki soruşturma komisyonundaydı. Oturumlar, televizyonlarda naklen yayınlanıyor; sanıklar, tanıklar, yüzlerce sayfalık belgeler arasında boğuşuyordu.

Siyahla karalanmış sayfalarda, ad verilmeden “16 No.lu ülke” olarak tanıtılan bir ülke vardı. “16 No.lu ülke”, Türkiye idi.

Şeytanca yapılan plana göre; 80 adet Hawk füzesini İsrail’den İran’a taşıyacak uçaklar için, Türkiye’den izin almak gerekiyordu. CIA’nın Terörle Mücadele Dairesi Başkanı Duane Clarridge, Türkiye’deki CIA sorumlusundan, hükümet yetkililerine başvurarak üç DC-8 uçağı için geçiş izni almasını; uçuşun insani amaçlı olduğunu ve terörist eylemlere karşılık yapıldığını anlatmasını söyledi.

Türkiye üzerinden geçiş izni almakta bazı zorluklar çıktı. Türk Hükümeti, uçaklarda ne olduğunu bilmek istiyordu. Bunun üzerine Clarridge, Türkiye’deki CIA sorumlusuna, “uçakların petrol sanayisi için geliştirilmiş yedek parça taşıdığını” söylemesi için talimat verdi.

Plana göre, Türkiye üzerinden beş uçuş yapılacaktı. Yarbay Oliver North ve Clarridge, son anda, uçakların, İsrail’den İran’a gittiklerini gizlemek amacıyla Kıbrıs ya da Yunanistan’a uğramasını kararlaştırdı.

Bunlar olurken, Türkiye’deki CIA sorumlusu, Clarridge’e, hükümetin, beş uçuşu onayladığını, ancak uçakların doğrudan Yunanistan’dan gelmesini kabul etmediğini bildirdi. On sekiz Hawk füzesi, Tel Aviv’den Kıbrıs’taki transit noktasına götürüldü. Ancak, gerekli belgeler tamam olmadığı için, Kıbrıs’ta gümrükçüler, yükü kontrol etmek istediler. Pilot, bu sorunu halletmeyi başardı, ancak bu kez de Türkiye üzerinden uçarken çeşitli sorunlarla karşılaştı.

Planın olaysız yürüyen bölümü, uçağın Tahran’a gidişi oldu. İşin ilginç yanı; CIA yetkilileri, Türkiye’de hükümet yetkililerini aldatmaya uğraşırken uçağın pilotunun, kontrol yetkililerine, yükün askerî malzeme olduğunu söylemesiydi. 1985 yılı Eylül ayında, Amerikan yapısı uçaksavar ve tanksa-

var füzeler taşıyan bir DC-8 uçağı, İsrail'den Türkiye yoluyla Tebriz'e uçuyordu.

Reagan yönetiminin İran'a yaptığı silah sevkiyatı fikri şöyle oluşmuştu:

İsraili iş adamları, Başbakan Şimon Peres'e, Tahran'daki Amerikalı rehinelerin serbest bırakılması için Amerika ve İsrail'in, İran'a silah teklif etmesi gerektiğini söyledi. Peres de bunu, Başkan Reagan'a iletti. Reagan, Ulusal Güvenlik Danışmanı John Poindexter ile Oliver North'a, İsrail'in teklifi üzerinde çalışma görevi verdi.

Önce İsrail'in aracılığıyla iki uçak dolusu silah, gizlice İran'a gönderildi. İran, bu jesti karşılıksız bırakmadı ve Lübnan'da rehin alınan Benjamin Weir'in serbest bırakılmasını sağladı.

CIA'nın bulaştığı, İran'a gizli silah satışının, özellikle 1985 yılında, Türkiye'de birtakım muteber kişileri de ortaya koyması açısından önemi daha da artıyor. Bu muteber kişilerin adları, Irangate soruşturması sırasında hiçbir zaman açıklanmadı. Ne Başbakan Turgut Özal döneminde ne de daha sonra Türkiye'de bir soruşturma açıldı.

Belgeler arasında; Oliver North'un, Irak'a ve İran'a, Türkiye'nin Güneydoğu'sundan birkaç kez girdiği bilgisi de vardı. North, Iraklı Kürtlerle de iyi ilişkiler içindeydi.

Kongre Komisyonu'nun soruşturması aylarca sürdü. Yüzlerce insan, binlerce sayfa ifade verdi. Ancak CIA'nın Türkiye'deki muteber adamı ya da adamlarının adları, CIA'nın millî güvenlik nedeniyle karalanan telgraflarında siyah bir iz olarak kaldı.

CIA-İRAN

Amerika'nın, İran'a olan ilgisi her zaman devam etti. Washington'ın, her dönemde farklı İran politikaları oldu.

CIA, bölgedeki gelişmelere göre, değişik projeler uyguladı. Tahran, bazen doğrudan bazen de dolaylı hedef yapıldı.

Amerika, 1980'lerin sonunda, İran'ı yakın izlemeye aldı, mollaların özellikle Türkiye üzerindeki etkisini yakından izledi.

Ajanlara göre, İran, Türkiye'deki İslamcı gruplara açıkça destek veriyordu. Amerikan Merkezî Haber Alma Teşkilatı, bundan çok rahatsız olmuştu ve bu durumu raporlarında açıkça belirtiyordu.

CIA'ya göre; 1991'de öldürülen Amerikan askeri Victor Marwick'e, 1992'de öldürülen İsrail güvenlik görevlisi Ehud Sadan'a, Yahudi asıllı iş adamı Jak Kamhi'ye yapılan suikast teşebbüsünün arkasında, İran kaynaklı İslamcı gruplarla bağlantılı Türk-İslam örgütleri vardı.

CIA, terör saldırılarından İran'ı sorumlu tutuyor, Sovyetler'in dağılmasından sonra İran'ın bölgedeki faaliyetlerine dikkat çekiyordu.

Amerikan Merkezî Haber Alma Teşkilatı, 11 Şubat 1992'de "özel bir değerlendirme" yaptı. "Gizli" başlıklı raporu, Ulusal Güvenlik'le ilgili birimlere dağıttı.

"Müslüman Ülkelerde Nüfuz Yarışması"nı konu alan değerlendirmede, Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla, birlik

içindeki Müslüman çoğunluğu barındıran ülkelerde nüfuz sahibi olmak için, komşu ülkeler arasındaki rekabetin yoğunlaştığına dikkat çekildi.

Türkiye ve İran, bu konuda en çok ilerleme kaydeden ülkeler olmuştu. Ancak ötekiler de ilgileniyordu. CIA'ya göre, Müslüman ülkelerdeki koşullar kötüleştikçe yerli kökten dinci hareketlerin güçlenmesi, İran'dan ve öteki radikal rejimlerden destek istemeleri riskti.

Sovyetler Birliği'nin çökmesi, güney bölgesinde birçok komşu ülkenin doldurmaya çalıştığı bir iktidar boşluğu yaratmıştı. İran, bu Müslüman ülkeleri ve bölgeyi nüfuzu altına almak ve dost olarak görmediği Türkiye, Suudi Arabistan ve Amerika'nın, kendi kuzey sınırında nüfuz kazanmasını önlemek için çalışıyordu. Tahran, bütün bu ülkelerle tek tek siyasi ve ekonomik bağlar geliştirmeye ağırlık veriyordu.

Batılı diplomatlar, İranlı liderlerin, Orta Asya'daki istikrarsızlığın yayılmasından kaygı duyduklarını ve bunun da Tahran'ın, bu ülkelerdeki devrimsel değişikliklere desteğini azalttığını bildiriyorlardı.

CIA, Türkiye ile İran arasındaki rekabetin nedenini araştırırken, Türkiye'nin, İran'ın nüfuz kazanmasını önlemek için, öncelikle Müslüman ülkelerin dostluğunu kazanmak istediğini düşünüyordu.

Ankara'nın, kendisini Doğu'yla Batı arasında bir köprü olarak gördüğünü ve beş Türk Cumhuriyeti; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan'la bağları geliştirmek için kültür, dil ve dinî inanç benzerlikleri üzerinden ilişkileri geliştirmek istediğini de varsayıyordu.

CIA'nın özel analizine göre; Türk Cumhuriyetlerinin Müslüman liderleri, büyük ekonomik ve sosyal sorunlarla karşı karşıya, bağımsızlık kazanan ve Rusya'dan aldığı yar-

dım kesilen İslam dünyasındaki rekabeti memnunlukla karşıyorlardı. Hem İslam ülkelerinden hem de Batılı ülkelere yardım almayı umuyorlardı.

Komşuları arasında laik Türkiye'yi, din devleti İran'dan çok daha uygun bir ortak olarak görüyorlardı. Rusya da Türkiye'nin nüfuzunu İran'inkine tercih ediyordu. Ancak, Müslüman liderler, İranlıların da vereceği her türlü ekonomik yardımı memnunlukla karşılayacak ve Batı'dan yardım çekmek için, İran'ın ilgisini suiistimal edeceklerdi.

CIA'nın analizindeki beklentiler ise şöyleydi:

“Rusya'nın eğittiği liderler iktidarda kaldığı sürece, bölge, Türkiye'ye doğru yönelecektir, ancak şu andaki değişken duruma bakarak, bunun ne kadar devam edeceğini tahmin etmek zordur. Tahran'ın, Türkmenistan'da coğrafi bir avantajı var. Tacikistan'da ise kültürel ve din avantajı var. Bölgedeki en istikrarsız ülke.

Yerel İslami hareketler, Tacikistan ve Özbekistan'ın ve daha az ölçüde Kazakistan ve Kırgızistan'ın politikalarında, giderek artan bir rol oynuyor. Buralarda milliyetçiler, halk desteğini kazanma çabalarının bir parçası olarak İslam'ı kullanıyorlar. Bu hareketler, İran'a hiçbir şey borçlu değilken, Özbek ve Tacik Müslümanlar, İslam'ı, siyasi sistemlerinin temeli yapma konusunda İran'ın ilgisini paylaşıyorlar. Üstelik İslam üzerindeki kontrolün gevşetilmesi, Tahran'ın nüfuzunu tamamıyla kontrol etmeyi, iktidardaki baskıcı rejimler için daha da zorlaştıracaktır. Uzun dönemde bölge, muhtemelen yakındaki Müslüman ülkelerin yörüngesine doğru daha da çekilecektir.

Bu; özellikle Rusya, öteki eski Müslüman ülkeler ve Batı'yla ilişkiler sonuç vermezse olacaktır.”

CIA-KÜRDİSTAN

CIA'ya göre, Türkiye'nin en önemli bunalımı da Kürt sorunuydu. Fuller'in: "Homojen bir ulus kurma kaygısı içinde, Kemalist devlet, Türkler dışında hiçbir kimliği tanımamak üzerine inşa edilmiştir." açıklaması, CIA raporlarının başköşelerini tutuyordu.

1992 yılında CIA tarafından yayımlanan gizli bir Kürdistan raporu, Amerika'nın bölgeyle ilgili politikasını iyi tahlil etmek ve CIA'nın Türkiye'ye bakışını daha iyi anlamak açısından önem taşıyor. Kendini Lawrence gibi gören Fuller, Orta Doğu'da yıllarca koşuştururken, hangi taşı nereye koyacağı'nın hesabını yapmıştı.

CIA'nın Virginia'daki genel merkezinde, Türk topraklarını da kapsayan "Bağımsız Kürdistan" haritasının sınırlarını, kapalı kapılar ardında çizdiler. Haritayı zaman zaman sofraya koyup tepkileri ölçtüler. Asıl amaç; alıştırmak, kırmızı çizgileri tahrip etmektir. Bir ölçüde başarılı da oldular.

Plana göre, "Kürt-İlmli İslam Projesi" birlikte yürütülecekti. Ortam hazırды.

Aktörler yavaş yavaş sahne almaya başladı.

Operation Provide Comfort, namıdiğer "Çekiç Güç", Türkiye'deki Kürtlerin geleceğinin kararlaştırılmasında en önemli belirleyici olacaktı. Politika yapımcıları baş başa verdi, Çekiç Güç'ün Amerika için muhtemel sonuçlarını değerlendirdi:

“Operation Provide Comfort, Irak ve Türkiye’deki Kürtlerin geleceğinin kararlaştırılmasında en önemli unsur olacaktır. Provide Comfort uzatılmadığı takdirde Bağdat, Kürt bölgelerindeki kontrolünü yeniden güçlendirmek için harekete geçecektir. Ankara’nın kararı da Türkiye’nin, Provide Comfort’un, Kürtlerin istekleri üzerindeki etkisiyle ilgili tutumlara, PKK direnişinin gücüne, Washington’la ilişkiler konusundaki kaygılara ve koalisyonun Saddam’la ilgili stratejilerine bağlı olacaktır.

Amerika’nın, Türkiye ve Irak’ın mevcut sınırlarına desteği, Kürt gruplarının yükselen siyasi istekleriyle ve özellikle de Irak’ta Saddam aleyhtarı koalisyonun parçası olan grupların çıkarlarıyla çatışabilir.

Türkiye’de giderek artan direniş, özellikle Ankara, PKK’ye karşı askerî operasyonu arttırdığı, Güneydoğu’da Kürt direnişçilere daha yoğun operasyon yaptığı ve Amerika’dan da bunlara destek vermesini beklediği takdirde Türk-Amerikan ortaklığı üzerinde daha büyük gerginlikler yaratacaktır.

Eğer, pek olası görmesek de Kürtler daha ciddi bir bağımsızlık hareketi başlatırlarsa Batı, uzun zamandır izlediği politikaları değiştirmek ve yeni bir etnik devletin barışçı şekilde doğmasını kolaylaştırmak, bu arada da ilgili devletlerdeki stratejik çıkarlarını korumaya çalışmak zorunda kalabilir.”

CIA raporunda, “En Muhtemel Senaryo” bölümünde, ayrı ancak, güçlendirici yollar ise şöyle anlatılıyordu:

“Türkiye, Irak ve daha az bir düzeyde İran’daki Kürtlerin, merkezî hükümetlerinden, daha çok özerklik ve siyasi tanınma istemeye devam etmelerini bekliyoruz. Ancak her üç durumda da özellikle kendi ulusal davaları çerçevesinde hareket edeceklerdir. Zamanla çıkarları ve birbirlerine bağımlılıkları arttıkça aralarında iş birliği yapmaları da daha önemli

bir hâle gelebilir. Ancak kısa dönemde bunun yapılmasını önleyen önemli gerginlikler ve rekabetler olduğunu görüyoruz.

Bütün bunlara bakarak, Iraklı Kürtler daha güçlü bir durumda olacaktır. Provide Comfort (Çekiç Güç) devam ettiği sürece, Bağdat'ta güçlü bir merkezî hükümet kurulsa bile, Kürtler, kendi kurdukları yeni kurumları ve oldubittiye getirdikleri otonomiye korumayı başaracaklardır. Saddam Hüseyin'in devrilmesi yüzünden Provide Comfort sona ererse, Irak'ta kısa süreli bir istikrarsızlık yaşanabilir ve Kürtler, bu karışıklıktan, kendi gündemlerini ilerletmek için yararlanabilir, ancak, bunun doğuracağı sıkıntılardan zarar görebilir."

CIA'ya göre birçok Iraklı Kürt, Ankara'nın kendi siyasi faaliyetlerine gösterdiği hoşgörünün, Çekiç Güç'ten sonra sürmeyeceğine inanıyordu. Raporda: "Yine de hâlâ kara yolları için Türkiye'ye bağımlı olan Iraklı Kürtler, bu bağları güçlendirmeye çalışacaktır." deniyordu.

CIA, şu görüşlere de yer verdi:

"Türkiye Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve PUK lideri Talabani, Türkiye'yle Kuzey Irak arasında özel bir ilişki kurulmasını istediklerini söylediler, bunlar arasında, bir 'Nüfuz Bölgesi' oluşturulması ve hatta Osmanlılar zamanında Türklere ait olan Musul'un, Türkiye'nin kontrolüne verilmesinin de bulunduğu bildiriliyor. Ancak Başbakan Demirel ve Türk yetkililerinin büyük bölümü, sınırla ilgili herhangi bir değişim ve Türkiye'nin demografik yapısına daha fazla Kürt eklenmesi ihtimalinden rahatsızlık duyuyor. Iraklı Kürtlerin birçoğu da Türkiye'ye daha fazla bağımlılık fikrine karşı çıkıyor ve Talabani'nin, bu görüşleri taktik nedenlerle desteklediğini düşünüyor."

CIA'ya göre, rekabet ve husumet, Kürt liderleri arasındaki

ilişkileri tanımlamaya devam edecek. İlişkiler kısa süreli ittifaklar kuralına dayanacak ve her grup, nüfuz için manevra yaparken birbirleri hakkında merkezî yetkililere bilgi verecek.

CIA, raporunda, özetle şu saptamalarda bulunuyordu:

“Mevcut liderler, Kürt hareketlerini ayrı tutmaktan kendilerine yarar sağlayabilir. Talabani ve Barzani, anlaşılan, Ankara’yla ilişkilere sahip olmanın, kendilerine stratejik avantaj sağlayacağına inanıyor. Bunun için ödemeleri gereken bedel, anti-PKK’ci bir tutum izlemeleri. Pan-Kürdizm taraftarı olan Öcalan, Iraklı Kürt liderlerin, Batı’nın piyonu olduklarını söyleyerek, onları önemsiz göstermeye çalışacak. Bağdat’la bağları muhtemelen düzelecek ve bu da onunla Iraklı Kürtler arasındaki bölünmeyi artıracak.

Çekiş Güç, Irak ve Türkiye’deki Kürtlerin geleceğinin belirlenmesinde kritik bir faktör olacak. Çekiş Güç uzatılmazsa Bağdat hemen harekete geçerek, Kürt bölgelerinde kontrolünü yeniden kurmaya başlayacak. Ankara’nın kararı; ‘Huzur Operasyonu’nun, Kürtlerin istekleri üzerindeki etkisini Türklerin nasıl değerlendireceğine, PKK direnişinin gücüne, Washington’la ilişkilerle ilgili kaygılara ve Saddam’la ilgili koalisyon stratejilerine bağlı olacak.”

BARKEY VE ABRAMOWITZ YENİ LİDER PEŞİNDE

CIA, Türkiye'yle ilgili çalışmalarını dört koldan sürdürüyordu. İlimli İslamcı CIA'cı Fuller'in, iki çalışma arkadaşı vardı. İkisi de Türkiye'de yakından tanınıyordu: Amerika'nın Ankara eski Büyükelçisi Morton Abramowitz ile Henri Barkey. İkisi de Musevi'ydi. Fuller, ikiliyle sık sık buluşuyor, durumu değerlendiriyordu. Türkiye üstüne ürettikleri İslam ve Kürt projelerini birlikte oluşturluyorlardı.

Barkey, İstanbul'da doğma büyüme, T.C. vatandaşıydı. Askerliğini Türkiye'de yapmıştı; ama her nedense askerlere biraz kırgındı. Yüksek tahsil için İngiltere'ye gidip, fazla bilinmeyen City College adlı bir yüksekokulda okudu. Daha sonra master yapmak için Amerika'ya gitti. Master çalışmalarını Pensilvanya eyaletindeki Lehigh University'de tamamladı. Yeşil kart almak için, Amerikalı bir bayanla, kısa süren bir evlilik yaptı. Amerika'da oturma iznini aldıktan hemen sonra boşandı.

Türkiye, Washington'daki bir grup için iyi bir ekmek kapısıydı. Geçimlerini Türkiye politikalarıyla sağlıyorlardı.

Bu grubun içinde, Türkiye'yi yakından tanıyan bir dul daha vardı. Uzun yıllar kongre araştırma bürosunda Türkiye'yle ilgili raporlar hazırlayan Ellen Laipson da eşinden boşanmıştı. Barkey'le Laipson, 1993 yılında Yahudi töre-

lerine göre evlendiler. Ellen, Birleşmiş Milletler'deki Amerika temsilcisi Musevi asıllı Madeleine Albright'la çalışmaya başladı. Albright, Başkan Bill Clinton'ın Dışişleri Bakanı olunca Washington'a taşındı.

Bu sırada Yunan asıllı Amerikalı George Tenet, CIA başkanlığına atandı. Tenet'le arası iyi olan Ellen da teşkilatta işe başladı.

Bu arada, Henri Barkey de yönetimde bağlantılarını daha da güçlendirdi. Pentagon ve CIA'ya, Türkiye'yle ilgili raporlar hazırlamaya başladı.

Barkey, kısa sürede büyük aşama kaydetti. 1990'ların başından itibaren Türkiye'yle ilgili tüm taşların altından çıkmaya başladı. Kürtlerin yakın dostu, ılımlı İslam'ın iyi bir savunucusu oldu. Bu arada, kendine Türk yandaşlar buldu. Bir süre Türk Araştırmaları Enstitüsü'nde çalışan Barkey, AKP'li Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül'le her zaman başa görüşecek kadar samimiyet kurdu.

Kürt-İslam sentezinin en bilinen simalarından biri de Morton Abramowitz oldu. Abramowitz'in Kürt ve ılımlı İslam'la dostluğu, Birinci Körfez Savaşı sırasında pekişti. Abramowitz, 1989-1991 yılları arasında Ankara'da büyükelçilik yaparken, Washington'a çok sayıda, bu konuda telgraf çekti. Dışişleri Bakanlığı'nda İstihbarat ve Analiz Daire Başkanlığı yaptığı için, Türkiye'de hangi taşları yerine koyacağıı iyi biliyordu.

CIA'cı dostlarıyla birçok kez deney yapmıştı. Abramowitz'le; Erdoğan, Refah Partisi Beyoğlu İlçe Başkanı iken tanıştı. Erdoğan'ı makamında sık sık ziyaret etti. Zamanla samimiyetleri daha da ilerledi. Erdoğan hızla yükselerek İstanbul Belediye Başkanı oldu. Abramowitz daha sonra Washington'a döndü; ama Erdoğan'la irtibatı kesmedi. Washington'daki istihbaratçılar, Erdoğan'ı, Erbakan'ın yerine

geçirmeyi kafalarına koymuş görünüyordardı.

Abramowitz'e önemli görev düşüyordu.

Erdoğan'ın İstanbul'daki makamı, Amerikalıların uğrak yeri oldu. İstanbul Başkonsolosu Carolyn Huggins, canı Türk kahvesi istedikçe soluğu Erdoğan'ın makamında alıyordu.

Ilımlı İslam, iktidara Erdoğan'la gelebilirdi. Türk gazeteleri, Abramowitz'in, "şehirli görünümlü, kravatlı, belediyede yıldızı parlayan Erdoğan'ın, Erbakan'ın yerine hazırlandığı" şeklindeki sözlerini büyük başlıklarla kamuoyuna duyurdu.

Erdoğan'la samimiyeti ilerleten Abramowitz, Ankara'dan ayrılmadan önce güvence verdi. "İhtiyaç duyduğunda beni arayabilirsin." dedi.

Erdoğan'a, "beni arayabilirsin" diyenlerin sayısı artmıştı. Telefonları sık sık çalışıyordu.

Washington'daki uyuyan hücreler bir bir uyandırılıyordu.

Helsinki Nihai Anlaşması'nı izlemek üzere kurulan Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Komisyonu, Türkiye'yi hedef alan toplantılar yapmaya başladı. Kürtçü kimliğiyle ön plana çıkan kara sakallı Mike Amitay, taşeronluk görevini yerine getirmek için harekete geçirildi. Babası Morris Amitay, kısa adı AIPAC olan, Amerika'nın en etkili Musevi lobi kuruluşunun başkanlığını yapmıştı. Bir yanda İslamcılar, öte tarafta Kürtçülerin taarruzu başladı.

Senatör Claiborne Pell'in yardımcısı Peter Galbraith, milletvekili John Porter'ın karısı Kathryn Cameron Porter, Saint Joseph Order Manastırı rahibesi Pat Crommer ve diplomat Elizabeth Shelton, Washington'ın "seks ve siyaset" ortamında el ele işbaşı yaptı.

Pentagon'un dört, Musevi asıllı Neo-Con'u (Yeni-Muhafazakârlar) Richard Perle, Paul Wolfowitz, Douglas Feith ve Harold Rhode, sessiz sakın, beşgen şeklindeki bi-

nada baş başa vermiş, projenin kendileriyle ilgili bölümünü konuşuyorlardı.

23. Cadde'deki Dışişleri Bakanlığı'nın iki önemli ismi Richard Holbrooke ve Mark Grossman, "İlımlı İslam-Kürt Laboratuvarı"na malzeme taşımakla meşguldü.

Washington dışında Washington-Ankara bağlantılı, Türkiye'yle ilgili hesap yapan başka gruplar da vardı.

Merve Kavakçı

Amerika'nın her köşesinde bir faaliyet oluyordu. Kavakçı ailesi, Teksas'ın Dallas kentinde oturuyordu. Baba Yusuf Ziya Kavakçı, Dallas'ın Richardson yerleşim merkezinde bulunan Teksas Merkez Camii'nde imamlık yapıyordu. Cami, Kuzey Teksas İslam Birliği'ne bağlıydı. Dernek, Yusuf Ziya'ya imamlık verdikten sonra, oturma izni için gerekli olan yeşil kartı da almıştı. Ziya daha sonra vatandaş oldu. Kavakçıların geçimleriyle ilgili bazı soru işaretleri vardı. Camiden aldığı maaş, geçinmek için yeterli değildi. Cami yetkilileri, Kavakçı'nın oturduğu evin, cami tarafından sağlandığını söylüyor, ancak, maaşıyla ilgili bilgi vermiyorlardı.

Baba Kavakçı, 1977 yılında Kuzey Amerika İslam Birliği'nin şûra üyeliğine seçildi. Kısa adı ISNA olan birlik, 1998 yılındaki toplantısında, kapatılan Refah Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'a, "İslam ve Türkiye'ye hizmetleri" dolayısıyla ödül vermeyi kararlaştırdı.

ISNA, Amerikan yönetimine yakınlığıyla da biliniyordu. Gerçi arada sırada Hamas'la ilgisi olan bazı örgütlerle iş birliği yaptığı öne sürülüyorsa da kanıtı yoktu.

Baba-kız Kavakçılar, Erbakan'ın sözcülüğünü yapıyorlardı. Merve, Kuzey Amerika İslam Birliği'nin toplantılarında,

her fırsatta cihat çağrılarını yapıp, başındaki türbanla Türkiye'ye verip veriştiyordu.

Kavakçıların yakın dostları arasında Abdullah Gül de vardı. Gül, sürekli Kavakçılarla irtibat hâlindeydi.

Merve, yaptığı hizmetlerin karşılığını, Refah'tan milletvekili olarak alacaktı. Merve'nin babası Yusuf Ziya, Dallas'ta şeyhliğini bile ilan etmişti. Kavakçıların aile hayatı, oturdukları Dallas kentinde yıllar önce aile entrikalarıyla çalkalanan Dallas televizyon dizisini hatırlatıyordu.

Merve'nin bu arada, Refah Partisi'ne hizmeti, milletvekilliğiyle ödüllendirildi. Ancak macerası fazla sürmedi, olaylı bir şekilde Türkiye'yi terk etmek zorunda kaldı.

Türk vatandaşlığı ve milletvekilliğinden atıldıktan sonra Amerika'ya dönen Merve, Washington'a yerleşti. Virginia eyaletinin Springfield bölgesinde bir ev satın aldı, Türkiye aleyhinde faaliyet göstermeye başladı.

Filistinli Nihad Awad'ın Washington'da kurduğu, Amerikan-İslam İlişkileri Konseyi adlı derneğin üyesi olarak toplantılarda boy göstermeye başladı. Awad, Dallas'taki Filistin İslam Örgütü'nün başındaydı. 1996 yılında Washington'a taşınmış ve Amerikan-İslam İlişkileri Konseyi'ni kurmuştu.

Washington'daki Amerikan Üniversitesi'nde "İslam Vizyonu" konulu bir toplantı düzenledi. Salon doluydu. Ilımlı İslam'la ilgili fikirleri, CIA'cı Graham Fuller'i, Washington'da da vazgeçilmez konuşmacılar arasına sokmuştu. Fuller, Merve'nin yanındaki sandalyeye oturdu.

Köşedeki bir sandalyede de Frank Ricciardone oturuyordu. Frank, uzun yıllar Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği'nde görev yapmıştı. İyi Türkçe konuşuyordu. Güneydoğu konusunda uzmandı. Sık sık Kuzey Irak'a geçip, Barzani ve

Talabani'yle buluşmuştu. Frank, Washington'da Dışişleri Bakanlığı'nda Irak Masası'nda görev yapıyordu.

Salona erken gelenler arasında Henri Barkey de vardı. Henri, Fuller'le selamlaşıp, dinleyiciler arasında yerini aldı.

Fuller, kırk yıllık dost gibi Merve'yle sohbete başladı. Kendisinin ve Merve'nin bardağına su doldurdu.

Merve'nin ikinci kocası Bekir Yıldırım, ön sıraya oturmuş, dikkatle karısını izliyordu. Merve, iyi bir feministti. Hiçbir yerde kocasının soyadını kullanmıyordu. Konferansta Merve'ye destek vermek için çırpınan Bekir Yıldırım, birkaç ay sonra hakaret görerek boşanacağını nereden bilebilirdi ki...

İslam'da kadının yeri, artık Merve'den soruluyor, büyük üniversitelerde, şeref konuğu olarak konuşma yaptırılıyordu.

Erbakan ve Gül'ün, Georgetown Üniversitesi'ndeki yakın dostu İslamcı Profesör Esposito'nun katkısıyla düzenlenen panellerin hemen tümünde Merve vardı. Fuller ve Merve, panellerin vazgeçilmez konuşmacıları oldu. Merve-Fuller çifti, işleri ilerletti, Abdurahman Alamoudi, Münir El Kasım, Ahmad Turkistani, Muhammed El Efendi ve İzzeddin İbrahim gibi ileri gelen İslam entelektüellerinin arasında konuşuyorlardı.

Merve'nin görevleri arasında, yalnızca Türkiye aleyhinde konuşmak değil, Türkiye aleyhtarı gösterilerde militanlık yapmak da vardı.

Kısa adı CAIR olan İslami İlişkiler Konseyi, Merve'nin talimatıyla, Türkiye Büyükelçiliği'nin önünde türban gösterileri yapıyordu. Türkiye'de, Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği'nin önündeki kaldırım bile yayalara yasaklanırken, Washington'daki Türkiye Büyükelçiliği'nin önü, miting meydanı gibiydi. Ermeni, Rum, Kürt, önüne gelen gösteri yapıyordu.

Merve Kavakçı da başındaki türbanıyla, Ermenilerin, PKK sempatisanlarının, Rumların gösteri yaptığı Türk Büyükelçiliği'nin önünde kin kusuyordu. Merve'ye destek verenler arasında, Ermeni Soykırımı Tasarısı'na kongrede olumlu oy kullanan, zenci kadın milletvekili Cynthia McKinney de vardı.

Erbakan ve Gül ile Kavakçılar

Erbakan-Gül ikilisi, Amerika'ya her gelişlerinde, Kavakçılar tarafından gezdirilir, randevular ayarlanırdı.

Necmettin Erbakan, 1994 Ekim'inde Gül'le birlikte Washington'a geldi. Refahçıların, Kavakçıların dışında sürekli irtibat hâlinde olduğu Washington'da başka dostları vardı.

Arap asıllı Ahmed Yusuf, önemli dostları arasındaydı.

Washington'ın hemen dışında Springfield bölgesinde bulunan "United Association for Studies and Research (UASR)" adlı İslam örgütünün başkanlığını yapıyordu.

Erbakan, Abdullah Gül'le birlikte gezisinin ikinci günü sabah erkenden, gizlice, Yusuf'un ofisine gitti. Ahmed Yusuf, Erbakan ve Gül, sabah kahvaltısını birlikte yaptılar.

Yusuf, Erbakan'a hayrandı. Erbakan'ı, Tunuslu Raşid Gannuşi ve Sudanlı Hasan el-Turabi'yle, İslam dünyasının en önemli üç liderinden biri olarak görüyordu. Yusuf'a göre, şeriatla idare edilmeyen İslam ülkeleri birer kuklaydı.

Ahmed Yusuf'un, Türkiye'ye şeriat getirilmesiyle ilgili tahminleri vardı. Şeriat öyle bir gecede gelmezdi. Zamana ihtiyacı vardı. Refah'ın şeriat getirmesi belki on yıl alırdı.

Bu örgüt daha sonra Amerikan basınının hedefi oldu. U.S. News and World Report dergisi, örgütün, Hamas'ın liderlerinden Musa Ebu Merzuk'la ilişkisi olduğunu yazdı.

Profesör John Esposito da Erbakan-Gül ikilisinin, Washington'daki yakın dostlarından biriydi. Georgetown Üniversitesi'nde ders veren Esposito'nun, İslam ve Hristiyanlıkla ilgili araştırmaları vardı. Esposito, Erbakan'a "İslamic Threat: Myth or Reality? (İslam Tehdidi Gerçek mi Düş mü?)" kitabını verdi, Erbakan da karşılığında bir seramik tabak armağan etti.

Daha sonra Amerikan Dışışleri Bakanlığı'na gidildi. Amerikalılar, bu tür görüşmeler için İstihbarat İşleri Bölümü'nü tercih ederdi. İstihbaratçı Robert Harris, Erbakan ve Gül'e çok sayıda soru sordu:

"Türkiye'de laiklik konusunda ne düşünüyorsunuz?"

Erbakan, Gül'ün çevirmenliği aracılığıyla yanıtladı:

"Bizim laiklik anlayışımızla Amerika arasında bir fark yok." dedi.

Refahçılar, Washington'dan memnun ayrıldı.

Gül, Washington'ı komşu kapısı yaptı. 1997 yılı Şubat ayında, Washington'da, Amerikan-Türk Konseyi'nin yıllık toplantısı yapılacaktı. Toplantı, büyük önem taşıyordu. Türkiye'den önemli konuklar davet edildi.

Refah-Yol Hükümeti'nden Devlet Bakanı Abdullah Gül, Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Çevik Bir, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral İlhan Kılıç ve Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı Onur Öymen, konuklardı.

Washington'ın merkezindeki Grand Hyatt Otel, 19 Şubat 1997 günü tıka basa doldu. Clinton yönetimi, toplantıdan birkaç gün önce, Ankara'daki Büyükelçileri Mark Grossman ve Adana Konsolosları Elizabeth Shelton'ı, iç politikadaki gelişmeler ve Güneydoğu'daki olaylarla ilgili bilgi almak için Washington'a çağırılmıştı.

Bu arada Shelton'ın, kendisinden küçük yaştaki Kürt asıllı

şoförüyle aşk dedikoduları ayyuka çıkmıştı. Shelton, şoförünü, Türkiye’den sonra görev yeri olan Azerbaycan’a götürdü.

Bu sırada Sincan’dan geçen tanklar, Washington’ı da saldı. Abdullah Gül, danışmanı Murat Mercan’la birlikte, 18 Şubat 1997’de Grand Hyatt Oteli’ne girdi ve ayağının tozuyla, Amerika’nın eski Ankara Büyükelçisi Richard Barkley’le görüştü. Gül, ertesi gün, Amerikalı basın mensuplarıyla kahvaltı yaptı, daha sonra, Washington Post gazetesine gitti. Konu, Sincan olaylarıydı.

Gül’ün arkasında Turkish Daily News gazetesi sahibi İlnur Çevik vardı. Gül, kabinede tanıtım ve lobi işlerinden sorumluydu. Lobcilik, İlnur’un öncelikli ilgi alanlarından biriydi. Türkiye her zaman lobiciliğe büyük para ayırıyordu. Lobi sofrasına oturmak isteyen Türk-Amerikalı, güle oynaya Gül’ün peşindeydi. Gül’ü yakalayamayanlar, Murat Mercan’ı buluyordu. Lobi avcıları, ılımlı İslam’ı savunuyordu. Asker öyle zırt pırt müdahale etmemeliydi. İnsanlar laik olur, olmaz; kime neydi.

İlnur, tüm önlemleri almıştı. Gül’ün bir konuşma yapması için, otelin Constitution (Anayasa) odasını yemekli toplantı için kiraladı.

Abdullah Gül, Amerikan usulü laikliği savunarak konuşmasına başladı, sözü Sincan’a getirip: “Askerlerin, çok yakınlarında eğitim alanları vardır. Zaman zaman eğitim amaçlı dışarı çıktıkları oluyor. Her zaman takip ettikleri güzergâhı biraz değiştirmişler. Nasıl kabul ederseniz edin.” dedi.

Gül, laiklik olmadan da demokrasi olabileceğini savunmaya çalışırken, Çevik Bir de Batılı demokratik uluslara entegre olmaya çalışan Türkiye Cumhuriyeti’nin, kendisini her türlü kökten dinsel akımlardan koruyabileceğini anlatıyordu.

Grand Hyatt Oteli çok renklenmişti. İki Orgeneral; Bir ve

Kılıç, Gül’le karşılaşmamaya özen gösterirken, Gül de generalleri gördüğü zaman yolunu değiştiriyordu.

CIA, ılımlı İslamcılar, İran karşıtları, asker yanlıları, herkes oradaydı. Amerikalılar iyi bir fırsat yakalamış, Türk yetkilileri tek tek konsomasyona alıyorlardı. Fırsatçılar için bulunmaz bir ortam vardı. Otel, savaş yıllarındaki Pera Palas’ı andırıyordu.

Çevik Bir’in, Beyaz Saray, Dışişleri ve Pentagon’da randevuları vardı. Bir, açık konuşuyor, lafını esirgemiyordu.

“Türk Silahlı Kuvvetleri, insan haklarına saygılı, laik ve demokratik bir ülke olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin her türlü kökten dinci grup ve örgütlere karşı korunmasında dikkatli ve karardır; çünkü bu görev, TSK’lere, T.C. Anayasası ve TBMM tarafından çıkarılan İç Hizmet Yasası’yla verilmiştir. Bu nedenle Türk Silahlı Kuvvetleri, diğer ülkelerdeki emsallerinden daha farklı bir sorumluluk yüklenmek zorunda kalmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri, bu görevi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın kendisine verdiği yasal çerçevede her zaman, her zemin ve her şart altında yerine getirmek azim ve kararındadır. Bu aynı zamanda, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin hem Atatürk İlke ve İnkılaplarından hem de demokrasiden hiçbir şekilde ödün vermemesi, Türkiye’nin, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere dünyanın çağdaş, gelişmiş ve demokratik ülkelerinden kopmaması için gerekli bir davranış boyutudur.”

Türkiye’deki gelişmeler, Washington’ı da ikiye ayırmıştı. Washington Post gazetesi, Lally Weymouth imzalı bir başyazıda, Refah’ı sert bir dille eleştiriyor, Clinton yönetimine, Türkiye’de laik demokrasiyi destekleme çağrısında bulunuyordu.

Aynı gazetedeki Arap asıllı Nora Boustany, “ince bıyıklı,

kalın dudaklı” diye tanımladığı Abdullah Gül’ün soyadıyla dalga geçip, Gül’ü, parçalanmış bir imparatorluğun iskeletlerinin gölgesi olarak tarif ediyordu.

Clinton yönetimi, Refah-Yol’la ilişkilerini dondurmuş, rotayı askerlere çevirmişti.

Washington’da, 12 Eylül 1980 darbesi öncesi gibi bir görüntü vardı. Ancak Clinton yönetimi, darbeye sıcak bakmıyordu. Birkaç ay öncesine kadar “laiklik önemli değil” diyen Amerikan yönetimi, ağız değiştirip, laikliği ön plana çıkarmıştı ama askerî müdahaleye destek vermediğini de söylüyordu.

Amerikalılar sürekli ağız değiştiriyordu.

Clinton yönetimi, politikalarını daha iyi duyurmak için, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Nicholas Burns’e talimat verdi. Burns, günlük basın brifinglerinde, “laiklik bizim için çok önemli” dedi.

Clinton yönetimi, daha üst düzeyde de açıklamalar yaptı.

Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, laikliğe atıfta bulunup, demokrasinin devamından ve güçlendirilmesinden yana olduğunu söyledi.

Yönetimin tutumu, İlmli İslamcıları rahatsız etti. Albright’ın, Dışişleri Bakanlığı basın salonunda bir basın toplantısı vardı.

İlmli İslamcı bir Türk gazeteci, yakın erkek arkadaşı UPI muhabiriyle buluşup, bir gün önceden sorusunu vermişti. Yakın ilişkiler böyle durumlarda işe yarıyordu. Ertesi gün, Albright’ın basın toplantısında sorular başlamıştı.

“Türkiye’de hükümeti kim kontrol ediyor? Türk ordusunu kim kontrol ediyor? Türkiye’de demokrasiye müdahale ediliyor mu?”

UPI muhabiri, sorularını arka arkaya sıraladı. Washington’daki İlmli İslamcılık cephesi, “Amerika,

Türkiye’de askerî darbeyi mi destekliyor?” yaygarası koparak, müdahale edilmesi için çaba gösteriyordu.

Clinton yönetiminden, askerleri desteklemediklerini ve darbeye karşı olduklarını kamuoyuna açıklamalarını istiyordu.

Clinton yönetimi ise, Refah-Yol’un gitmesini destekliyor ancak, darbe yoluyla olmasını istemiyordu.

Washington, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’e bu konuda çok güvendiklerini söyleyerek, Çankaya’ya açık bir mesaj gönderdi. Amaç, ortalık kırılıp dökülmeden Refah-Yol Hükümeti’nin istifasını sağlamaktı.

Gitti gidecek derken, Refah-Yol istifa etti. Amerika’nın Ankara Büyükelçiliği’nin çektiği acele telgraf, başta Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Dairesi olmak üzere tüm ilgili birimlere dağıtıldı. Washington, rahat bir nefes aldı. Kriz, askerî darbe olmadan kazasız belasız atlatılmıştı.

Amerika’nın önde gelen televizyon kanalları, Refah-Yol’un istifa haberine, ana haber bültenlerinde geniş yer ayırdı.

ABC Televizyonu’nun tanınmış sunucusu Peter Jennings, Erbakan’ın, Türkiye’nin laik ve modern kalmasını isteyen Türk ordusunun baskısı sonucu istifa ettiğini duyurdu.

Jennings, Amerika’nın, bu değişimden memnun olduğunu söyledi.

Clinton yönetiminin, Refah-Yol Hükümeti’yle arası başından beri bozuktur. Yönetim, Refah Partisi’nin İslamcı söylemlerinden hoşlanmıyordu.

DYP Genel Başkanı Tansu Çiller ise, bu durumu bildiği için, çeşitli vesilelerle, “ben gidersem Refah gelir” diyerek, Washington’ın desteğini almaya çalışmıştı. Başarılı da oldu. Ancak, Clinton yönetimi, Çiller’in Erbakan’la koalisyon yapmasına çok bozuldu.

Clinton yönetimi, Refah-Yol güvenoyu aldıktan sonra yaptığı açıklamada: “Kelimeler ve davranışlar, müttefik ilişkilerinde çok önemlidir.” dedi. On bir aylık Erbakan-Çiller dönemi, Washington-Ankara ilişkilerini olumsuz etkiledi. Refah-Yol döneminde ne Erbakan ne de Çiller, resmî bir ziyaret için Washington’a davet edildi.

Erbakan ekibi, kendisini Washington’a anlatmak için çok gayret gösterdi ama CIA, kararını vermişti. Erdoğan, Erbakan’ın yerine hazırlanacaktı.

Fehim Adak’ın Washington çabaları

Refah, kendini Amerikalılara anlatmak için çok çabaladı. Refah-Yol, Clinton yönetiminin gözüne girebilmek için art arda Washington’a geldi.

1997 yılının ilk günleri. Ocak ayı olmasına karşın, Washington’da güzel bir hava var. Ceketle dolaşılabilir. Amerikan Dışişleri Bakanlığı’nın önü her zamanki gibi hareketli. Öğle saatlerine doğru kalabalık daha da artıyor.

Saat 13’e doğru, binanın önündeki yolda diplomatik plakalı lüks Mercedes marka bir araba durdu, arkasındaki on beş kişilik kiralık minibüsten yolcular indi.

Koruma polisi, saygıyla arabanın sağ kapısını açtı, içinden, Devlet Bakanı Fehim Adak çıktı.

Ceket ve pantolon, ütüsüzlükten buruş buruş olmuş. Adak’a, her zaman çok şık giyinen Washington Büyükelçisi Nüzhet Kandemir eşlik ediyor. Diğer heyet mensuplarının hâli de acıklı.

Ellerinde poşetler, etraflarına bakınarak tanıdık sima arar gibi bir hâlleri var. Bakan ve heyeti, Dışişleri’ne girişte, ceplerindeki madenî eşyaları bir kutuya koyup, detektörden geçtiler.

Türkiye Masası'nın alt düzeydeki görevlisi, Türk heyetini alıp yukarıya çıkardı. Refah-Yol'un Refah kanadı, ilk kez resmî bir ağızdan, Clinton yönetimine kendini anlatacak.

Salonda, Adak'ın muhatabı Müsteşar Peter Tarnoff ve Güney Avrupa Dairesi Sorumlusu Marshall Adair var. Fehim Adak, ilk sözü aldı; Çekiş Güç'ün süresini uzattıklarını ve Amerika'yla her alanda ilişkilerini geliştirmek istediklerini söyledi.

Refah için, Washington'ın desteği çok önemli. Bu destek, kendilerini askere karşı güçlü yapacak. Adak, dersini iyi çalışmış. Amerikan usulü laiklik istemek, kendilerine destek verilmesini sağlayabilir diye düşünüyor.

Adak konuştu, Amerikalılar dinledi, görüşme sona erdi.

Ancak Amerikalılar, Adak'ı dış kapıya kadar yolcu etme nezaketi bile göstermediler. Heyet, kendi hâllerinde, arkalarına bakmadan binayı terk ettiler.

Washington-Ankara ilişkileri, Necmettin Erbakan'ın Tahran ziyaretine kadar idare edildi. Erbakan'ın, İran'dan sonra Libya'ya da gitmesi, Washington'la ilişkileri gerdi.

Clinton yönetimi, Refah'la ilişkilerini dondurdu.

“THINK-TANK”TEKİ TÜRKLER

İngilizcesi “think-tank” olan araştırma ya da düşünce kuruluşları, Washington’ın önemli yol göstericilerinden biridir. Düşünce kuruluşlarının, Amerikan siyasetindeki etkileyici rolünü bilmeyen yoktur. Yaptıkları çalışmalarla, politika yapımalarına malzeme sağlarlar. Başta Amerikan yönetimi olmak üzere öteki ülkelere yol gösterirler.

Hazırladıkları raporlar, CIA dâhil, kongreye ve ilgili kuruluşlara gönderilir. Bazen istek üzerine, CIA ve Pentagon için raporlar yazarlar.

Milyarlarca dolarlık müthiş bir sanayidir.

Binlerce akademisyeni barındırır. Eski ajanlar, ekonomistler, siyasetçiler, eski askerler, think-tank’lerin vazgeçilmez elemanlarıdır. Buralarda çalışmak için sadece bilgi yetmez, Amerika dışındaki bağlantıların da iyi olması lazım.

Üretilen politikaları pazarlayacaksınız. İyi pazarlama yapamayanlar, bu kurumlarda barınamaz. Çalışanlar, ürünlerini pazarlamak için, gösterişli ambalaj yapmak zorundadırlar. Çalışanlar aynı zamanda lobi ustalarıdır. Zaman zaman kılık-tan kılığa girerler.

Sovyetler Birliği dağılınca Washington’da büyük bir uzman enfasyonu yaşandı. Binlerce Sovyet uzmanı işsiz kaldı.

Washington barları, Sovyet uzmanlarla doldu. Adres değiştirmeye başladılar. Kendilerine iş sahası açmak için kafalarına göre dünya haritasıyla oynadılar. Enerji kaynakları, etnik

yapılar ve İslam, birinci hedefleri oldu. Sovyetler, Balkanlar ve Orta Doğu'yu bölüp, yeni oyuncaklarıyla oynamaya başladılar.

Düşünce kuruluşları, konularına göre sık sık yabancı ülke siyasetçilerini, bürokratları Washington'a davet edip toplantılar düzenler.

Washington'da, "Türkiye uzmanı" adı altında, düşünce kuruluşlarında çalışan kabarık bir sayı vardır. Ancak çeşitli nedenlerden ötürü hepsi kamuoyunda fazla tanınmaz.

Türk, Kürt, Arap, Amerikalı, Ermeni, Rum; hangi kalıptan ararsanız Türkiye uzmanına rastlarsınız.

Türkiye üzerine çalışan uzmanlar, gerçekten uzman mı? Bugüne kadar böyle bir tartışma yapılmadı. Kuşkusuz, bu durumun öncelikle tartışılması gerek.

Bir kısmı öyle şeyler yazar, öyle şeyler söyler ki şaşırırsınız. Para ve şöhret için kılıktan kılığa girdiklerini düşünürsünüz.

Bazıları, kendisini joker gibi görür. Hangi taşı kaldırırsanız altından çıkar. Gazeteci dostları vardır. Sıkışınca onları devreye sokarlar.

Birbirlerini sevmezler, kötülerler. Politika yerine dedikodu üretmekte üstlerine yoktur.

Washington'da kısa adı CSIS olan Stratejik ve Uluslararası Araştırma Merkezi'nde Bülent Alırıza, Nixon Center'dan Hudson Enstitüsü'ne geçen Zeyno Baran, Brookings Enstitüsü'nde Ömer Taşpınar, Washington Enstitüsü'nde Soner Çağaptay ve Wilson Enstitüsü'nde Henri Barkey, bilinen isimler arasındadır.

Son yıllarda bu kervana, Fethullah Gülen'i "Asrın Mevlâna'sı" olarak ılımlı İslam'ın önderi diye sunan Rumi Forum adındaki kuruluş da katıldı. Rumi Forum, Cleveland Ohio'da John Carroll Üniversitesi'nde Said Nursî kürsüsü

açan Fethullahçı Profesör Zeki Sarıtoprak tarafından kuruldu. Sarıtoprak, hakkındaki davalar nedeniyle Türkiye'ye giremiyordu. Çalıştığı üniversite, Katolik papazlara aitti.

Sarıtoprak, daha sonra, başkanlığı, Georgetown Üniversitesi Matematik Bölümü Araştırma Görevlisi Hasan Ali Yurtsever'e bıraktı.

Rumi Forum, aslında bir düşünce kuruluşu değil. Fethullah Gülen'in desteğiyle kurulmuş, taraflı bir dernek. Amacı, Fethullah'ın propagandasını yapmak. Zaten şeref başkanlığını da Gülen üstlenmiş.

Görevi; Amerikalıların yabancı olmadığı sufizm felsefesinden yararlanarak, Gülen'i Mevlâna'ya benzetip Amerika'ya tanıtmak.

Ali Yurtsever, 2005 yılı Ekim ayında, Washington Post gazetesinden Caryle Murphy'e; Gülen'in, dışa açık İslamiyet'in ılımlı yüzü olduğunu söyledi. Yazıda, Gülen'in görüşlerinin sufi inancından etkilendiği öne sürüldü.

Rumiciler, 1999 yılında Washington'ın en tutucu düşünce kuruluşlarından American Enterprise'la aynı binada büyük bir ofis kiralayıp, faaliyetlerine başladılar. Rumiciler, AEI'nun müdavimleri Richard Perle ve Paul Wolfowitz gibi Irak Savaşı'nın mimarlarıyla sık sık karşılaşp muhabbetlerini ilerlettiler.

Forum, AKP'deki Gülen taraftarlarının uğrak yeri oldu. Alman Marshall Fonu Türkiye Direktörü Suat Kınıklioğlu, Rumi Forum'a en fazla konuk olan isimler arasındaydı. Kınikoğlu, AKP'den milletvekili olduktan sonra da forumun vazgeçilmez konuşmacıları arasında yer almaya devam etti.

Washington'daki tanıtımları için büyük paralar harcayan Rumi Forum, 19 Eylül 2007 gecesi, kongrede bir iftar yemeği verdi. "Fethullah Şov"a dönüştürülen iftara, Rum-Ortodoks

Kilisesi Başpiskoposu Dimitrios, Ermeni Patriği Meşrob II. Mutfayan, İslam Konferansı Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu, Haham Joshua Haberman, Scintology Kilisesi'nden Rahibe Ann Santini ile Rum ve Yahudi asıllı bazı kongre üyeleri katıldı.

Rumi Forum, bu arada bol miktarda ödül dağıttı. 12 Mart 2007 gecesi, kongrenin Cannon adlı binasında bir ödül töreni düzenledi. Başbakan Tayyip Erdoğan'la İspanya Başbakanı Jose Luis Rodriguez Zapatero'ya, giyaplarında "Medeniyetler Arası Diyalog" ödülü verdi.

AKP Milletvekili Egemen Bağış'ın da bulunduğu törende ödüller, Washington Başpiskoposu Kardinal Theodore McCarrick tarafından verildi. Fethullah Gülen'i övücü konuşmalar yapıldı.

Böylece, 2000'li yılların başından itibaren Washington'da Mevlâna Celaledin Rumi'nin hoşgörü felsefesi, Fethullah Gülen'e adapte edilerek kullanılmaya başlandı.

Irak işgalinden sonra Washington'da her kafadan bir ses çıkıyordu. Yeni keşifler peşinde olanlar arasında Alman Marshall Fonu da vardı. Fon, Washington'da Türkiye'yle ilgili her toplantıda parlak bir fikir öne sürerdi. Bunlardan biri de Türkiye'nin, Kuzey Irak'ı işgal etme olasılığını önlemekle ilgiliydi.

Alman Vakfı, bir toplantıda, Kuzey Irak'a, NATO gücü önerdi. Rumi Forum'un, Amerikan Kongresi'nde verdiği iftar yemeği günlerce konuşuldu.

Washington'da Fethullah Gülen'in görüşlerinden etkilenenlerden biri de Zeyno Baran oldu. Baran'a göre, 11 Eylül'den sonra pek çok grup, retoriklerini değiştirip, ılımlı bir yapıya büründü. Ancak Gülen hareketi, 40 yıldır zaten bunu söylüyordu.

Zeyno Baran'la, Fethullah Hoca'nın gazetesi Zaman'da ortak imzalı yazılar yazan Western Policy Center'daki Rum asıllı Andrew Apostolou ve John Sitalides de Washington'daki Türkiye uzmanları arasındaydı.

Ilımlı İslam ve Kürt konularında düşünce üreten Türkiye uzmanlarının yakın dostları arasında, Washington'daki bazı Türk gazeteciler vardı.

Zeyno Baran'ın, Matthew Bryza ile İstanbul'da yapılan düğününe davet ettiği Zaman gazetesinden Ali Aslan, Baran'a; Aslı Aydıntaşbaş, Sitalides'e yakındı. Barkey ve Tanpınar'ın kadrosunda Yasemin Çongar, Ruşen Çakır ve Ali Aslan vardı. Uzmanlar, Türkiye'de İkinci Cumhuriyetçi olarak adlandırılan gazetecilerle de irtibat hâlindeydi.

Türkiye uzmanlarının birbirleri için yaptıkları dedikodular, Washington'da eğlenceli biçimde anlatılıyordu.

Türkiye uzmanlarının kıdemlisi Kıbrıslı Bülent Alırıza, gazeteci ve siyasi yerini sonradan olma uzmanlara kaptırdı. Ta ki Fehmi Kuru'yu, CSIS'de konuşturuncaya dek.

Bu arada, Cemaat'in maddi desteğini arkasına alıp atılım yapanlara karşı bazı tepkiler oluştu. Bölümlerini yaşatmak için milyonlarca dolar destek alanlar, bölücüler için de oturma düzenleyince, bazı odalar, musluklarını Tanpınarlara kapattı.

KEMAL DERVİŞ

Türkiye, milenyuma kötü girmişti. Hasta yatağındaydı. Yabancı sermaye, geldiği; yerli sermaye de gelmediği yere gidiyordu. Can çekişen ekonomi, yoğun bakıma alınmış, Ankara, “alo Washington” diyordu.

Kasım 2000 krizi gelmişti ama asıl büyük kriz bekleniyordu. Türk ekonomisi, denize düşmüştü. Kime sarılacağını bilmiyordu. Çaresizdi. Her kafadan bir ses çıkıyordu.

Başbakan Bülent Ecevit, koalisyon ortakları Devlet Bahçeli ve Mesut Yılmaz’la, ne yapacağını şaşırılmış bir durumda kurtarıcı arıyordu.

Ecevit’in elinde bir mektup vardı. Krizden birkaç hafta önce yazılmıştı. Washington’dan gönderilmişti. Dört imzalı enteresan mektup, “büyük kriz kapıda” diye uyarıyordu. İmzalardan biri, Kemal Derviş’e aitti.

Kemal Derviş’in, Dünya Bankası’ndaki yükselişi çabuk oldu.

1987 yılında Dünya Bankası’nın Kuzey Afrika Bölümü Direktörlüğüne getirildi. Sorumluluk alanı genişletildi, Orta Avrupa’yı da bünyesine aldı ve bankayla AB arasında koordinasyonu sağlayıp, Bosna’nın yeniden yapılanması programının mimarı oldu.

Kemal Derviş, daha sonra, iş adamı Cem Boyner’in, başarısız Yeni Demokrasi Hareketi’ne katıldı. Hareket tutmayınca yeniden bankaya, Washington’daki muhitine döndü.

Sosyal demokrat olduğunu söylüyordu ama en yakın Amerikalı arkadaşları arasında, tutucu cumhuriyetçiler vardı.

Derviş, Paul Wolfowitz'ın iyi arkadaşıydı. Derviş'in Bethesda'daki evinde bir araya geldiklerinde, Türkiye'yi tartışıyorlardı.

Bülent Alırıza'nın eski eşi, Arap asıllı Shaha'nın tanıştığı Derviş ve Wolfowitz arasındaki sohbetlerin en hararetli konuları, Türk ekonomisi ve İslam üzerineydi.

Gece geç saatlere kadar Derviş'in evinde laiklik, ılımlı İslam, demokrasi, ekonomi gibi konular tartışılıyordu.

Derviş, Dünya Bankası'nda Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan Sorumlu Başkan Yardımcılığına kadar yükselmişti. Bankadan artık bir beklentisi yoktu. Dünya Bankası Başkanı James Wolfensohn'la da arası iyi değildi.

Bu arada, iş adamı Sakıp Sabancı, Washington'a geldi, Derviş'le buluştu. İki de Türk ekonomisinin iyiye gitmediği konusunda hemfikirdi. Hatta kötümserlerdi. Türkiye'yi ağır bir kriz bekliyordu. Kriz çok yakındı ve hemen önlem alınması gerekiyordu. Sabancı, "görüşmek üzere" dedi, Derviş'e veda edip Washington'dan ayrıldı.

IMF Başkan Yardımcısı Stanley Fischer da Derviş'in yakın arkadaşıydı. Derviş'e, beklenen ilk işaret Fischer'den geldi.

Türk ekonomisi, yakında krize girecekti.

Dünyanın gözünü diktiği Washington'da, 5 Kasım 2000'de seçimi kazanan Cumhuriyetçi Parti adayı George W. Bush ise; yardımcısı Dick Cheney, Savunma Bakanı Donald Rumsfeld ve Dışişleri Bakanı Colin Powell'la her gün bir araya gelip, Bağdat'a verecekleri mesajı tartışıyordu. Günlük brifinglere Ulusal Güvenlik Danışmanı Condoleezza Rice da katılıyordu.

Bush yönetiminin Orta Doğu planlarında, Ankara'nın özel bir yeri vardı. Türkiye'den gelen mesajlar çok önemliydi.

Beyaz Saray'ın Ankara'dan beklediği haber, sonunda Washington'a ulaştı. Büyükelçi Robert Pearson imzalı "acil" koduyla gönderilen kripto, Ulusal Güvenlik Dairesi'ne iletildi.

Beyaz Saray'ın hemen yanındaki Hazine Binası'ndan Bakan Paul O'Neill da elinde Türkiye dosyasıyla Beyaz Saray'ın yolunu tuttu. Türk ekonomisi zor durumdaydı. Bush, O'Neill'dan, Türkiye'yi desteklediklerine ilişkin bir açıklama yapmasını istedi. Sekreterine, Başbakan Bülent Ecevit'i bağlamasını söyledi. Sekreter, Ecevit'i Makedonya'da buldu. Bush, Ecevit'e, sakın olunmasını, gereken desteğin verileceğini bildirdi. Bush, telefonu kapattı, masadakilere döndü.

Ekip, hazırladığı senaryoyu uygulamaya koyabiliirdi.

Plana göre Bush yönetimi, Ecevit Hükümeti'ne, IMF ve Dünya Bankası adresini gösterecekti.

Amerika, Koalisyon Hükümeti Başbakanı Bülent Ecevit'in "yetişin" çağlığına, IMF'nin adresini vererek cevap verdi. Bu arada Kemal Derviş ismi ortaya atıldı.

Derviş'i, Ecevit'in kulağına kim fısıldamıştı, belli değildi. Bu, yanıtlanması gereken en önemli soru olarak hâlâ karşımızda duruyor.

Plan işliyordu.

Derviş ismi, büyük rağbet gördü. Derviş bir anda Türk ekonomisinin kalbi oldu. Ecevit'in sonradan, "hayatımda yaptığım en büyük hataydı" diyeceği Derviş'i ilk kutlayanlar arasında Wolfowitz vardı.

Merkez Bankası başkanlığını kabul etmeyen, bakan yapılması şartıyla görevi kabul eden Derviş, çantası elinde, sık sık Washington'a gidiyordu.

Derviş, yurt dışına çıktıkça Başbakan Ecevit'le bağlantısı kesiliyor, Ecevit Ankara'da, Derviş'in Washington'dan kendisine bilgi vermediğinden yakınıyordu.

Aslında Ecevit, Derviş'in Avrupa ya da Amerika'da olduğunu bile bilmiyordu. Derviş, kendisini koalisyon hükümetinin üstünde görüyordu. MHP lideri Devlet Bahçeli ve ANAP lideri Mesut Yılmaz'a ise, kendini sorumlu bile hissetmiyordu. Kafasına göre hareket ediyordu.

On yıl önce oynanan Körfez oyununun, on yıl sonra, oyuncularını bir farkla aynıydı. Bu kez baba George Bush gitmiş, yerine oğul George Bush gelmişti. Baba Bush, eşi Barbara'yla birlikte sermaye gruplarının içine girmiş, dünyayı geziyordu.

Bush, Carlyle Grubu'nun gözde üyesiydi. Carlyle, Amerika'nın en etkili sermaye gruplarından biriydi. Başında, eski Savunma Bakanlarından Frank Carlucci vardı.

Baba Bush'un yolu bu arada İstanbul'a düştü. Bush'lar, Koçların yemek davetine katıldı. Bush, gazetecilere: "Oğlum Türkiye'ye yardım etmezse kulağını çekerim." diye espri yaptı.

Derviş ve Dervişçiler iyimserdi ama milenyum, Türkiye'ye yaramamıştı. Derviş, geçici olarak kaldığı beş yıldızlı Sheraton Oteli'nde yaptığı sabah yürüyüşleri sırasında, taksi duraklarına uğrayıp şoförlerle konuşurken halkçı bir bakan görüntüsü veriyordu ama kuru söz karın doyurmuyordu.

Ecevit, feryatlarında haklıydı. Türk ekonomisini tedavi ettiği sanılırken Kemal Derviş, Washington'da DSP'nin bölünmesine kadar gidecek Kemal Derviş-İsmail Cem yakınlığının temelini atıyordu.

MELİH GÖKÇEK

Ankara-Washington ilişkilerinde yeni bir dönem başlamıştı. Washington, bir Türk'e, Amerikan tarihinde ilk kez, dinî baskı olduğu gerekçesiyle sığınma hakkı tanıyordu. Fazilet Partisi'nin kapatıldığı 22 Haziran 2001 günü, Washington yakınlarındaki Arlington Mülteci Mahkemesi'nde önemli bir dava vardı. Amerikalı avukat: "Türkiye'de din özgürlüğü yok. İnsanlar baskı altında, istedikleri gibi ibadet edemiyor, dinî vecibelerini yerine getiremiyor. Hatta bugün de Fazilet Partisi kapatıldı." dedi, müvekkilinin Amerika'ya iltica talebinin kabul edilmesini istedi.

Sığınmacı, Türk ordusunda üsteğmen rütbesiyle İngilizce dersi verirken, eşinin çarşaf giymesi ve kendisinin irticacı olarak tanımlanmasıyla Askerî Şûra tarafından ordudan ihraç edilmişti. Daha sonra, İstanbul Belediyesi'nde çalışmaya başlamış, Belediye Başkanı Tayyip Erdoğan'la birlikte de belediyeden ayrılmıştı. Adı açıklanmayan sığınmacı, artık Amerikalı olmuştu.

Washington, Türkiye'den kaçanlar için, sığınacakları, emniyetli bir yerdi. İslamcılar için, Suudi Arabistan'dan daha kutsal bir ülke konumundaydı.

Washington'ın, siyasetçiler içinse ayrı bir özelliği vardı. Washington'a gelen siyasetçi, kendisini siyasi bir hacı gibi görüyor, Türkiye'ye döndükten sonra, aldığı desteği ballandıra ballandıra anlatıyordu.

2001 yılı Mayıs ayında Washington'da havalar ısınmış, kiraz ağaçları çiçek açmış, güzel bir ilkbahar mevsimi vardı.

Potomac Nehri kenarındaki Reagan National Havaalanı, her zamanki gibi hareketli, uçaklar, birbiri ardına inip kalkıyor, insanlar koşuşturuyordu.

New York uçağından, orta boylu, gözlüklü, sürekli sırttan bir adam çıktı. Sarı renkli, birbirine girmiş çiçek desenlerinin egemen olduğu geniş kravatıyla âdeta "ben, Batı modasını yakından izlerim" diyordu.

Sarıya boyalı saçları, modaya uygun biçimde yapılmış, pahalı olduğu izlenimi veren elbise ve ayakkabısıyla eşi de oldukça şıktı. Gökçek, yanına tercümanını ve iki genel müdürünü de almıştı. Havaalanındaki Türkler, Melih Gökçek'i hemen tanıdılar.

Gökçek'in Amerika maratonu üç bölümden oluşuyordu: Ziyaret, siyaset ve ticaret. New York'u belediyeçi gözlüğüyle inceledi.

Gezinin ikinci durağı Washington randevuları, Ankara'dan ayarlanmıştı. Önce ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa ve Kanada Dairesi yetkilisi Marshall Adair'e gitti.

Adair ile Gökçek, bir saate yakın konuştu. Gökçek, kartel medyasının, kendilerini yanlış tanıttığını; laiklik düşmanı olmadıklarını, Amerikan usulü laiklik istediklerini anlatıyordu.

Gökçek konuştu, tercümanı Murat Mercan, İngilizceye çevirdi. İkinci gün, Georgetown Üniversitesi'nde Türk Araştırmaları Enstitüsü'ne gidildi. Enstitü Başkanı Sabri Sayarı'nın düzenlediği toplantıda konuştu. CIA'cı Graham Fuller'le "İlmli İslam" raporu hazırlayan Sayarı, Gökçek'in yanına oturdu.

Gökçek, konuşmasına, yanında oturan karısını göstererek başladı ve: "İşte bu benim karım ve başı açık. Bizim partimiz-

de tutuculuk yok.” dedi. Gökçek, kartel medya diye, Türk basını eleştirisini burada da sürdürdü; gülücükler dağıttı.

Hürriyet gazetesi Washington temsilcisi Esen Ünür, Gökçek’in, kartel basın diye kendi grubunu ima etmesine dayanamadı ve sert tepki gösterdi. Gökçek, Washington’a sanki Türk basınına şikâyet etmek için gelmişti. Georgetown’daki toplantı, gergin bir ortamda sona erdi.

Melih Gökçek’in Türk İstihbaratındaki Gizli Kaydı:

Melih Gökçek, “tutucu değilim” diyordu; ama Türkiye’de, hakkında tutulmuş belgeler, tam tersini söylüyordu. Devlet arşivinde Melih Gökçek’in, 1972 yılında şariat esaslarına dayanan bir örgütün kurucuları arasında yer aldığına ilişkin önemli bir belge vardı.

3 Kasım 1972 yılında Ankara’da Marmara Otel’inde “gizli” bir “Devlet Brifingi” yapıldı.

“Türkiye’de Yıkıcı Faaliyetler” başlıklı brifinge, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Kuvvet komutanları ve MİT müsteşarı katılmıştı. Brifing ekibinde beşi general, on iki subay vardı.

Brifing tam gün sürdü, “Türkiye’de Aşırı Sağ Akımlar”, beş ana başlık altında anlatıldı:

- 1- Amaç ve Tarihçe
- 2- Aşırı Sağ Gruplar
- 3- Yapılan Operasyonlar ve Neticeleri
- 4- Hâlihazır Durum ve Faaliyetler
- 5-Derleme

Yıkıcı faaliyetlerin kısa tarihçe bölümünde, özetle şöyle deniyordu:

“Yarım asır önce ‘din elden gidiyor, kalkın ey ehli-vatan’ sloganı ve feryatları ile sokağa dökülen aşırı sağcılar, bugün de gerçek gayelerini hiçbir zaman söylemeksizin aynı cihat çağırışları içinde eylemlerine devam etmektedirler. Daha son zamanlara kadar ‘masum namaz kılmalarla güdümlü cihat’ provaları yapıyor, yurdun muhtelif yerlerinde toplu namazlarla siyasi bir renge bürünmeye çalışılıyor, namazdan sonra, ‘gerektiğinde malı ile canı ile dili ile eliyle cihat da farzdır’ denerek, rejime, Cumhuriyet’e ve Atatürk İnkılaplarına karşı müstereken savaşılmaya teşvik ediliyordu. Bu devirlerde ve hâlen de sömürücüler, sahtekârlar, rejimin temelini dinî nokta-i nazarla değiştirmek isteyenler, Türkiye üzerinde çıkarları olan devletlerin de desteği ile saf ve inanç sahibi vatandaşların ulvi duygularını istismar ederek, genç ve körpe kuşakların beyinlerini yıkamak suretiyle Türk milletine manevi ve fikrî yönden büyük zararlar vermek çabasındadırlar.”

İki yüz yedi sayfadan oluşan brifingde otuzdan fazla belgeye de yer verildi. Belgeler arasında, Gökçek’in, kurucuları arasında bulunduğu “Mücadele Birliği” de vardı.

Yurt içi ve dışı kuruluşlar:

Mücadele Birliği

İlim Yayma Cemiyeti

Komünizmle Mücadele Derneği

Rabîtatü’l Âlemi İslamî

Hizb-ut Tahrir

Mücadele Birliği: Liderleri; Necmettin Erişen, Aykut Edibali, Mevlüt Baltacı, Melih Gökçek ve Yılmaz Karaoğlu’dur.

Gayesi; merkezî otoriteye bağlı İslamî esaslardan kuvvet alan devlet nizamını kurmaktır. Antikomünist olmak, an-

ti-sosyalist olmak, antikapitalist olmak, millî değerlere saygılı olmak, İslam'a tam bağlı olmak ve İslami esaslara göre yaşamak, bu kuruluşun ana umdeleridir. Sağ eğilimli gençler, bu örgütün faaliyet alanına girer. Yan kuruluşu ise, Milliyetçi Kültür Birliği'dir.

CAROL MIGDALOWITZ

Carol Migdalowitz, Washington'daki Türkiye Büyükelçiliği'nin vazgeçilmez konukları arasındaydı. Resepsiyonlarda önce Türk yemeklerinin tadına bakar, sonra davetliler arasına karışarak sohbet ederdi.

Tipik bir Anadolu kadını görünümüyle fazla dikkat çekmezdi; ama Türk ve Amerikalı yetkililerin yakından tanıdığı bir simaydı. Türkiye'deki gelişmeleri izler, Amerika'nın nasıl bir politika izlemesi gerektiğini rutin raporlar hâlinde kongrenin ilgili birimlerine ve yönetime gönderirdi.

Türkiye'ye sadece Washington'dan bakmaz, olayları yerinde tahlil için arada bir Türkiye'ye de giderdi. Ama çoğu zaman olayları yerinde incelemez, dost sofralarında aldığı bilgilerle yetinir, Washington'a dönünce de satardı.

Carol, 22 Mayıs 2002 yılında da kongre için bir Türkiye raporu hazırladı.

Bu sırada Necmettin Erbakan'ın siyasi hayatı yasaklanmış, görevi Recai Kutan üstlenmişti. Kutan'ın Saadet Partisi'ne karşılık da Recep Tayyip Erdoğan, yol arkadaşı Abdullah Gül'le, Adalet ve Kalkınma Partisi'ni kurmuştu.

Kutan, birlikte gittiği son Amerika gezisi sırasında Abdullah Gül'ü, partiden ayrılmaması için ikna edememişti.

Pentagon yakınlarındaki Ritz Carlton Oteli'nde Fazilet Milletvekili Nazlı Ilıcak, Miami'de kaçak yaşayan oğlu Mehmet Ali Ilıcak'la buluşup hasret giderirken, Kutan, Gül'e

saatlerce dil döktü ama partiden ayrılma fikrini değiştiremedi.

Kutan, Amerikan Dışışleri Bakanlığı'ndaki görüşme de dâhil gittikleri her yerde Abdullah Gül'ü yanından ayırmadı. Ancak başaramadı. Amerika, Kutan-Gül birlikteliğinin son gezisi oldu.

AKP kurulmuş, ülke çapında palazlandırılıyordu. Kamuoyu yoklamalarına göre, AKP, Saadet Partisi'nin önündeydi.

Amerikalılar her zamanki gibi, Türkiye'de ne olup bittiğini merak ediyordu. Bayan Migdalowitz'den, bir rapor hazırlamasını istediler. Migdalowitz, kongre ve yönetim için hazırladığı yirmi bir sayfalık raporda, İslamcılarının rolünü şöyle özetledi:

“Saadet'e, ondan ayrılan karizmatik, eski İstanbul Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Adalet ve Kalkınma Partisi AKP meydan okuyor. Erdoğan, kendisinin de AKP'nin de merkezci olduğunu öne sürüyor ancak, kendisi imam-hatip mezunu, karısı türbanlı (Türkiye'de dinî bir sembol ancak, aynı zamanda siyasi bir sembol de olabiliyor) ve her zaman hamilelikten korunma ve alkol aleyhinde konuşuyor. AKP söylemleri, Batı'nın demokrasi ve insan hakları ideallerini ve Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini destekliyor. Ocak 2002'de Anayasa Mahkemesi, 1999 yılında dine dayalı nefreti kışkırttığı gerekçesiyle aldığı ceza nedeniyle Erdoğan'ın, siyasi parti kuramayacağına ve Meclis için aday olamayacağına karar verdi.

Erdoğan, halka hitaben, fitne çıkaran bir şiir okumuş ve bu yüzden aldığı cezaya göre dört ay hapis yatmıştı. Erdoğan, mahkeme kararının parti liderliğini etkilemeyeceğini söylemekle birlikte, bu karar, açıkça başbakan olmasını önleyeceği gibi, siyasi umutlarına da gölge düşürüyor. Erdoğan ayrıca,

orduya hakaret ettiği ve 1992'deki bir konuşmasında dine dayalı nefreti kışkırttığı gerekçesiyle yeniden mahkemeye sevk edilmiş durumda. Erdoğan hakkında ayrıca, belediye başkanlığı sırasında yolsuzluk yaptığı ve zimmetine para geçirdiği gerekçesiyle soruşturma da yapılıyor. AKP Başkan Yardımcısı Abdullah Gül, şimdi, partinin parlamentodaki grubunun lideri.

Türkiye, radikal İslamcı terör tehlikesiyle karşı karşıya. Lübnan'daki aynı adli grupla ilgisi olmayan Türk Hizbullah'ının, dinî inançlarının kuvvetli olmadığına inandığı Kürtleri hedef alan bir Kürt-Sünni grubu olduğuna inanılıyor.

Türk yetkilileri, Hizbullah'ın İran'dan eğitim aldığına inanıyor ve bu hareketi bastırmak için sıkı önlemler almış bulunuyor."

2002 yılında Türkiye'nin stratejik önemi, Amerika'nın çıkarları için birinci sırada yer alıyordu. Washington, demokratik, laik Türkiye'deki insan haklarının gelişmesini ve son sırada da ekonomik reformları desteklediğini söylüyordu ama kapalı kapılar ardında, Büyük Orta Doğu Projesi için de Kürt-İslam senteziyle ilgili hesaplar yapıyordu.

TAYYİP ERDOĞAN-SAİD NURSÎ

Amerika'nın hesaplarında, İstanbul'da Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ayrı bir yeri vardı.

Erdoğan da İstanbul Belediye Başkanı olduktan sonra, bir yandan Amerikalılarla İslam diplomasisi yapıyor, diğer taraftan da İslamcıların hazinelerinden yararlanmaya devam ediyordu.

Oğlunun adını Necmettin koyarak, Erbakan Hoca'nın adından yararlanan Erdoğan, Said Nursî adına düzenlenen konferansları kaçırmıyordu. Birlikte yürüdüğü arkadaşlarıyla sık sık buluşup, strateji belirliyordu.

Bediüzzaman Said Nursî için sık sık İstanbul'da uluslararası konferanslar düzenleniyordu.

Erdoğan, yol arkadaşları Nevzat Yalçın, Hüseyin Çelik, Ahmet Davutoğlu, Zeki Sarıtoprak, Mehmet Aydın ve Ahmet Akgündüz'le birlikte konuşmacılar arasındaydı.

Tayyip Erdoğan, Üçüncü Uluslararası Said Nursî Sempozyumu'nda, "Keşfedilmeyi Bekleyen Bir Hazine: Said Nursî" başlıklı bir konuşma yaptı:

"Bediüzzaman Said Nursî, bu topraklarda yetişip eserler vermiş olmasına rağmen, ne yazık ki bu ülkenin insanları, bu seçkin insandan gerektiği kadar istifade edemiyorlar.

Bediüzzaman Hazretleri, öyle bir dünyada gözlerini açtı ki bu dünya, alt-üstlerle dopdolu bir dünya idi. Tarihimiz tam bir kırılma hâli yaşıyordu. Daha öncesinden başlayan askeri

yenilgiler devam ediyor, hilafetin merkezi derin bir sarsıntı içinde, İslam dünyasının önemli bir kısmı, sömürgecilerin işgali altında idi. Bir bakıma İslam dünyası için, askerî ve siyasi çöküşün tamamlanmak üzere olduğu kritik, bahtsız bir dönem yaşanıyordu. Bu dönemde İslam dünyasının fikrî hayatına baktığımızda, aydınların hemen hemen tamamının, Batı'nın çekim alanı içine girmiş olduğunu görüyoruz. Aydınlar, siyasi seçkinler, kendi tarihlerine, dinlerine, onları geçmişte yücelten asli değerlere karşı özgüvenlerini kaybetmiş durumdaydılar. Sosyal önderlik, ulemanın elinden çıkıp, Batıcı seçkinlerin eline geçmiş durumdaydı.

İslam dünyası içinde etnik ve ulusal çatışmalar, kopmalar had safhadaydı. Batılı ajanlar, İslam coğrafyasının her bölgesinde cirit atıyor, Müslümanlar arasına fitne ve fesat sokuyorlardı. Bütün İslam dünyası ve Osmanlı Devleti yoksulluk, sefalet ve çaresizlikle kuşatılmış bulunuyordu.

İşte Said Nursî Hazretleri, böyle bir dünyanın acılı insanı. Onun bir başka özelliği de Meşrutiyet'i, tek parti dönemi Cumhuriyet'ini ve çok partili hayatı görmüş ve yaşamış olmasıdır. Bütün bu acılı ama zengin tecrübeler, Said Nursî Hazretleri'ni pişiriyor, olgunlaştırıyor ve daima yeni ve farklı arayışlara sürüklüyordu.

İlk dönemlerde Said Nursî Hazretleri'nin, aktif politika-ya belli ölçülerde büyük ümitlerle bağlandığını biliyoruz. Kimi zaman da ümidini saraya, padişaha veya yöneticilere bağlardı.

Sultanın makamına çıkıp, Osmanlı'nın toparlanması için projeler sunardı. Ama sonraları, çöküşün çok daha derinlerde olduğunu görür ve çalışmasını başka alanlara, çok daha derinlere yöneltirdi. Bediüzzaman Hazretleri, şu gerçeğin çok iyi farkındadır: Osmanlı aydınları ve seçkin tabaka, inancını

kaybetmiş, kendisini mağlup eden güçlerin hayranlığına kapılarak onları taklit etmenin uygun bir çıkış yolu olduğuna inanmıştır.

Bu tespiti doğru yapan Bediüzzaman, kurtarıcı bir kavram olarak 'iman'a yönelir. Bir bakıma imanun yeni bir tarifini yapar. Ona göre iman, Müslüman dünyanın en büyük enerji ve güç toplama kaynağıdır. Eğer Müslümanlar ve İslam dünyası kurtulacaksa bu ancak, imanun, dönüştürücü bir güç olarak tekrar ruhlari istila etmesi ile mümkün olacaktır.

Said Nursî Hazretleri'nin, siyaseti küçümsediğı, hatta zararlı gördüğü yolundaki düşünce tabii ki doğru değıl. O, haklı olarak, Müslüman dünyanın yepyeni bir hamleye muhtaç olduğunu görmüş ve bu hamlenin, enerjisini imandan, fikir ve ilimden alacağını söylemişti. Diğer yandan, o günün, ahlaki hiçbir değere riayet etmeyen, demagoji ve fırsatçılığa dönüşmüş siyasi hayatına bakarak, böyle bir siyasetin, Müslüman insana yakışmadığını söylemiştir ki buna kimsenin itirazı olamaz.

Said Nursî Hazretleri'nin, üzerinde durulması gereken bir başka özelliğı var. O da son nefesine kadar hayatı ile düşünceleri arasındaki tutarlılıktır. Gerçekten o, nasıl düşündüyse ve neye inandıysa öyle yaşadı. Hiçbir zaman boyun eğmedi, taviz vermedi ve korkmadı. Hayatı hapis ve sürgünlerle geçti. Defalarca ölümün eşiğinden döndü, ama asla boyun eğmedi; bu yönüyle de Said Nursî Hazretleri'nin, herkese örnek olduğunda hiç şüphe yok...

Yazımın başında, birçok bilgin ve mütefekkir gibi Said Nursî Hazretleri'nin de keşfedilmeyi bekleyen bir hazine olduğuna değinmiştim. Nitekim 24-26 Eylül tarihleri arasında yapılan '3. Uluslararası Bediüzzaman Sempozyumu', bu hazinenin keşfedilmesine büyük faydalar sağlamış ve hâlâ

gözlerini başka yerlere çevirmiş insanların dikkatini kendi zengin mirasımız üzerine çekmiştir.”

Konferanslar, konuşmalar, buluşmalar birbirini izledi, aradan yıllar geçti. Belediye Başkanı Erdoğan, koşuyordu.

TAYYİP ERDOĞAN-ABD

Amerikalılar, Türkiye’deki dinci faaliyetleri yakından izlemeye devam ediyordu. 1980’lerin başından itibaren dik-katlerini daha da yoğunlaştırmışlardı.

CIA ajanlarının, Türkiye üzerinde durduğu iki ana konu vardı: İslam ve Kürtçülük. Washington, planlarını yavaş ya-vaş uyguluyordu.

Başkan George Bush’un, 2000 yılında işbaşına gelmesiyle istedikleri ortam hızla oluşmaya başladı. Daha doğrusu, hızla oluşturulmaya başlandı.

Babası tarafından 1990 yılında yarım bırakılan Irak’ın işi bitirilecek, Orta Doğu projesi uygulamaya konacaktı. Projenin adı, “Büyük Orta Doğu Projesi” idi.

Bush yönetimi, İslam ve demokrasi kavramlarını bir araya getirerek kolları sıvadı. Türkiye’de Laik Cumhuriyet’in yerini ılımlı İslam Cumhuriyeti alacaktı. Politika yapımcıları işe, Türkiye’yi, İslam Cumhuriyeti olarak tanımlayarak başladılar.

Recep Tayyip Erdoğan, sıklıkla Amerika’yı ziyaret ediyordu. Bir süre sonra Türk başbakanları arasında en fazla Amerika’yı ziyaret eden unvanına sahip oldu. Bu, onun için gurur verici bir şeydi. Amerika’ya her gidişinde Neo-Con olarak adlandırılan Yeni Muhafazakârlar, yani tutucu Amerikalılar, peşini bırakmıyor, Yahudi kuruluşlarından da bol miktarda “cesaret” ödülleri alıyordu.

Erdoğan, imam-hatipliğini Amerika’da da konuşturuyor,

konuşmalarına, İslam’la ilgili değerlendirmeler yaparak başlıyordu. Amerikalılarla birlikte Erdoğan da ılımlı İslam modelini seçmişti.

Erdoğan’a göre de Türkiye, İslam dünyasına model olabilirdi.

Dünya Ekonomik Forumu

28 Ocak 2002 yılında Washington’a ilk kez geldiği zaman, yanında ne bir Türk ne de Amerikalı koruma vardı. Yasaklıydı. Adam başına 26 bin İsviçre frangı ödeyerek New York’taki Dünya Ekonomik Forumu’na katılacaktı. Sekiz kişiydiler.

Egemen Bağış tercümanlığını, Cüneyd Zapsu da akıl hocalığını yapıyordu. Bağış, New York’ta Türk dernekleri başkanırken Erdoğan’ın lobiciliğini yapmıştı. Erdoğan da AKP’yi kurduktan sonra Bağış’ı ödüllendirdi.

Ekip, adı sonradan Swiss olan Watergate Otel’ine yerleşti. Türkiye’den yanlarına gazeteci almayı da ihmal etmemişlerdi.

Ankara’da “Kalkınma ve Demokratikleşme Programı” adını verdikleri İngilizce 65 sayfalık bir metin hazırladılar. Temel haklar ve politik ilkeler, ekonomi, kamu yönetimi, sosyal politikalar ve dış politika başlığı altında birçok konuda görüşleri vardı. Ayrıca Tayyip Erdoğan’a da demokratikleşme programını içeren konuşma metinleri yazıldı. Erdoğan ve ekibi, Washington’da ilk teması, Amerika’nın iki ünlü istihbaratçısıyla kurdu. Zaten birbirlerinin yabancısı değillerdi. Dostlar bu kez Washington’da buluşuyordu.

Zapsu, yasaklı AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı, önce, Amerikan Merkezî Haber Alma Teşkilatı CIA’nın Türkiye bölge sorumluluğunu yapan, Terör ve İslam Uzmanı Graham Fuller’e götürdü. Kahvaltıyı birlikte yaptılar.

Aynı gizlilik içinde daha sonra, Dışişleri Bakanlığı'nda İstihbarat Bölüm Başkanlığı da yapan eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz'e gidildi. Akşam da başka bir istihbaratçı Henri Barkey ile akşam yemeğinde buluşuldu.

Erdoğan, ertesi gün yine, istihbaratçıların ağırlıkta olduğu düşünce kuruluşu RAND Corporation'a götürüldü.

Erdoğan, Washington'da istihbarat kökenli Amerikalılardan büyük yakınlık gördü. Onlar Erdoğan'ı, Erdoğan da onları kendine yakın görüyordu. Erdoğan'ın yakınlık duyduğu başka bir grup da Musevilerdi. Museviler de Erdoğan'a yakın gibi görünüyordu ama çekinceleri vardı. Bu nedenle, her Musevi kuruluşun, Erdoğan'a mesafesi aynı değildi.

Erdoğan, Amerikalılara kendini daha iyi anlatmak için, Washington'a bir ofis açmaya karar verdi. Bu konuyu Abdullah Gül ve öteki ekip arkadaşlarına da söyledi ve fikirlerini sordu. Yol arkadaşları, Erdoğan'a destek verdiler.

Erdoğan, Amerikalı dostlarına: "Sizlerle daha yakın olmak, kendimizi tanıtmak istiyoruz." dedi.

AKP liderinin fikri, Amerikalılar tarafından da destek görüldü ve kendisine yardımcı olunacağı sözü verildi.

Erdoğan, Washington'da temaslarından memnundu ama tam anlamıyla tatmin olmadı. Yönetim ve Musevi lobisiyle, istediği diyalogu kuramamıştı. Yönetim hâlâ mesafeyi koruyordu. Ya da öyle görünüyordu.

Zapsu'nun tüm gayretlerine rağmen, Bush yönetimi ve Yahudi lobisi, Erdoğan ve AKP ekibine fazla itibar etmedi. Yönetim, Erdoğan'ın randevu talebine, Türk Masası'ndan sıradan bir memur düzeyinde "evet" dedi.

Beklemiyorlardı; bozuldular ama önemli değildi. En azından, köprünün istihbarat ayağı kurulmuştu. Erdoğan, Washington'da son gün, Kıbrıslı Türk, Bülent Alırıza'nın ça-

lıştığı CSIS adlı düşünce kuruluşunda da bir konuşma yaptı. Washington'da üç gün kaldıktan sonra New York'a geçtiler.

Daha sonraki yıllarda AKP'nin Bilderberg günleri başladı. Artık kendilerine her kapı açılıyordu. 2002 yılında Bilderberg toplantısına Türkiye'den sadece Kemal Derviş katılırken, 2003 yılında, yanına Ali Babacan eklendi.

2004 yılında, Babacan'ın Bilderberg arkadaşları, Kemal Derviş ve Mustafa Koç oldu.

Babacan, Bilderberg'in vazgeçilmezleri arasına girerken, ekibe, İstanbul Milletvekili Egemen Bağış ve Yeni Şafak gazetesinden Fehmi Kuru da katıldı.

AKP Hükümeti, 2007 yılında Bilderberg'e, İstanbul'da ev sahipliği yaptı.

Irak Tezkeresi

Bush yönetimi, savaş planlarını hazırlamış, Irak'ı vurmak için sabırsızlanıyordu. Türkiye'ye ihtiyaçları vardı. Abdullah Gül Başbakandı ama Amerikalılar daha çok Erdoğan'a güveniyordu. Gül ve Erdoğan'ın, Washington'daki biyografileri farklıydı. Erdoğan, Gül'e nazaran çok daha güvenilirdi.

Fuller ve Abramowitz'le Washington'da yapılan konuşmalar etkisini gösteriyordu. Gerçi Fuller ve Abramowitz, demokrat geçiniyordu ama cumhuriyetçi Pentagon'un iki numaralı şahini Paul Wolfowitz ve bir numaralı şahin Rumsfeld'le, Türkiye konusunda aynı düşünüyorlardı.

Pentagon, Irak'a, Türkiye üzerinden ikinci cepheyi açmayı planlıyordu.

Planını uygulamaya koyan Başkan Bush, Erdoğan'ı Beyaz Saray'a davet etti.

9 Aralık 2002 tarihinde, Washington yakınlarındaki

Andrews Askerî Hava Üssü'ne indi. Georgetown'daki Monarch Oteli'ne yerleştiler.

Cüneyd Zapsu, yakın arkadaşı Wolfowitz'e telefon açtı, "her şey tamam" dedi. Oval Ofis'te bir sıkıntı olmayacaktı. Wolfowitz, yanına Dışışleri Bakan Yardımcısı eski Ankara Büyükelçisi Marc Grossman'ı alıp otele gitti. Otelden ayrılırken, Amerikalı şahinlerin yüzü gülüyordu. Ertesi gün Bush-Erdoğan görüşmesi yapılacaktı. Erdoğan, danışmanlarını, taktik vermeleri için odasına çağırdı. Zapsu'ya göre her şey yolundaydı. Önemli olan, haberin Türk kamuoyuna aktarılış biçimiydi.

Egemen Bağış, söze girdi. "Efendim, siz Bush'tan daha uzun boylusunuz. Boy farkını bir şekilde gösterin. Ayrıca, karşısında otururken bacak bacak üstüne atın. Bu imaj, Türkiye'de hoşla gider. Bülent Ecevit'in, Bush'un karşısındaki duruşu, gazetelerde söz konusu edilmişti. Böylece dikkatler fotoğrafa çevrilmiş olur."

Moda mecmualarına manken gibi zaman zaman kapak olan Ömer Çelik, ilgi ve uzmanlık alanı olan giyim konusuna girdi. Erdoğan'a, Beyaz Saray için kıyafetlerini seçti.

Washington görüşmeleri tamamlandı. Her şey rüya gibiydi. Erdoğan, Washington'da yere göğle sığdırılmadı.

Erdoğan'ın istediği olmuş, kendini Beyaz Saray'a tescil ettirmişti. Washington'dan ayrılırken içi rahattı. Sadece kendini değil, Başkan Bush'u da çok rahatlatmıştı. Şahinler ise bir tarafta zil takıp oynuyordu.

Erdoğan ve ekibi, aslında Beyaz Saray'da, Türkiye'nin başına çuval geçirtecek sürecin harcını koymuştu. Erdoğan'ın yetkisiz danışmanları, hükümet adına her türlü sözünü vermişti.

Erdoğan, Ankara'ya döndü. Milletvekillerini topladı, Washington ziyaretini anlattı. Tabii her şeyi aktarmadı.

Detayları kendine sakladı. Milletvekillerini ikna ettiğini düşündü. Washington'a kendi kanallarından gönderilen mesajlar da bu yöneydi. Her şey yolundaydı.

Ancak, evdeki hesap çarşıya uymadı. Tezkere, TBMM'den, az bir farkla geçmedi. Amerika'nın ve Erdoğan'ın hesapları altüst oldu. Amerikan dostluğunun yerini düşmanca tavırlar aldı. Amerika'nın Bağımsızlık Günü 4 Temmuz'da, Türk askerinin başına, Irak'ın kuzeyindeki Süleymaniye'de çuval geçirildi. Tayyip Erdoğan, bir protestoyu bile çok gördü. Amerika'yı yumuşatmanın yollarını aradı. Gazetecilerin sorularını: "Bu, müzik notası mı verelim?" diye hafife aldı.

Başkan Bush, Erdoğan'a kızgındı. Erdoğan'ı beceriksizlikle suçluyordu. Erdoğan ise endişeliydi. Washington'ın elinde çok koz vardı. Hakkında çok şey biliyordu. Defterini her an dürebilirdi.

Bir an önce ilişkileri düzeltmeliydi. Tezkereyi tamir etmeliydi. "Irak'a asker gönderebiliriz." diye form doldurdu. Ama Washington kabul etmedi. Iraklı Kürt liderlerden sert tepki aldı.

Kıbrıs'ta Annan Planı'na destek verdi, tutmadı. Amerikalıları rahatsız etmemek için PKK terör örgütü konusunda sessizliğe büründü, yaranamadı. Bush yönetimi bir türlü yumuşamadı.

Zapsu'yu yeniden devreye soktu. Ne yapsa olmuyordu. Washington'a gidip derdini anlatmalıydı.

Tarih 25 Ocak 2004'ü gösterirken beş bakan ve eşleri, 165 iş adamı ile 53 gazeteci, THY'nin 340 tipi Airbus uçağına binip Washington yolunu tuttu. Erdoğan, kendisini giydiren Sarar'ı çağırırdı. Başkan Bush'a da bir takım elbise, gömlek ve kravat hazırlamasını söyledi. Ne de olsa zevkleri aynıydı.

Washington ziyaretinin, Türkiye açısından hiçbir yönü ba-

şarılı olmadı. Aksine başarısızdı. Bush, Erdoğan'a gereken ilgiyi göstermedi. Göstermesi için bir neden de yoktu. Erdoğan zaten tek taraflı, her şeyi yapmaya hazırды. Amerikalılar bunun farkındaydı. Gezinin, diğerlerinden farklı bir yönü oldu.

Erdoğan, Musevilerden ilk ödülünü bu gezide aldı.

Amerikan Musevi Kongresi, New York'taki HSBC Bank'ta düzenlenen bir törenle Erdoğan'a, "Profiles in Courage (Cesaret Ödülü)" verdi.

Ödülün adının "Cesaret" olması, anlamını bir kat daha artırdı. Burada, cesaretli olan Erdoğan mıydı yoksa Musevi kuruluş muydu sorusu, hâlâ yanıt arıyor.

Başbakan Erdoğan, ödülü, Amerika'daki Musevi kuruluşlarla Türkiye'nin sürdürdüğü yakın iş birliğinin bir nişanı olarak kabul ettiğini söyledi.

Erdoğan, 29 Ocak Perşembe günü, Neo-Con'ların yuvası American Enterprise Enstitüsü'nde, Richard Perle'nin takdim ettiği bir konuşma yaptı.

Perle'nin her yerde kolu vardı. Irak işgalinden sonra Kürtlerle ilişkiyi kesmemişti. Barzani'nin, Kerkük petrollerini pazarlamasına yardımcı oluyordu.

Barzani, pazarladığı petrolleri, Türkiye'den geçen petrol boru hattını kullanarak yapıyordu. (Lobiler ve Ajanlar; Yılmaz Polat, s. 116)

Geziyi izleyen bazı Türk gazeteciler, Başbakan Erdoğan'a iltifat yağdırdı. En ince iltifat da Nazlı Ilıcak'tan geldi. "Siz artık İslam dünyasının lideri oldunuz." dedi.

Ilıcak, Necmettin Erbakan ve Recai Kutan'dan sonra, Erdoğan'a övgüler diziyordu. Bir zamanlar Semra Özal'ın seyahatlerinde, Efe Özal'ın yakın arkadaşı olarak yanından ayrılmayan oğlu Mehmet Ali Ilıcak, bu kez Erdoğan'ın çocuklarıyla değil, kendisiyle dost olmuş, peşini bırakmıyordu.

Mehmet Ali'nin, Miami'de saklandığı günler geride kalmıştı. Artık annesiyle, göğsünü gere gere dolaşıyordu.

Başbakan Erdoğan, şaşkınlık içindeydi. İltifatlarla mutluluğu artarken bir yandan da ödülünden ödüle koşuyordu. New York St. John's Üniversitesi'nden de "fahri hukuk doktoru" unvanı verildi. Hangi akademik çalışmadan dolayı verildiği belli olmayan fahri doktorluk unvanları, Erdoğan'ın keyfini bir kat daha artırdı.

Erdoğan'ın kızları Amerika'da okuyordu. İmam-hatip mezunu oğlu Bilal de Dünya Bankası'na girmişti. İmam-hatipli Bilal, birden ekonomist olmuştu. Bilal'i bankaya kimin tavsiye ettiği bilinmiyordu ama Bilal'in işinden, Başkan Bush'un bile haberi vardı.

Bush'un, Davos'ta Erdoğan'a, İngiltere Başbakanı Tony Blair'in yanında: "Nasıl, oğlun ekmek parasını doğrultuyor mu?" diye imalı bir şekilde sorduğu soru, hafızalara kazınmıştı.

Sea Island G-8

Bush yönetimi, ılımlı İslam projesinde Türkiye'yi bir laboratuvar olarak görüp, deneyleri ona göre yapıyordu.

9 Haziran'da, Georgia eyaletindeki Sea Island'da, G-8 zirvesi vardı. G-8 liderleri, Başkan Bush'un Büyük Orta Doğu Projesi'ni konuşacaklardı. Bush, Başbakan Erdoğan ve çok sayıda Arap lideri davet etti.

Ancak, Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek dâhil birçok Arap lider, daveti reddetti. Başbakan Erdoğan, katılacağını bildirdi. "Demokratik ortak" sıfatıyla davet edilen Tayyip Erdoğan, THY'ye ait Göksu uçağıyla, eşi Emine, kızları Esra ve Sümeyye ile gelini Sema Erdoğan'la Amerika'ya gitti.

Almanya Başbakanı Schröder, Fransa Cumhurbaşkanı Chirac, İngiltere Başbakanı Blair, İtalya Başbakanı Berlusconi, Japonya Başbakanı Koizumi, Kanada Başbakanı Paul Martin, Rusya Federasyonu Başkanı Putin ve AB Dönem Başkanı, İrlanda Başbakanı Bertie Ahern; Savannah kenti askerî havaalanında, kırmızı halı serilerek törenle karşılandılar. Ülkelerinin millî marşları okunduktan sonra helikopterlere binerek, zirvenin yapılacağı otele gittiler.

Başbakan Erdoğan ve bazı Arap ülke liderlerine ise, kırmızı halılar kaldırıldı, bando, havaalanını terk etti. Erdoğan, taş zeminde yürüyerek helikoptere bindi.

Erdoğan, akşam yemeğinde, Berlusconi ile Schröder'in arasına oturtuldu.

AKP yanlısı bazı gazeteler, haberi: "Başkan Bush, Erdoğan'a, 'büyük adamsın' dedi." başlığıyla verdi.

Zirvede, yeni oluşturulan demokrasi yardım diyalogu çerçevesinde Türkiye'ye, "demokratik ortak" sıfatıyla, mekanizmada eş başkan olarak görev verildi. Amerika önce bir "eş başkanlık" diye sıfat veriyor, sonra da "büyük adamsın" dedirtiyordu.

Colin Powell

Bush yönetimi, "İlmî İslam" a artık dilini iyice alıştırmıştı. Amerikalı politikacıların uzmanlık alanlarından biri, İslam olmuştu. Washington, Türkiye'nin yeni kılıfını, İslam ülkelere üst düzeyde tanıtmaya başladı.

Önce Dışişleri Bakanı Colin Powell harekete geçti. Powell, Alman ZDF Televizyonu'na yaptığı açıklamada, Türkiye'yi İslam Cumhuriyeti olarak Pakistan'la aynı kategoride değerlendirdi. Powell, Irak'ı işaret ediyor, Türkiye'yi örnek olarak

gösteriyordu. Irak da tıpkı Türkiye gibi, demokratik bir İslam Devleti olabilirdi. Powell: “İslam’ın demokrasi ile bir arada var olamayacağını gösteren bir neden yok. Bu, bizim benimsemiğimiz bir yargı. Neden Türkiye gibi bir İslam ülkesi, Türkiye’deki gibi bir demokrasi olmasın.” dedi.

Powell’ın sözleri, AKP Hükümeti’ni sevindirmişti ama yakıştırma, Türkiye’de rahatsızlık yarattı. AKP sessizdi.

Birkaç gün sonra Washington’da, Amerikan-Türk Konseyi’nin yıllık toplantısı yapıldı.

Cumhurbaşkanlığı makamını temsil eden Türkiye’nin Washington Büyükelçisi Faruk Loğoğlu, Türkiye’ye “İlimli İslam” yakıştırmasına sert tepki gösterdi. Loğoğlu’nun sözleri, salonda bomba etkisi yaptı:

“Türkiye Cumhuriyeti, demokratik ve laik bir devlettir. Devlet ile din arasında kesin bir ayırım vardır. Türk Anayasası’nın hiçbir yerinde, belirli bir dine atıf yapılmaz. Türkiye’de yasalar sadece laik temellere dayanır. Din, Türkiye’de yasaların kaynağını oluşturmaz. Bunun sonucu, inançları ne olursa olsun bütün Türk vatandaşları aynı yasalara tabidirler. Özetlemek gerekirse; Türkiye, demokratik ve laik bir devlettir.”

Peki, Bush yönetimi neden Türkiye’de laik kesimi değil de İlimli İslamcıları kendine ittifak olarak seçmişti?

Powell’ın gaf yapması mümkün müydü?

Tabii ki değildi. Powell, son derece dikkatli biriydi. Genelkurmay Başkanlığı görevinden bu yana, Türkiye’yle yakın iş birliği içinde olmuştu. Dolayısıyla, Türkiye’nin nasıl yönetildiğini iyi biliyordu. Dili de sürçmüş olamazdı. Geriye bir olasılık kalıyordu. O da: yönetimin İlimli İslam modeli, teoriden, uygulama aşamasına sokulacaktı.

Amerikalıların, İslam dünyasıyla ilgili çok sayıda çalış-

ması vardı. Bunların çoğu gizli değildi. Son yıllarda CIA, çalışmalarının bir bölümünü kamuoyuna açıkladı. Son çıkan raporlarından birinde, İslam dünyası dört başlıkta incelendi.

- Kökten dinciler
- Tutucular
- İlmîliler
- Laikler

Bu sıralamada Bush yönetimi, öncelikle İlmîlî İslamcılarını desteklemeye karar verdi. Ancak ülkede durum farklıysa kökten dincilere karşı, tutuculardan yana tavır koyacaklardı. Laikler ise, duruma göre desteklenecekti.

CIA'ya göre, Türkiye'de El Kaide ve Kaplancılar gibi kökten dinciler de vardı. Kemalistler, laik kesimi oluşturunuyordu ama onlar da Amerika'ya çok yakın değillerdi. Bu durumda en iyi ittifak, İlmîlî İslamcılarla yapılabilirdi. AKP Hükümeti, buna en güzel örnekti. İktidarın desteklenmesi gerekirdi.

Bush yönetimi, Türkiye'deki İslam'a, kısaca böyle bakıyordu.

Bu arada, Powell'ın Türkiye'deki karşıtı Dışışleri Bakanı Abdullah Gül, 16 Nisan 2003 tarihli, büyükelçiliklere iki yazı gönderdi.

Yazının birinde: "Millî Görüş Teşkilatı, zararlı bir organizasyon değildir. Faaliyetleri, büyükelçiliklerce desteklenmelidir. Organizasyonlarına, gerektiğinde büyükelçiler ve diplomatlar da gitmelidir. Resmî heyet programlarına bundan sonra bu teşkilat da dâhil edilmelidir." dendi.

İkinci yazıda da Fethullah Gülen okullarının desteklenmesi istendi.

AKP Hükümeti, yurt dışında geniş bir faaliyet başlatıyordu.

CEMİL ÇİÇEK

2003 yılı sona ermek üzereydi. Aralık ayında Washington her zamanki gibi soğuktu ama henüz kar yoktu. Ankara'dan önemli bir konuk vardı.

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Washington'a geldi. Amerika başkenti, bir Türk Adalet Bakanı'nı ilk kez ağırlıyordu. Çiçek, daha önce Tayyip Erdoğan, Abdullah Gül ve Ali Babacan'ın da kaldığı Watergate binalarının arasında yer alan Swiss Otel'e yerleşti. Ertesi gün, Amerikan Adalet Bakanı John Ashcroft ve yardımcısı Bruce Swartz'la görüştü. Daha sonra Yurt İçi Güvenlik Bakanlığı Sınır ve Taşımacılık İşleri Müsteşarı Asa Hutchinson'la bir araya geldi.

AKP Kabinesi'nde, Fethullahçı olduğu iddia edilen bakanlar arasında Cemil Çiçek de vardı. Çiçek'ten, bu iddialara bir yalanlama gelmemişti. Gülen, Amerika'da, Amerikan Adalet Bakanlığı'nın izniyle oturuyordu. Nasıl bir statüsü vardı kimse bilmiyordu. Vizesi var mıydı yok muydu bilen yoktu.

Çiçek'in görüşmelerinde ilk akla gelen, Gülen konusunun gündeme gelip gelmediği oldu?

Gazeteciler, Çiçek'e, Amerikalılardan Fethullah Gülen'in iadesini isteyip istemeyeceğini sordu.

Cemil Çiçek: "Türkiye'de yapılan bir soruşturma yok ki iadesi söz konusu olsun ya da olmasın." dedi.

Çiçek, Gülen'le ilgili başka hiçbir soruya karşılık vermedi. Çiçek'in görüşmelerinde, Gülen'in durumunun ele alınıp

alınmadığı anlaşılamadı.

Çiçek'in görüştüğü en ilginç Amerikalı yetkili, Savunma Bakan Yardımcısı Paul Wolfowitz oldu. Türk Adalet Bakanı'nun, Pentagon'da Wolfowitz'le ne işi olabilirdi?

Ilımlı İslam'ın hararetli savunucusu Wolfowitz'le Türk Adalet Bakanı'nun arasında geçen konuşmalar, dört duvar arasında kaldı.

ALİ BARDAKOĞLU

Amerika'ya yapılan ziyaretlerin ardı arkası kesilmiyordu. AKP de İlimli İslam söyleşilerine hız vermişti. Diyanet İşleri Başkanı Ali Bardakoğlu da Amerikalılarla aynı görüşteydi. Bardakoğlu, Utah Üniversitesi'ndeki bir panel için ABD'ye davet edildi. Amerika'ya gelen, Washington'a uğramadan edemiyordu. Bardakoğlu, üniversitede konuştu, daha sonra Washington'a geçti, Beyaz Saray ve Dışişleri Bakanlığı'nda görüşmeler yaptı. Bardakoğlu, temaslarından sonra bir basın toplantısı yaptı.

Bardakoğlu'na göre, Amerikalılar, İlimli İslam projesi için kendisinden yardım istedi. Bardakoğlu da destek vermeye hazır olduğunu söyledi.

Diyanet, bu konuda somut projeler üretecekti. Böylece Amerikalılar da Türkiye'nin İlimli İslam örneğini, İslam dünyasına pazarlayacaktı.

Diyanet İşleri Başkanı, Türkiye Büyükelçiliği'nde gazetecilere, gülücükler arasında, Amerikalıların kendisine verdiği önemi ballandıra ballandıra anlattı.

Washington yakınlarında Diyanet'e ait, içinde çok küçük bir camisi olan ama 40-50 ev yapılabilecek kapasiteli büyük arazi vardı. Diyanet İşleri, Mehmet Yılmaz'ın döneminde, Abdülbaki Keskin'in Din Ataşeliği sırasında alınmıştı. Arazi, Washington'da örgütlenen tarikatların hedefi oldu.

Türkiye’den AKP’li yetkililer geldiği zaman, tarikat temsilcileri hemen kendilerini ziyaret eder, arazinin kendilerine satılmasını isterdi. Konu, Abdullah Gül, Tayyip Erdoğan ve Washington’a gelen öteki AKP’li bakanların da dikkatine getirildi. Araziyle en fazla ilgilenen grup, Fethullahçılar oldu. Fiyatı bir milyon dolara çıkarmışlardı. Diyanet İşleri’ne bir milyon dolarlık bir teklif de verdiler. Ancak konu, Diyanet İşleri Başkanı Bardakoğlu’nu da aşıyordu.

FETHULLAH GÜLEN

Nur Cemaati'nin önderi Fethullah Gülen, ilk kez 1971 yılında 12 Mart muhtırasıyla, irticai faaliyetlerden ötürü hâkim karşısına çıktı. Laikliğe aykırı olarak devletin içtimai, iktisadi, siyasi, hukuki temel nizamlarını, dinî esas ve inançlara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare etmek, böyle cemiyetlere girmek veya girmek için başkasına yol göstermekle suçlandı. 1974 yılında yedi ay tutuklu kaldıktan sonra, Ecevit Hükümeti'nin genel af kararından yararlanarak serbest kaldı. 1980 askerî darbesinden sonra, yakalanma emri yayımlandı. İzmir'i terk etti. 1986 yılında Burdur'da tutuklanıp İzmir'e getirildi, ancak serbest bırakıldı. Daha sonra fahri olarak vaaz vermeye devam etti.

Gülen'in vaazlarına, başbakan düzeyindeki siyasetçiler de itibar ediyordu. Necmettin Erbakan, Turgut Özal, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz ve Bülent Ecevit, Fethullah'la yüz yüze görüşme yaptı. Bu kervana Abdullah Gül ve Tayyip Erdoğan da katıldı.

CIA'cı Fuller de Fethullah Gülen'i yakından izliyor, sık konuşuyordu. Fuller, Gülen'in Amerika'daki en yakın yandaşlarından biriydi. Amerikalı istihbaratçı, Gülen'in her şeyiyle ilgileniyordu. Amerika'da Gülen'e sempati duyan Musevi ve Katolikler de vardı.

İlımlı İslam liderliği, Gülen'i heyecanlandırmış, anjiyo yaptıracak kadar kalp atışlarını etkilemişti. Gülen, anjiyo yap-

tırmak için, 1997 yılının Eylül ayında New York'a gitti. Kalp damarları açılan Gülen, hastaneden çıkıp, Yahudi ve Katolik cemaat liderlerini ziyaret etmeye başladı. İlk görüşmesini ADL'nin Başkanı olan Abraham Foxman'le yaptı. 1913 yılında B'nai B'rith tarafından Amerika'da kurulan Anti-Defamation League (ADL) "İftira ve Karalama ile Mücadele Birliği" olarak tercüme edilen kuruluşun ilk amacı, Yahudi hakları ve Devleti'ni savunmaktır.

Gülen'in ikinci durağı, New York Katolik Kilisesi Kardinali John O'Conner oldu.

Gülen'in kalp damarları, 28 Şubat 1997'deki süreçte yeniden zorlanınca, şimdilik burası iyi diye, Amerika'da kalmaya karar verdi. Bu arada Vatikan ve Hristiyan kuruluş temsilcilerinden ziyaretçileri eksik olmuyordu. Vatikan İstanbul Temsilcisi Georges Marovitch, Gülen'in Papa II. John Paul'la görüşmesini programladı. Görüşme isteği ne Papa ne de Gülen'den gelmişti. Görüşmenin planlanmasında "İlimli İslam" yapımcıları vardı. 9 Şubat 1998 yılında yapılan görüşme, Zaman'da şöyle yer aldı:

"Vatikan'ın Türkiye Büyükelçisi Pier Luigi Celata'nın, Papa II. John Paul'un davet mektubunu Hoca Efendi'ye takdiminden sonra, dün TSİ 12.00'de, görüşmeye tahsis edilen özel malikânede Papa ile Hoca Efendi bir araya gelerek görüştüler. İslam ve Hristiyan dünyasını temsilen 'Dinler Arası Diyalog' zemininde bir araya gelinen görüşme, yaklaşık yarım saat sürdü. Tarihî ve önemli bir olayın gerçekleştiği görüşmede, Vatikan'ın İstanbul Temsilcisi Monsenyör George Marovitch, Hoca Efendi'yi, hizmetleri ve konumu itibarıyla Papa'ya takdim etti. Hoca Efendi, Papa'ya hitaben, Cumhurbaşkanımızın davetini hatırlatarak, Papa'yı Türkiye'ye davet etti. Hoca Efendi, kendilerinin de bu konuda ev sahibi olabileceklerini

ifade ederek; Papa, Kudüs'e ziyareti arzu ederse, Yaser Arafat ve Diyanet yetkilileri ile görüşerek, bunun gerçekleşmesi için çabalayacaklarını söyledi. Hoca Efendi: 'Harran'ın üç büyük kitabı, dinin doğuş yeri, Hz. İbrahim, Hz. İsa ve Museviliğin olması itibarıyla bizim için fasl-ı müşterek olabilir. Bu sebeple, çok rahat görüşüp konuştuğumuz Hz. İsa'nın 2000. doğum yılı kutlamaları münasebetiyle önemli mesajlar verilebilir. Hoşgörü için önemli imzalar atılabilir. Tarsus'a dinî ziyaretler, müşterek düzenlenebilir. Hz. İsa adına dinî paneller ve konferanslar düzenlenebilir.' dedi. Hoca Efendi, Papa'ya hitaben, Vatikan'daki İslam öğretilen enstitüye gönderdiği iki talebin kabulü münasebetiyle teşekkür ederek, kendilerinin, Papa'nın da uygun gördüğü miktarda öğrenciyi Türkiye'ye gönderebileceğini, bunlara bakım ve görümlerinin yapılabilceğini, sözlerine ekledi.

Papa: Davetiniz beni hislendirdi...

Papa II. John Paul, Hoca Efendi'nin, kendisini Türkiye'ye davetinden çok hislendiğini belirtti. Papa, Türkiye'yi 1979'un Aralık ayında ziyaret ettiğini, Efes, İstanbul ve Ankara'ya gittiğini ve Türk misafirperverliğinden çok memnun olduğunu, sözlerine ekledi.

Papa, Hoca Efendi'ye, inananlar arasında kurulacak diyalogun çok önemli olduğunu belirttikten sonra, bunun devamını diledi. Görüşme sonrasında Papa, ayağa kalkarak, 'Allah Türkiye'yi takdis etsin' dedi. Hoca Efendi, Papa'ya, değerli bir ipek halı ile işlenmiş gümüş bir vazo hediye etti. Papa, verilen hediyeler için teşekkür ederek, Hoca Efendi'ye, Aziz Paulus ve Aziz Petruo'nun kabartmalarından oluşan bir tabloyu hediye etti.

Basından yoğun ilgi

‘Son yılların en önemli olayı’ olarak nitelendirilen bir görüşmeye, yerli ve yabancı basın mensuplarının oldukça önem verdikleri gözlendi. Yapılan ikili görüşmeye, Vatikan’ın özel TV ve foto muhabirleri dışında, yabancı basın mensupları alınmadı.

Görüşme sonrası Hoca Efendi, basınla bir toplantı yaptı. Papa Hazretleri ile görüşmesinden önce, Hoca Efendi, Vatikan Dinler Arası Diyalog Konseyi Başkanı Kardinal Francis Arinze ve yardımcıları ile görüştü. Konseyin merkezinde yapılan görüşmede, hoşgörü ve diyalog adına yapılabilecek etkinlikler ele alındı. Hoca Efendi’nin görüşleri konusunda memnuniyetlerini belirten Konsey Başkanı Kardinal Arinze, Hoca Efendi’ye: ‘Siz, bu anlattıklarınızı sadece konuşmuyorsunuz, aynı zamanda yaşıyorsunuz. Umarım diyalogumuz bundan sonra da devam edecektir.’ dedi.”

Hoca Efendi’den Papa’ya mektup

“Pek Muhterem Papa Cenapları;

Üç büyük dinin doğum yeri olarak bilinen toprakların, dünyayı daha iyi yaşanabilir bir mekân kılma yolundaki kutsal misyonumuzu tam manasıyla bilen halkından, size en içten selamları getirdik. Yoğun gündeminizde bize zaman ayırarak sizle müşerref olmayı bahsettiğiniz için zatialinize en derin kalbî teşekkürlerimizi sunarız.

Papa 6. Paul Cenapları tarafından başlatılan ve devam etmekte olan ‘Dinler Arası Diyalog İçin Papalık Konseyi (PCID)’ misyonunun bir parçası olmak üzere burada bulunuyoruz. Bu misyonun tahakkuk edişini görmeyi arzu ediyoruz. En âciz bir şekilde, hatta biraz cüretle, bu pek kıymetli hizme-

tinizi icra etme yolunda en mütevazı yardımlarımızı sunmak için size geldik.

İslam, yanlış anlaşılan bir din olmuştur ve bunda en çok suçlanacak olan, Müslümanlardır. Uygun bir yerdeki vakitli bir gayret, bu yanlış anlamanın büyük oranda azalmasına katkı sağlayabilir. Müslüman dünyası, İslam'ın asırlarla ölçülen yanlış algılanmasını silip atacak bir diyalog imkânını bağrına basacaktır.

Beşeriyet, çelişen görüşler ortaya koydukları gerekçesiyle, zaman zaman bilim adına dini, din adına da bilimi inkâr etmiştir. Bilginin tamamı Allah'a aittir ve din, Allah'tandır. O hâlde bu ikisi nasıl çelişebilir? İnsanlar arasında anlayışı ve hoşgörüyü artırmaya yönelik dinler arası diyaloga yönelik ortak gayretlerimiz çok iş görebilir.

Kendi memleketimizde şimdiye kadar çeşitli Hristiyan mezheplerinin liderleriyle diyalog içinde olduk. Bu naçiz gayretlerin boşa çıkmadığını, âcizane ifade etmek isteriz.

Amacımız, bu üç büyük dinin inananları arasında hoşgörü ve anlayış yoluyla bir kardeşlik tesis etmektir. Bizler bir araya gelmek suretiyle, sözde medeniyetler çatışmasının gerçekleşmesini görmek isteyen, yolunu şaşırmış ve şüpheli kimselere karşı dalgacıranlar gibi, isterseniz 'bariyerler gibi' deyin, karşı durabiliriz.

Geçen yıl, bazı ünlü uluslararası bilim adamlarının katıldığı 'Medeniyetler Arası Barış ve Diyalog' konulu bir sempozyum düzenledik. Bu gayretin başarısından aldığımız teşvikle, bu tür etkinlikleri tekrarlamak istiyoruz. Hâlihazırda üç büyük dinin bağlıları arasındaki bağları güçlendirmeye yönelik olarak, dinler arası diyalog konusunda Vatikan'ın da temsil edileceğini ümit ettiğimiz bir konferans sürecinde bulunuyoruz.

Yeni fikirlerimiz varmış iddiasında bulunmuyoruz. Yine müsamahanıza sığınarak, bu misyonun hedeflerine yakından hizmet etmek için üstlenmek istediğimiz birkaç teklifte bulunmayı arzu ediyoruz. Hristiyanlığın üçüncü bin yılına girişı münasebetiyle yapılacak kutlamalar vesilesiyle Orta Doğu'daki Antakya, Tarsus, Efes ve Kudüs gibi bazı kutsal yerlere müşterek ziyaretleri içeren birçok etkinlik önermek istiyoruz.

Bunu, Sayın Cumhurbaşkanımız Demirel'in, cenaplarının ülkemizi ziyaretine ve mezkûr kutsal mekânları göstermeye davetini tekrarlamak için bir fırsat addediyoruz. Anadolu halkı, size misafirperverliğini göstermeyi ve şevkle selamlamayı hararetle beklemektedir. Filistinli liderlerle diyalog kurmak suretiyle Kudüs'ü birlikte ziyaret etmemize davetiye çıkabiliriz. Bu ziyaret, bu mübarek şehri, Hristiyanlar, Yahudiler ve Müslümanların hiçbir kısıtlama, hatta vize dahi olmaksızın serbestçe ziyaret edebileceği uluslararası bir bölge olarak ilan etme gayretlerine yönelik dev bir adım teşkil edebilir.

Üç büyük dinden liderlerin iş birliği ile ilki Washington DC'de olmak üzere muhtelif dünya başkentlerinde bir konferanslar serisinin gerçekleştirilmesini teklif ediyoruz. İkinci serinin zamanı için, Hz. İsa'nın doğumunun 2000. yıl dönümü ideal olabilir.

Bir öğrenci değişim programı da çok faydalı olacaktır. İnançlı genç insanların birlikte eğitim görmesi, birbirlerine yakınlıklarını artıracaktır. Öğrenci değişim programı çerçevesinde, üç büyük dinin babası olduğu ikrar edilen Hazreti İbrahim'in doğum yeri olarak bilinen Urfa şehrindeki Harran'da, bir ilahiyat okulu kurulabilir. Bu, ya Harran Üniversitesi'ndeki programların genişletilmesi suretiyle ya da üç dinin ihtiyaçlarını da temin edecek şümüllü bir müfredata

sahip bağımsız bir üniversite şeklinde gerçekleştirilebilir.

Önerilen programlar, aşırı büyük işler gibi algılanabilir ama bunlar, erişilmez değildir. Dünyada iki tip insan vardır. Bazıları, kendilerini topluma adapte etmeye çalışır. Diğer bazıları ise, topluma uymaktansa toplumu kendi değerlerine adapte etmek ister. Toplum, bütün ilerlemeleri, bu ikinci tip insanlara borçludur. Onları yarattığı için Rabb'e şükürler olsun.

M. Fethullah Gülen, Rabb'in âciz kulu, 9 Şubat 1998"

Washington'da Abant

Gülen, mektuptan sonra Amerika'ya iyice yerleşti. Ağırlığı Washington'a verdi. Fethullah'ın onursal başkanlığı adı altında birçok kuruluş oluşturuldu. Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı da onlardan biriydi. Vakıf, Vatikan'ın desteğiyle, 19 Nisan 2004 tarihinde Washington'da, "Abant Platformu" başlıklı bir konferans düzenledi. Johns Hopkins Üniversitesi Uluslararası Etütler Merkezi'nde yapılan iki günlük toplantıya, Türkiye'den bakanlar, milletvekilleri, bilim adamları ve gazeteciler katıldı.

Yüz binlerce dolar harlandı. Gülen, sağlık gerekçesiyle, her şeyi, kimseye görünmeden çiftlikten yönetiyordu. Abant toplantısına da sağlık sorunu nedeniyle katılamadığını öne sürdü ve bir mesaj gönderdi:

"Çoğunluğunu Müslümanların teşkil ettiği bir ülke olarak, Anayasa'sında yer alan laik, demokratik bir sosyal hukuk devleti olma gayesine Türkiye'nin ne ölçüde ulaştığını, eksik kalan noktalar varsa bunların nasıl telafi edilebileceğini, birbirinden değerli Türk ve Amerikalı aydınların, en güzel şekilde tahlil edebileceklerine kanaatim tamdır.

İslam coğrafyası, son birkaç asırdır ciddi bir kriz yaşamaktadır. Ayrıca dünyada artan siyasi, ideolojik ve dinî kutuplaşmalar, maalesef son zamanlarda uluslararası barış ve güvenliği de tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Türkiye tecrübesi, krizden çıkış adına hâlihazırda önemli fırsatlar ve dersler sunmaktadır ve haddizatında daha fazlasını da sunabilir.

Atatürk'ün 'muasır medeniyet ve yurтта sulh, cihanda sulh' hedeflerine kenetlenmiş, iç ve dış sorunlarını çözerek uluslararası camiayla daha fazla entegre olmuş, komşularıyla barışık, AB'yle bütünleşmiş, ABD ile dostluğunu pekiştirmiş, NATO'da yerini muhkemleştirmiş, demokrasi, laiklik ve İslam'ın en güzel yorumlarıyla taçlanmış bir Türkiye, medeniyetler arasında köprü kurmaya daha iyi namzet teşkil edecektir."

Gülen'in mesajının okunmasından sonra, ilk konuşmayı, Devlet Bakanı Mehmet Aydın yaptı. Aydın: "Laiklik ve din, hayatın içinde bir arada var olabilir ama devlet mekanizmasında değil." dedi.

Aydın'ın sözleri üzerine salonda bulunan CIA'cılar, birbirlerine bakıp not almayı sürdürdü. AKP ne iktidar öncesinde ne de sonrasında Amerikalılar tarafından muhafazakâr demokrat olarak tanımlandı.

AKP seçimi kazandığı zaman, Amerikan basını bile haberlerini "Türkiye'de iktidara İslamcı bir parti geldi" diye verdi.

Konuşmalar döndü dolaştı, doğrudan ılımlı İslam'a geldi. Mehmet Aydın, Gülen'i yakından tanıyordu. Felsefesini çok çalışmıştı. Washington'a konuşmacı olarak getirilmesi tesadüf değildi. Bir dinleyici, Gülen'in, ateistlerle teröristleri bir tutan sözlerini sordu.

Mehmet Aydın, Gülen'in bu sözlerini okuyacak zamanı olmadığını, ancak, kendisini yakından tanıdığını ve böyle

konusmasının kendini şaşırtacağını söyledi. Aydın'a göre, Türkiye, İslam ülkelerine eşsiz bir örnek olabilirdi ama bölgede Mısır ve İran da vardı. Bu ülkeler, kendi tarih ve kültürel koşulları çerçevesinde birer örnekti ve içlerinde farklı unsurlar taşıyorlardı.

Yedincisi Washington'da yapılan Abant Platformu'nda, en ilginç konuşmacılardan biri de Kemal Derviş oldu.

CHP İstanbul Milletvekili Derviş, Washington'da başka bir iş için bulunduğu sırada gelen davet üzerine toplantıya katıldığını söyledi. Derviş'in gerekçesi doğru değildi. Çünkü toplantı, aylar öncesinden organize edilmişti. Programın birkaç günde yapılması mümkün değildi. Geniş katılımlı bir toplantıydı.

Dolayısıyla "Derviş de Washington'daymış, o da gelsin konuşsun" yaklaşımı doğru olamazdı. Kemal Derviş'in, Irak işgalinden sonra Washington'daki Neo-Con (Yeni Muhafazakâr) şahin dostlarıyla arası açılmıştı.

Dünya Bankası'ndan ayrılıp Ecevit Hükümeti'ne giderken, şahin dostlarının desteğini arkasına alan Derviş, eski dostlarını eleştiriyordu. Derviş, Yeni Muhafazakârların; Türkiye'nin, AB üyeliğine ihtiyacı olmadığı, Amerika'yla ilişkilerini daha fazla geliştirmesi gerektiği yönündeki görüşlerine karşı çıkıyordu.

Bu görüşü, eski Savunma Bakanı Yardımcılarından "Karanlıklar Prensi" olarak anılan Richard Perle ortaya attı. Derviş, Amerikan tarafının, bu isteksizliğini açığa kavuşturmasını istedi. "ABD, kısa vadeli taktik yaklaşımları izlemeli." dedi.

Fener Rum Patriği Bartholomeos da toplantıya bir mesaj gönderdi. Patrik, İstanbul'daki terörist saldırılarından sonra

Başbakan Erdoğan'ın, İslam ile terörizmin aynı cümlede anılmasına dayanmadığı yolundaki sözlerinin, son dönemde Avrupa ve Türkiye'de İslam konusunda meydana gelen derin değişiklikleri yansıttığını söyledi.

Patrik, Fethullah Gülen'e övgüler yağdırdı. Gülen'in, on yıldan fazla, kendisine inananları, İslam ve bütün diğer dinler arasında diyalogun gerekliliği konusunda eğittiğini savundu.

Fener Patriği de "Türk tipi İslam modeli" tanımlamasını kullanarak, Türk modelinin Avrupa Birliği'ne entegrasyonunun Batı ve İslam dünyası arasındaki iş birliği için güçlü sembolik bir örnek oluşturacağını kaydettikten sonra, şöyle dedi:

"Bugün önümüzde büyük bir zorluk var: Doğu ile Batı, Müslüman ile Hristiyan, bütün dinler, bütün medeniyetler, bütün kültürler arasındaki duvarı gerçek anlamda yıkmak, köprü kurmak ve insanlığımızı, ortak değerlerimizi tanımak.

Bu, Tanrı'nın dünya modelidir. Belirlenen zamanda Tanrı'nın krallığına ulaşmak için, bu yolculuğa birlikte, Doğu ve Batı, Kuzey ve Güney olarak devam etmeliyiz."

Patrik, Türkiye'nin, geleneksel Türk Müslüman değerleri ve laiklik arasında uyum sağlayan eşsiz bir örnek olduğunu söyledi. Türk modelinin, İslam ve modern dünyanın birleştirilmesine duyulan ihtiyacı gösterdiğini de söyledi.

Fener Patriği, Abant Platformu'na gönderdiği mesajını, patrikhanenin "Ekümenik" başlıklı resmî kâğıdına yazdı.

Bartholomeos'un dört sayfalık mesajı, İstanbul'dan Washington'a fakslandı. Fener Patriği, Fethullah Gülen'den ekümenik destek aldığı için memnundu. Abant Platformu'nun toplantısına Türkiye'den Şahin Alpay, Ruşen Çakır, Hüseyin Gülerce, Cengiz Çandar, Fehmi Kuru ve Cüneyt Ülsever gibi gazeteciler de katıldı. Katılımcıların her türlü masrafı karşılandı.

Fethullah Gülen taraftarları, Amerika'daki faaliyetlerini basına kaydırıp kendilerini daha iyi tanıtmanın yollarını ararken, AKP-Washington ilişkilerinde, akıntıya kapılmış kayık görüntüsü vardı. Arkadaşlıkları sürüyordu; ama artık sevgili konumunda değillerdi.

BÜLENT ARINÇ

2005 yılının Mayıs ayına gelindiğinde, Bush yönetimi, AKP Hükümeti'ne kızgındı. AKP'li Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, TBMM İnsan Hakları Komisyonu'nda Felluce'deki olayları soykırım olarak nitelemesi, Washington'ı çok rahatsız etmişti. Amerikalılar, Tayyip Erdoğan'ın bir düzeltme yapmasını bekliyordu. Ancak Erdoğan sessiz kalıyor, Amerikalılar daha da kızıyordu.

Washington, Ankara'ya, "Bush yönetimi, AKPHükümeti'ni terk etti" şeklinde haberler uçurmaya başladı. Haber, Zeyno Baran tarafından Türk basınına fısıldanmıştı. Erdoğan'ın danışmanları panik hâlinde, havayı koklamak için bir bir Washington'a uçmaya başladı. Her gelen danışman, havanın puslu olduğunu gördü. Baran, abartmamıştı.

Bush, Erdoğan'ı terk mi ediyordu?

Danışmanların telkiniyle Erdoğan'ın, Washington'a gitme arzusu yeniden alevlendi.

Hâlâ, "ben istediğim zaman Bush'la görüşebilirim" havasındaydı ama sözleri gerçeği yansıtmıyordu.

AKP merkezinde oturup danışmanlarıyla plan yapmaya başladı.

Hesaba göre, haziran ayında kızının mezuniyeti için Amerika'ya gidecek, bahaneyle de Washington'a geçip Bush'la görüşecekti. Hâlbuki kızı, mezun olabilmek için yeterli krediyi toplayamamıştı.

O, hesap yapıyordu; ama Bush, görüşmek istemiyordu.

Erdoğan'ın görüşme isteğine Beyaz Saray bin dere-den su getirdi, uzun süre randevu vermedi. Danışmanlar, Erdoğan'dan, ısrarcı olmasını istediler. Ankara-Washington arasında sinir harbi yapılıyordu. Israr üzerine ısrar edildi. Araya Türk, Amerikalı tanıdık kim varsa sokuldu. Sonunda Beyaz Saray'da yarım saatlik bir randevu kopartıldı.

Bir yandan da AKP'lilerin rutin Washington ziyaretleri devam ediyordu. Sırada Meclis Başkanı Bülent Arınç da vardı.

İlginç bir gezi oldu.

Arınç'a, Temsilciler Meclisi Başkanı Dennis Hastert'la, 26 Mayıs 2005 günü kongredeki odasında bir randevu ayarlandı. Arınç'ın, kongre dışında Washington'da fazla bir programı yoktu. Amerikan-Türk Konseyi'nde bir yemek yiyecek, CSIS adlı düşünce kuruluşunda da bir konuşma yaptıktan sonra Şikago'ya geçecekti. Sabah saat 10'da yapılacak Hastert-Arınç görüşmesinden önce, iki Meclis Başkanı resim çektirecekti. Bu nedenle, Türk Basın Müşavirliği, resim çekecek gazetecilerin Hastert'ın ofisinden Olga'yı aramasını isteyen bir elektronik mektup (e-mail) gönderdi.

Aynı gün Basın Müşaviri Bülent Erdemgil imzasıyla gönderilen ikinci e-mailde de Hastert'ın ofisinden, programın aşırı yoğun olması nedeniyle resim çekilmeyeceği bildirildi. Ortada garip bir durum vardı. Temsilciler Meclisi Başkanı, son anda Arınç'la aynı karede görünmek istememişti. Nedeni anlaşılamadı.

Washington'da bunlar olurken, PKK terör örgütü, Irak'ın kuzeyindeki kamplarda, Amerikan silahlarıyla donatılıyor-du. Türk Genelkurmayı, fotoğrafları yayımlayıp feryat ediyor ama Ankara'nın sesi, Washington'dan duyulmuyordu. Bush yönetimi, Ankara'ya kulaklarını tıkamıştı.

Bu arada, Amerikan Kongresi de Ermeni lobisine boyun eğmişti. Sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı, komitelerde cirit atıyordu.

AKP ise görücüye çıkmış, Washington'a yeniden kendini beğendirmek için dört koldan çalışıyordu. Önce Abdullah Gül ve Murat Mercan, kolları sıvadı. Gül, Arınç'ın ziyaretinden bir ay önce, Soli Özel ve Cengiz Çandar'la bir araya geldi.

Gül'ün kafasında, Washington'la arayı düzeltmek için "kimden nasıl yararlanabilirim" planı vardı. Yahudi lobisiyle arası iyi olan Cengiz Çandar ve Soli Özel'le bir yemekte buluştu, durumu anlattı. O sıralarda Tayyip Erdoğan da İsrail'e gitmeyi planlıyordu.

AKP'nin tüm çabalarına rağmen, Washington'da anti-AKP rüzgârı esmeye devam ediyordu.

Erdoğan, Türkiye'nin sorunlarını bir tarafa bırakmış, Washington'a gitmenin yolunu araştırıyordu. Sonunda başardı. 7 Haziran 2005 tarihi için Bush'un randevu verdiği haberi geldi.

Erdoğan, Washington'da her Bush görüşmesinden önce, AKP'nin kanaat önderleri olarak adlandırdığı istihbaratçılar, Yahudi lobisi ve Wolfowitz'le görüşmeyi âdet hâline getirmişti.

Gerçi Wolfowitz bu kez görev değiştirmiş, Pentagon'daki Savunma Bakan Yardımcılığı görevinden ayrılarak Dünya Bankası Başkanı olmuştu ama yönetim içindeki etkisi hâlâ devam ediyordu. Üstelik Erdoğan'ın oğlu Bilal'in de patronu olmuştu.

Erdoğan'ın kaldığı Willard Oteli, 7 Haziran'da tam bir siyasi arenayı andırıyordu. Erdoğan, AKP'nin kanaat önderleriyle önce görüştü, sonra akşam yemeği yedi.

Washington'da olmasına rağmen, siyasi atmosfer hâlâ

Erdoğan'ın aleyhine görünüyordu.

Bush yönetiminin ne yapacağı belli olmazdı ama o sırada "ılımlı İslam" tanımından, "Atatürkçü laik" tanımına dönüş yapmış havası vardı. Türkiye'yi yeniden "Atatürkçü laik" kavramlarını kullanarak tarif etmeye başlamıştı.

Başkan Bush, Erdoğan'ın gelişinden birkaç gün önce, merkezi Washington'da bulunan Atatürk Derneği'ne bir mesaj göndermiş, Atatürk İlkeleri'nden söz etmişti.

İnanılır gibi değildi, Paul Wolfowitz bile, Türkiye'nin Atatürkçü, laik yolda ilerleyeceğini söylüyordu. Atatürkçü kervana Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice da katıldı.

Ne olmuştu da Bush yönetimi yeniden laik olmuştu?

Neden anlaşıldı. Hamas heyetinin Ankara'ya yaptığı ziyarete çok kızmışlardı.

Ankara'dan her şeyi doğrudan duymaya alışan Amerikalılara göre, önemli olan, ziyaret sonrası kendilerine verilen brifing değil; ziyaretin, kendilerinden neden saklandığıydı.

Hamas ziyareti, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün, Cidde'deki ekonomik forum toplantısında gizlice kararlaştırılmıştı. Bunu öğrenen Amerikan Dışişleri Bakanlığı, Ankara'yı arayarak, böyle bir ziyaretin olup olmadığını sordu. Türk Dışişleri bürokratları, "hayır" yanıtını verdi.

Amerikalılar tatmin olmadı, askerî ve başka kaynaklardan da ziyareti doğrulatmaya çalıştılar. Ancak yine tatmin edici bir cevap alamadılar.

Washington, Hamas ziyaretinin sadece kendilerinden değil, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Genelkurmay Başkanlığı'ndan da gizlendiğine inanıyordu.

AKP'ye duyulan antipatinin perde arkasında, Hamas ziyareti vardı.

Kriz sadece yönetimle AKP Hükümeti arasında değildi. AKP, Musevi lobisini de kızdırmıştı. Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Demokrat Kaliforniya Milletvekili Musevi asıllı Tom Lantos, Abdullah Gül'e sert bir mektup yazdı. Lantos, kongredeki Türkiye aleyhtarı faaliyetlere karşı koymasıyla tanınıyordu. Özellikle sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı'nın önlenmesinde büyük rolü olmuştu. Lantos'un, Nazilerin Yahudi soykırımından kurtulduğu için, kongre üyeleri arasında saygınlığı büyüktü. Küçük yaşta Amerika'ya gelmiş, aksanlı konuşmasıyla, kongrede sözü en çok dinlenen üyelerden biriydi.

Lantos, mektubunda, Gül'e çok sert ifadelerle, bundan sonra soykırım tasarılarına karşı koymayacağını yazdı. Lantos, sözünde de durdu, 2007 yılında tasarı kendi komitesinde görüşüldüğü zaman, tasarının lehinde oy kullandı.

Erdoğan, Washington ziyaretini tamamlayıp Türkiye'ye döndü.

CÜNEYD ZAPSU-MICHAEL RUBIN

Aradan on ay geçti. 5 Nisan 2006 tarihinde, Erdoğan'ın özel asistanı ve kendisini "Veri Koordinatörü" olarak tanıtan Cüneyd Zapsu, Washington'a geldi. Yanında AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Sakarya Milletvekili Şaban Dişli de vardı. Zapsu, Türk gazetecilerle 7 Nisan'da, Four Seasons Otelinde bir sohbet toplantısı yaptı.

Otelin alt katındaki Algonquin adlı odada garip bir görüntü vardı. Zapsu, bazıları gibi, Washington'daki tüm gazetecileri de kendilerinden zannetmiş olacak ki: "Biz AKP olarak, Washington'da ne yapabiliriz?" diyerek gazetecilerin fikirlerini öğrenmek istedi.

Morali bozuk gibi görünen AKP'li danışman, bu kez gazetecilere danışmak istiyordu. Zapsu çayını yudumlarken, Cemaat basınına yakın birkaç gazeteci, Zapsu'ya, ne yapacaklarını anlatmaya başladılar. Ancak Zapsu'nun hevesi kuruşında kaldı.

Bazı gazeteciler, müdahale edip gazeteci gibi soru sormak isteyince Zapsu'nun keyfi kaçtı. Odanın havası değişti. Zapsu bozuldu, sesini yükseltmek istedi ama yapamadı.

Cüneyd Zapsu'nun Washington gezisi dökülüyordu. Neresini tutsan elinde kalıyordu.

Bir gün önce, Bush yönetimine yakınlığıyla bilinen American Enterprise Institute adlı düşünce kuruluşunda yaptığı konuşma, tam bir skandaldı.

Zapsu: “Başbakanı delikten aşağı süptürmeyin, kullanın.” dedi.

Zapsu konuşurken, salonda, Türk kamuoyunda bilinen simalar vardı. AEI’nın Orta Doğu Uzmanı Michael Rubin, Zapsu’nun tam karşısına oturdu. Rubin’in, AKP’yle ilgili sert değerlendirmeleri, daha önce basında geniş biçimde yer almıştı.

Rubin’in çok ses getiren yazılarından biri, Wall Street Journal’de yayımlanmıştı. Rubin daha sonra, Middle East Quarterly dergisine de AKP’yle ilgili bir yazı yazdı.

Makale, “Yeşil Sermaye ve Türkiye’de İslamcı Politika” başlığını taşıyordu. Rubin’e göre, AKP’nin mali yapısı karanlık ve kaygı vericiydi. Türkiye’ye akan yeşil sermaye, iç ve dış politikayı etkiliyordu.

Rubin, Türkiye çapında İslamcı işletmelerin yaygınlaşmasıyla, AKP’nin iktidara gelmesi arasında karmaşık bir bağlantı olduğunu söyledi, yeşil sermayenin kaynağını ve nerelere aktarıldığını şöyle açıkladı:

“Örneğin; Konya ve Kayseri gibi illerde halk, bu sermayenin Kombassan gibi şirketlerden kaynaklandığını düşünüyor. Ancak, bu gibi şirketler, kendilerine karşı açılan soruşturmalar yüzünden, yıllardır ekonomiye bir girdi sağlamıyor. Birçok ekonomistin tahminine göre, 11 Eylül terör saldırılarından sonra Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerindeki yatırımcılar, Amerika’daki 40 milyar dolar civarındaki yatırımlarını çektiler. Türk istatistiklerine bakacak olursak, bu paranın belki de 7-8 milyar doları, Türkiye’ye transfer edilmiş olabilir. Peki, bu para AKP’ye mi gitti, yoksa başka çevrelere mi aktarıldı? İşte esas sorun da bu. Çünkü saydamlık yok. Eğer bu parti yolsuzluğa karışmamışsa, mali kaynaklarını açıklamakta tereddüt etmemelidir. Parasını nereden alıyor? Bütçesi nedir? Kampanyalarını kim finanse ediyor?”

Rubin, eleştirilerinin, Amerikan yönetiminin görüşlerini de yansıttığını yazdı.

Michael Rubin, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın hukuktan da koptuğunu bildirdi, AKP'nin, demokrasiden rahatsızlık duyduğunu kaydetti.

MARC GROSSMAN

Amerika’da, Türkiye’yle ilgilenen Amerikalı diplomatlar, bürokrasideki görevlerini tamamlayınca, lobicilik işlerine giriyorlardı. Lobicilik, üst düzey politika yapan Amerikalıların, kariyerlerinin sonunda yaptıkları doğal işlerden biriydi. Diplomasiden sonra para yaparlardı. Yüksek bilgilerini para-ya çevirmede başarılıydılar. Türkiye bu konuda iyi bir pazar-
dı. Geçmişte de birçok örneği vardı. Richard Perle, Douglas Feith gibi ünlü Neo-Con’lar da daha önce Türk lobiciliğine soyunmuştu. AKP iktidar olunca, Türkiye’yle çalışmak isteyen Amerikalı diplomat sayısında artış oldu ve eskiler güven tazelerken, yeniler de sıraya girdi. Bu kez sırada Marc Grossman ve Richard Holbrooke gibi ünlü diplomatlar vardı.

ABD’nin eski Ankara Büyükelçisi Marc Grossman da 2005’te emekliliğini istedi. Erdoğan’ın yetkisiz danışmanlarıyla otel odalarında kapalı kapılar ardında yaptığı Irak pazarlıkları geride kalmıştı. Grossman, eski Savunma Bakanı William Cohen’in danışmanlık şirketinde işe başladı. Bakanlığı döneminde Türkiye’ye, “Kürt sorunu” diye kök söktüren Cohen’in de Türkiye’ye muhabbeti artmıştı. Artık para yapma zamanıydı. Kârlı adreslerden biri de Türkiye idi. Cohen, bünyesine sadece Grossman’ı değil, PKK’yle Mücadele Koordinatörü eski Genelkurmay Başkanı emekli Orgeneral Joseph Ralston’ı da almıştı.

Grossman, ilk olarak İhlas Medya Holding Danışmanı olarak göreve başladı. Grossman, İhlas Holding'in yöneticilerine İstanbul'da bir konferans verdi. Amerikan dış politikasının etkili ismi Grossman'ı kapmaktan memnun görünüyordu. İhlas Medya Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Mücahit Ören'in de bulunduğu konferansta Grossman: "Küreselleşme, bütün dünyanın vazgeçilmez çatısını oluşturmaktadır. İhlas Holding'in, küreselleşmeyi en iyi takip eden şirketlerden biri olduğunu biliyorum. İhlas Medya Grubu da olayları doğrudan küreselleşmeyle ilişkilendiren dünyanın sayılı kuruluşları arasında yer alıyor. Çünkü dünyanın her yanından gelen haberleri toparlayıp, doğru şekilde analiz edip okuyucularınıza sunuyorsunuz. Görsel yayın organlarınızla, dünyada yaşanan gelişmeleri, izleyicilerinizin evlerine kadar taşıyorsunuz." dedi.

Grossman, görevden ayrıldıktan sonra Milliyet gazetesiyle de uzun bir söyleşi yaptı. 28 Şubat döneminde Ankara'da Büyükelçi olan Grossman'a göre; Erdoğan, Erbakan'dan çok farklıydı.

Grossman, Refah'la AKP'yi şöyle karşılaştırdı: "Başbakan Erdoğan'ın, ilk önceliklerinden biri olarak, AB'ye tam üyelik hedefini koalamayı seçmesi, ABD ile iyi bir ilişki kurmayı öncelikleri arasında sayması, Kıbrıs'ın kuzeyindeki halkı, Annan Planı'na destek vermeye davet etmesi, başarılı bir ekonomi politikasından yana davranması, olumlu adımlardı.

Erdoğan'ın haziran ayındaki Washington ziyareti sırasında, Türk-Amerikan ilişkilerinden yana konuşması, Başkan Bush'un yanında, 'stratejik ortak olmamız gerek' demesi de çok olumluydu. Benim gibi Türkiye'ye hayranlık duyan ve Türk-Amerikan ilişkisinin başarısını isteyen birisi için, bunlar azımsanamaz. Başbakan Erdoğan, Türkiye'nin stratejik çı-

karları konusunda bence çok sağlıklı bir hükme dayanan dış politika çizgileri izlemektedir. Bu çizgiler; AB üyeliği, ABD ile yakın ilişki, İsrail ile ilişki.”

Erdoğan, her fırsatta “Amerikan usulü laiklik”ten söz ederdi. Aslında bu, Türk kamuoyunu aldatmaya yönelik kelime oyunuydu.

Türkiye ile Amerika tamamen farklı bir yapıya sahipti. Aslında Amerikan usulü laiklikten ilk söz eden Erdoğan değildi. Fikir babası, Erbakan’dı. Onu Recai Kutan ve Abdullah Gül izlemişti.

Amerika’yı “şeytan” olarak nitelendirenler, Amerika’dan sistem kopya etmeye çalışıyorlardı.

Grossman’a göre, bu sorunun cevabı şöyleydi:

“Dünyada birçok toplum, laiklik ile dindarlık arasında denge arıyor. Biz de laik bir ülkeyiz ama din, bizim siyasi yaşamımızda, Türkiye’de sahip olmadığı yere sahip. Bu bizi daha iyi ya da daha kötü, daha laik ya da daha az laik yapıyor. Bizi sadece Amerikalı yapıyor. Herkes kendi dengesini kendi yolundan, kendi zamanında bulmak zorunda.”

Grossman, Türkiye’yi, siyasi sınıfı, sivil-askerî bürokrasisi, iş dünyası ve sivil toplumu ile yakından tanıdığını iddia ediyordu ama yanıldığı taraflar vardı.

Grossman gerçekten çok iyi tanımış olsaydı, Erdoğan’ın yetkisiz danışmanlarıyla otel odalarında gizlice Türk dış politikasına yön vermeye çalışmazdı. Türkiye’ye giydirilmeye çalışılan “ılımlı İslam” gömleğinin uygun olmadığını görürdü.

“STRATEJİK VİZYON” BELGESİ

AKP-ABD ilişkilerinde temmuz ayı önemlidir. 4 Temmuz, ABD’nin “Bağımsızlık Günü”dür ve her yıl büyük törenlerle kutlanır. Bu tarih aynı zamanda Türk askerinin başına çuval geçirildiği gün olarak tarihe geçti.

Tarih, 4 Temmuz 2006.

Washington, Bağımsızlık Günü’nü kutluyor. Yağışlı bir hava var. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, Willard Otel’inde, Amerikalı konuğu Matthew Bryza’yı bekliyor, daha sonra da Türk gazetecilerle basın toplantısı yapacak.

Dışişleri Bakanı’nın Avrupa ve Avrasya işlerinden sorumlu yardımcılarından Bryza, şortla otele giriyor. Elinde şemsiyesi var ama yağmurdan fazla korumamışa benziyor. Her tarafı sıırılsıklam. Nefes nefese. Her zamanki gibi Türklere selam verip şakalaşılıyor. Şortunu gösterenlere, sempatik bir yüz ifadesiyle gülümsüyor, doğruca Gül’ün odasına gitmek üzere asansöre biniyor.

Gül-Byrza, otel odasında, ertesi gün Dışişleri Bakanlığı’nda yapılacak Rice görüşmesinin detaylarını gözden geçiriyorlar. İki taraf da memnun görünüyor. İki sayfalık metinde bir pürüz yok.

Aslında Türk ve Amerikalıların her dönemde konuştuklarının dışında bir şey yok. Gül’ün amacı da zaten yeni bir şey görmek değil. AKP için önemli olan, aradaki soğukluğun gi-

derildiğini göstermek. Aylardır yürütülen çabalardan sonuç alındığı görüntüsü vermek.

Amerikalılar için görüntü önemli değil. Sadece AKP'yi, istedikleri noktaya getirmekten memnun görünüyorlar.

Abdullah Gül, Washington'a gelmeden önce, danışmanı Ahmet Davutoğlu'nu Şam'a gönderdi. Türk kamuoyunun dikkatlerinden kaçırılan gizli ziyaret, Amerika ve İsrail'in telkiniyle yapılmıştı. Böylece, AKP'nin Washington'la arayış bulma gayretleri sonuç verdi ve 1 Mart tezkeresi ve Hamas ziyareti unutturuldu.

Gerçi, Dışişleri Bakanı Rice, unutmuş görünüyordu ama Amerikan Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in kini devam ediyordu. Rumsfeld, kolayca yumuşayacağı da benzemiyordu. Amerika'yla stratejik ortaklık için, Rumsfeld bir türlü ikna edilememişti. Pentagon'un patronu, AKP'yle ortaklığa açıkça karşıydı. Gül, Rumsfeld'in de inadını kırmak istiyordu.

Washington ziyaretini fırsat bilerek Rumsfeld'le de bir randevu talep etti. Rumsfeld, tıpkı daha önce Savunma Bakanı Vecdi Gönül'e yaptığı gibi, Gül'ün talebini reddetti. Gül, belli etmemeye çalıştı, haber, gazetecilerden saklandı.

Dışişleri Bakanlığı, "Ortak Vizyon"a "evet" demişti ama hâlâ Pentagon için geçerli değildi.

Gül, hayatından memnundu.

5 Temmuz'da, 23. Cadde'de, Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın yedinci katındaki büyük salon, özenle hazırlandı. Salona önce gazeteciler alındı. Daha sonra Condoleezza Rice ve Abdullah Gül'le Türk ve Amerikan heyetleri girdi. Birlikte yemek yemişlerdi. Yüzler gülüyordu.

Amerikalı ve Türk görevli gazetecilere, üzerinde hiçbir resmîyet ifade etmeyen, İngilizce ve Türkçe metinlerden oluşan dosya kâğıtları dağıtıldı.

İki buçuk sayfalık Türkçe metinde tarih bile yoktu. Üzerinde, “Türk-Amerikan Stratejik Ortaklığını İleri Götürmek İçin Ortak Vizyon ve Yapılandırılmış Diyalog” başlığı vardı.

Rice, Amerika-Türk bayraklarının önünde kıs kıs gülüyordu. Yanındaki Nicholas Burns, Yunanlı gazetecilere gülücükler dağıtıyor, Matthew Bryza, Türk gazetecilerle Türk usulü öpüşüyordu.

Amerika’yla stratejik ortaklık algılaması, Gül’ün yüzüne yansımış, her hâlimden, heyecanlı olduğu anlaşıyordu. Bir saatlik seremoni, karşılıklı iltifatlarla sona erdi.

Resmî görüntüsü olmayan, başlıksız, sade dosya kâğıdına geçirilmiş iki sayfalık metinde, iki ülkenin 13 alanda birbiriyle iş birliği yapacağı sıralandı. PKK terör örgütüyle mücadeleye, dokuzuncu sırada yer verildi.

I. Ortak Vizyon

Türkiye ve Amerika, şu alanlarda birlikte çalışmayı taahhüt etti:

“Geniş Orta Doğu’da barış ve istikrarın, demokrasi yoluyla yaygınlaştırılması.

İsrail-Filistin ihtilafının, iki devletli çözüm temelinde halli dâhil, Arap-İsrail ihtilafının kalıcı çözümüne yönelik uluslararası çabaların desteklenmesi.

Birleşik bir Irak’ta istikrarın, demokrasinin ve refahın teşvik edilmesi.

İran’ın nükleer programına ilişkin son P5+1 girişimi dâhil, diplomatik çabaların desteklenmesi.

Karadeniz Bölgesi, Kafkaslar, Orta Asya ve Afganistan’da istikrar, demokrasi ve refaha katkıda bulunulması.

Kıbrıs sorununa BM gözetimi altında adil ve kalıcı, kapsamlı ve karşılıklı olarak kabul edilebilecek bir çözüm sağlanmasının desteklenmesi ve bu bağlamda Kıbrıs Türklerinin üzerindeki izolasyonun kaldırılması.

Enerji güvenliğinin, kaynak ve güzergâhların, Hazar Havzası'ndan olanları da dâhil olmak üzere çeşitlendirilmesi suretiyle geliştirilmesi.

Transatlantik ilişkilerin güçlendirilmesi ve NATO'nun dönüşümü.

PKK ve buna bağlı örgütlerle mücadele dâhil olmak üzere terörizme karşı konması.

KİS yayılmasının önlenmesi.

İnsan ticareti, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı ile mücadele edilmesi.

Dinler ve kültürler içinde ve arasında anlayış, saygı ve hoşgörünün artırılması.

Uluslararası sınamalara ve ortak endişe kaynağı olan krizlere çözüm bulunmasında etkin, çok taraflı çabaların birlikte teşvik edilmesi.

ABD, Türkiye'nin Avrupa Birliği için sürmekte olan üyelik sürecini kuvvetle destekler.

Danışma ve iş birliğimiz, ekonomik ve ticari ilişkiler ve yatırımlar, savunma-askerî iş birliği, bilim ve teknoloji ile kamu diplomasisi çabaları ve değişimleri başta olmak üzere, güçlendirilmiş ikili ilişkileri de kapsayacaktır."

II. Yapılandırılmış Diyalog

"Türkiye ve ABD, çeşitli düzeylerde birçok danışma kanalını kullanmakta olup, stratejik ortaklığımızı daha etkin ve sonuca yönelik kılacak daha yapılandırılmış bir çerçeve

geliştirmenin zamanı gelmiştir.

Tesis edilmiş bulunan Yüksek Düzeyli Savunma Grubu, Ekonomik Ortaklık Konseyi ile Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması danışma mekanizmalarına ek olarak, birbirini destekleyici nitelikte dört kulvar öngörmekteyiz.

a) Uzman Düzeyinde Danışmanlar: Ortak ilgi alanlarına ilişkin olarak uygun görülecek sıklıkta düzenlenecektir.

b) Siyaset Planlama Danışmanları: Siyaset planlama birimleri arasında düzenli toplantılar yapılarak, yaklaşımlar, yönelimler ve gelişmeler, stratejik bir açıdan irdelenecek ve izlenecek politikalar ile kullanılacak imkânlar, zamanında uygun görülecek şekilde önerilerde bulunulacaktır.

c) Geniş-Tabanlı Diyalog: İlişkilerimizin kapsamını geliştirmek ve çeşitlendirmek konusundaki kararlılığımız çerçevesinde, iş grupları, medya, sivil toplum, bilim adamları ve mühendisler, akademisyenler, düşünce kuruluşları, eğitimciler ve öğrenciler arasında ikili düzeydeki değişimleri etkin şekilde teşvik edeceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ABD Kongresi arasında diyalog fırsatlarını da özendireceğiz.

d) Yüksek Düzeyli Gözden Geçirme: Kapsamlı ve zamanlı değerlendirmeler ve yönlendirmeler sağlamak amacıyla yılda en az bir kez müsteşar düzeyinde gözden geçirme çalışması yapacağız.

Son olarak, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı, bu ortak vizyon ve yapılandırılmış diyalogu geliştirmek için düzenli temaslarını gerektikçe sürdüreceklerdir.”

TRT’nin naklen yayınladığı törenden sonra Türk heyeti, güle oynaya Ankara’ya döndü.

Vecdi Gönül

Aradan üç ay geçti. Ekim ayında bu kez Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Washington'a uçtu. Gönül, İngilizce adı Joint Strike Fighter olan, 230 milyar dolar hacmiyle Amerika liderliğinde 9 NATO ülkesinin katıldığı ortak taarruz uçağı olarak adlandırılan F-35 uçakları projesi dolayısıyla Washington'daydı. Daha önceki ziyaretlerde Gönül'e randevu vermeyen Rumsfeld, bu kez "hayır" demedi. Çünkü işin içinde alışveriş vardı. Aynı Rumsfeld, yıllar önce, bir şirketin temsilcisi olarak Bağdat'a gidip, Saddam Hüseyin tarafından kabul edilmemiş miydi?

Hamas ziyareti geride kalmış, bu kez Pentagon kaynaklı bir Kürdistan haritası, Ankara'yla Washington arasında soğuk rüzgârlar estiriyordu. Tartışmalar bu konu üzerinde toplanmıştı. Roma'daki NATO Savunma Koleji'nde Amerikalı bir albay, Türk subaylar için verdiği seminerde, Türkiye'nin 18 ilini Kürdistan sınırlarında gösteren bir harita kullanmıştı.

Vecdi Gönül'ü, Rumsfeld, Pentagon'un kapısında iki kıta askerle karşıladı.

İki bakan, daha sonra Rumsfeld'in odasına geçti. Sohbeta Irak'la başladılar.

Rumsfeld, sözü fazla uzatmadan Kürdistan haritasına getirdi. "Kürdistan haritası bizi bağlamıyor." dedi.

Gönül, cevap vermedi, dinlemeye devam etti.

Amerikan Savunma Bakanı Rumsfeld, harita tartışmaları olduğu zaman, Gönül'e bir mektup göndermişti.

"Size bir mektup gönderdim, aldınız mı?" diye sordu.

Gönül: "Hayır, bana böyle bir mektup ulaşmadı." dedi.

Odada bulunanlar, bir anda şaşkın bakışlarla birbirlerini süzdüler. Rumsfeld, mektubun kopyasını getirmelerini söy-

ledi. Rumsfeld, mektubun bir kopyasını yaptırarak Vecdi Gönül'e verdi. Gönül, mektuba bir göz attı, teşekkür edip, üç paragraflık mektubu, dosyasına koydu.

Pentagon'dan çıktıktan sonra mektubu tekrar inceledi. Bazı cümlelerin altını yeşil ve sarı kalemle çizdi. Mektubun içeriği hiçbir zaman açıklanmadı. Gönül'e göre, mektupta rahatsız olunacak bir şey yoktu. Gönül'e mektup, kim tarafından, ne için ulaştırılmamıştı? Rahatsızlığı bundandı.

Gönül rahatlığı içinde Pentagon'dan ayrıldı. Rumsfeld'le konuşmak rahatlatmıştı.

Zaman gazetesi

Türkiye'de seçim çanları çalıyordu. Bush yönetimi sessizdi. Washington, cumhurbaşkanlığına ilişkin tartışmaları izliyor, Erdoğan'ın aday olup olmayacağını çözmeye çalışıyordu.

FBI'nın kontrolünde, Pensilvanya eyaletinde bir çiftlikte yaşıntısını sürdürdüğü öne sürülen Fethullah Gülen, Amerika'yla aynı politikayı izliyordu.

AKP'de kimi desteklediği belli değildi. Tayyip Erdoğan'dan mı yoksa AKP içinde başka birinden mi yanaydı bilinmiyordu. Gülen'in göstereceği adres önemliydi. Ayrıca taraftarları, ondan icazet almadan bir şey yapmazdı.

Bu bakımdan, Fethullah Gülen'in yayın organı Zaman gazetesinde çıkan haberler, Washington'da dikkatle izleniyordu.

Brookings Enstitüsü, 12 Nisan 2007 günü Washington'da, ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Mark Parris'in yönettiği bir panel düzenledi. "Atatürk'ün Koltuğuna Oturacak Cumhurbaşkanı" konulu panele, Türkiye'den eski Diplomat Mehmet Ali Bayar, Today's Zaman gazetesinden Kerim Balcı, Profesör Hasan Bülent Kahraman katıldı.

Salonda oturacak yer kalmamıştı. DYP eski Genel Başkanı, diplomat kökenli Mehmet Ali Bayar, Çankaya için seçim değil, atama yapılacağını söyledi. Bayar'a göre, AKP'nin bu aritmetikle cumhurbaşkanı seçmesi, demokrasiyi zaafa uğrattırdı. Bayar: "Türkiye, AKP'den büyük." dedi.

Salondaki CIA'cılar, Türkiye'de ne olup bittiğini anlamaya çalışırken, Washington kulislerinde en çok, "Erdoğan aday olursa TSK müdahale eder mi?" sorusuna yanıt aranıyordu.

Zaman gazetesi Ankara temsilcisi Balcı, Washington'daki toplantıda, Başbakan Erdoğan'ın sağlık durumuyla ilgili müthiş bir iddia ortaya attı. Erdoğan'ın beyinde ur olduğunu söyledi. İddia bir anda ortalığı karıştırdı, salonda buz gibi bir hava esti.

Fethullah Gülen'in gazetesinde önemli bir ismin, böyle bir şey söylemesi, konuyu Erdoğan'ın beyindeki ura çevirdi. Toplantı bitti, herkes dağıldı.

Haber gerçek miydi yoksa Gülen, Erdoğan'ın cumhurbaşkanı olmasını istemiyor muydu?

Kerim Balcı, bu sözleri, Fethullah Gülen'in bilgisi dâhilinde mi söylemişti, belli değildi. Herkes birbirine bu soruyu sordu.

Balcı, beraberinde, Zaman gazetesinden Ali Aslan'la birlikte acele Brookings'ten ayrıldı. Biraz sonra Washington'daki gazetecilere, Kerim Balcı imzasıyla bir e-mail geldi:

"Değerli meslektaşlarım;

12 Nisan 2007 tarihli Brookings Institute'de, Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın sağlık durumuyla alakalı sorulan bir soruya verdiğim cevabın, maksadını aştığını ve yanlış yorumlanmaya müsait olduğunu, üzülerek fark etmiş bulunuyorum.

Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin çeşitli senaryoların ele alındığı bu toplantıda, Ankara kulislerinde konuşulan dediko-

dular cümlesinden olarak, Sayın Başbakan'ın sağlığı hakkındaki bazı iddialara da değindim. Her ne kadar bu iddiaların dedikodu olduğunu vurgulamış olsam da kamuoyuna açık bir ortamda bu tür teyit edilmemiş bilgileri dile getirmiş olmam hataydı. Haddizatında bu tür dedikoduların, yeterince güvenilir kaynaklara dayanmadığından, gazetemizce yayıma değer bulunmadığına da işaret etmiştim. Siz değerli meslektaşlarımdan istirhamım, toplantı esnasında da söylediğim gibi, konuşmamın bu kısmını kamuoyuna yansıtmama konusunda anlayış lütfetmenizdir. Hem sizlerin mesleki ciddiyetine güvenerek hem de hassas bir dönemden geçen Türkiye'ye zarar vermeme kaygısıyla bu talepte bulunuyorum. Gösterdiğiniz anlayıştan dolayı teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Kerim Balcı

Today's Zaman''

Kerim Balcı Türkiye'ye dönünce, sesiz sedasız işine son verildi.

Her kafadan bir ses çıkıyordu. Washington kulislerinde ilginç iddialar vardı. Bir iddiaya göre, ABD Dışışleri Bakanlığı, Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığına sıcak bakıyordu. Erdoğan, Amerika'ya yakındı ve cumhurbaşkanı olması hâlinde AKP yine kendi kontrolleri altında olacaktı. Bu da ABD'nin, Orta Doğu ve Kıbrıs politikalarını uygulamasını kolaylaştıracaktı.

Erdoğan, Kürt sorunu konusunda Talabani'yle görüşerek ilk adımı atmıştı.

Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Dairesi ise, Dışışleri Bakanlığı'ndan farklı düşünüyordu.

Erdoğan'ın Çankaya'ya çıkması, siyasi istikrarsızlığı artıracaktı. Ayrıca AKP'nin politikalarına güvenilmezdi. Amerikalılara göre, 1 Mart tezkeresi ve Hamas'la yapılan görüşme, AKP'nin güvenilmezliğini gösteriyordu.

ORGENERAL BÜYÜKANIT WASHINGTON'DA

Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, Amerika gezisini tamamlayıp Ankara'ya döndü.

Ardından, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, Amerikan Genelkurmay Başkanı Org. Peter Pace'in resmî konuğu olarak Washington'a gitti.

14 Şubat 2007. Washington. Her yer karla kaplı. Yağmur şeklinde buz yağıyor. Federal Hükümet, öğleden sonra resmî daireleri tatil etti. Tuz ve kum dolu belediye kamyonları, yolları açmaya çalışıyor. Her yer buz ama Türkiye Büyükelçiliği'nde çalışanların umurunda değil.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt için akşam verilecek resepsiyonun hazırlığı yapılıyor. Resepsiyona davetli Türkler, kötü hava koşullarına aldırmadan erkenden yola çıkıyor. Resepsiyon saatinden önce, salonda iğne atsan yere düşmüyor.

Orgeneral Büyükanıt, salonu tepeden gören merdivenlerin başında hazırlanan kürsüye geldi.

Salonda büyük bir alkış koptu.

Orgeneral Büyükanıt, konuşmasına: "Bize kuvvet veren Türk milletiyle, bazı düşüncelerimi paylaşmak istiyorum..." diye başladı ve uzun bir konuşma yaptı.

"Bugün Türkiye, çeşitli sorunlarla karşı karşıya. Daha önce de açıkça söyledim: Türkiye Cumhuriyeti, 1923'ten bu

yana, bu kadar büyük risk, tehdit ve sıkıntılarla karşı karşıya kalmadı. Hududumuzda Irak sorunu var. Bu, komşuların, bölgenin ve ABD'nin sorunu. Irak sorunu, tek bir parça sorun değil. Irak'ın kuzeyi ayrı sorundur, bütünü ayrı sorundur. Bu, bir gerçektir.

Bugün Irak, bölünme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bunu kimse inkâr edemez. Irak'ın kuzeyinde bir terör örgütü var. Bu, Türkiye'nin sorunudur, bölgenin sorunudur. Türkiye'nin Kıbrıs ile ilgili sorunu var. Kafkaslar, potansiyel bir risk bölgesidir. Yarın ne olacağını bilmiyoruz. Diğeri; Türkiye'nin İran ile sınırı vardır. Orası da potansiyel bir risk bölgesidir. Türkiye bu kadar sorunla Cumhuriyet tarihi boyunca karşı karşıya kalmamıştır. Biz, bu sorunlar varken, bu sorunları tek başımıza mı çözeceğiz, yoksa uluslararası ilişkilerle mi çözeceğiz? Bu, çok boyutlu bir durum. Türkiye'nin şu anda karşı karşıya bulunduğu sorunlar, maalesef kendi aralarında dokusal bir ilişki içindedir. Kuzey Irak ile Türkiye'deki terör sorunu, Irak'ın bütünlüğü konuları birbirinden ayrı değil. Çözerken, Türkiye'nin ileriye doğru tutarlı ve sağlıklı politika uygulaması kaçınılmazdır."

En kötüsü, ümidini kaybeden insan...

Org. Büyükanıt: "Türkiye Cumhuriyeti çok büyük bir devlettir, çok kuvvetli bir devlettir, bilmeniz lazım." dedi.

Konuşması sık sık katılımcıların alkışlarıyla ve destek sloganlarıyla kesilen Büyükanıt, sözlerini şöyle sürdürdü: "Soruyorum; sizin, bizim bugünkü durumumuz, Samsun'a çıkmadan önce 16 Mayıs 1919'da Atatürk'ün karşı karşıya olduğu sorunlardan daha mı büyük? Hayır, değil. Ordun yok, paran yok, Anadolu insanı savaş yorgunu. O Anadolu insanı

ki yılların verdiği ihmalle kadınların okuma yazma oranı yüzde beş, erkeklerin yüzde on. Atatürk, tüm bu olumsuzluklara karşı ‘biz bu olumsuzlukları yeneriz’ diyor. Şimdi Türkiye Cumhuriyeti bu kadar mı kötü? Değil. En kötüsü, ümidini kaybeden insan; gerek bireysel, gerek kurumsal olarak. Türkiye Cumhuriyeti, onu oluşturan insanlar, ümitsiz olduklarında kaybederler, olmamaları lazım. Şimdi zaten Türkiye Cumhuriyeti’nin insanları da şu anda böyle değil. Kendimize güvenmemiz lazım. Türkiye Cumhuriyeti büyük, güçlü bir devlettir. Bu gücünün bilincinde olması lazım. Türkiye, güçlü bir ülke. Türkiye, onun bunun iteleyeceği bir ülke değildir.”

Korkuların üstesinden gelmemiz gerekiyor...

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, şunları kaydetti: “Bazı korkularımız var. Bu korkularımızın üstesinden gelmemiz gerekiyor. Türkiye bölünüyor mu? Kim bölecek Türkiye’yi? Kim bölebilir? Türkiye’yi bölmeye kimin gücü yeter? Türkiye’yi bölmeyi rüyalarında görenler, bu rüyanın sonunda kâbus görürler. O dinamik güçler, Türkiye’yi koruyan o dinamik güçler var olduğu sürece, o rüyayı görenler, kâbusla uyanırlar ve derslerini alırlar. Bir kere buna inanmamız lazım. Biz inanıyoruz. Kimse Türkiye’yi bölemez, ona cesaret edemez. Onu düşünenlerin, biz, gereğini yaparız. Böyle bir güç var mı? Yok. Hayal kuranlar var. Hayal kuranlara destek verenler de var. Geçmişte de hayal kurulmuş. O hayallerin içinde boğulurlar. Kimseye Türkiye’yi böldürmeyiz. Hiç kimse, hiçbir kurum, Türkiye’yi, Anayasa’sıyla belirlenmiş rejiminin dışına çıkaramaz. Türkiye demokratik, laik, sosyal ve üniter bir devlettir. Bunun dışına Türkiye’yi çıkaracak hiçbir güç yok ve olmayacaktır.”

İcazeti Türk halkından alıyoruz...

“Türk Silahlı Kuvvetleri olarak biz, ABD Silahlı Kuvvetleri’yle beraber çalışıyoruz.” Kimsenin, korkuların ve duyguların esiri olmaması gerektiğini söyleyen Orgeneral Büyükanıt: “Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk’ün kurduğu bir Cumhuriyet’tir ve bu Cumhuriyet, rejimiyle, temel ilkeleriyle sonsuza kadar var olacaktır. Bunun aksini söyleyen az sayıdakiler, düş kırıklığına uğrayacaktır.” dedi.

Kara Kuvvetleri Komutanı olduğu dönemde ABD’yi ziyaret ettiğinde, bazı çevrelerin, “icazet alacak” yönünde yorum yaptığını ve bu durumun, kendisini çok üzdüğünü söyleyen Büyükanıt: “Bir Türk Silahlı Kuvvetleri Komutanı, başka bir ülkeye gidip kimden icazet alacak? Öyle şey olur mu? Türkiye’nin böyle bir şeye ihtiyacı yoktur. Türkiye tam bağımsız, egemen bir ülkedir. Atatürk kimden icazet aldı da Türkiye Cumhuriyeti’ni kurdu? Türk insanından, Türk halkından. Biz de icazeti oradan alıyoruz.” ifadesini kullandı. Sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı’na da değinen Büyükanıt: “Bu konu bizi üzüyor. Ama ‘siz böyle yaparsanız biz de böyle yaparız’ polemiğine girmek istemiyorum. Biz böyle şeyleri ifade etmiyoruz.” dedi. Ermeni tasarısının ABD Kongresi’nde kabul edilmesi ihtimaline de işaret eden Büyükanıt: “Biz, böyle bir şey olursa bundan inciniriz, bundan rahatsızlık duyarız.” dedi.

ABD Kongresi’ne karşı, bir asker olarak irade koyamayacağına, bunun, aklına dahi gelmeyeceğini belirten Büyükanıt: “Ama inanıyorum ki ABD’nin sağduyulu vatandaşları, Türkiye’yi incitmekten kaçınır.” diye konuştu.

Türkiye'nin çıkarları için örgütlenin...

Türkiye dışında yaşayan Türklere özellikle seslenen Orgeneral Büyükanıt: “Dünyada, kendi ülkeleri dışında yaşayan insanlar var, Ermeni, Rum diasporası gibi. Peki, kendi ülkeleri dışında yaşayan Türk vatandaşlarına ne diyeceğiz? İşte buradasınız. Almanya’da, Fransa, Belçika, Hollanda, İsviçre, İsveç’te yaşayanlar... Türkiye Cumhuriyeti dışında yaşayan insanların bir araya gelip, Türkiye Cumhuriyeti’nin ulusal çıkarlarını, menfaatlerini daha düzgün korumaları gerekmez mi? Niye onların sesleri diğerleri kadar çıkmıyor? Şikâyetle bulunuyorum.” dedi. Amerika’da, Almanya’da, Fransa’da yaşayan Türklerin daha çok sesini çıkarması durumunda Ermeni iddialarının da ortaya çıkmayacağını belirten Büyükanıt: “Kusura bakmayın, şikâyetim var. Kimsenin ulusal çıkarları aleyhinde değil ama Türkiye’nin çıkarları için ne kadar iyi örgütlenirseniz, Türkiye Cumhuriyeti’ne destek verirsiniz, Türkiye Cumhuriyeti o kadar güçlü olur.” diyerek konuşmasını tamamladı.

Washington Büyükelçiliği’nde Türklerin “yaşa, var ol, kurtar bizi paşam” tezahüratı arasında konuşmasını tamamlayan Büyükanıt’ı, herkes kendine göre okudu. CHP, konuşmayı olumlu buldu. AKP, konuşmaktan kaçındı. Bazı AKP milletvekilleri ise, konuşmada Fethullah Gülen ismi zikredilmemesine rağmen, o bölüme katılmadıklarını söylediler.

AKP LOBİSİ

Büyükkanıt'ın ziyaretini dikkatle izleyen AKP'nin aklı fikri, her zamanki gibi inişli çıkışlı ilişkiler içinde olduğu Washington'daydı. Çok çalışıyordu, ama Bush yönetimi üzerinde bir türlü etkili olamadığı bir dönemdeydi.

Nedeni açıktı...

14 Nisan. Ankara'daki laiklik yürüyüşüne kadar Washington'da hareketli, heyecanlı ve lobilerin sessizce çatıştığı bir bekleyiş vardı. Yönetim ikiye bölünmüştü. Amerikan basını bile karşı karşıya gelmişti.

AKP'li bazı Türk ve Yunanlı gazeteciler, her zamanki gibi, bu durumdan da vazife çıkardılar.

Görevleri, AKP lehinde, Dışişleri Bakanlığı'nda sorular sorarak, cevaplar almaktı. Daha önce de buna benzer görevleri yerine getirmişlerdi.

Ankara-Washington arasında "şu soruyu sor, bu soruyu sor" şeklinde e-mail ve telefon trafiği oluyordu.

Bu arada, arka arkaya sempozyumlar yapılıyordu. Türkiye uzmanları, eteklerinde ne varsa döküyorlardı. Iraklı Kürt lobisi bile devreye girdi. Türkiye, uzun süredir ilk kez Washington gündeminin üst sıralarındaydı.

Her ne kadar Türk basınında bazı yazılar, "Beyaz Saray AKP'yle devam" başlığıyla çıktıysa da gerçeği yansıtmıyordu. Yönetim içinde bu tür yazılara destek veren, teşvik edenler

vardı. Özellikle de 23. Cadde'deki Dışışleri Bakanlığı'nun beşinci katındaki ılımlı İslamcı yetkilinin telefonu, bir Türk gazeteci tarafından sık sık çaldırılıyordu. Amerikalı yetkili, çoğu zaman isminin kullanılmaması kaydıyla, bazen de yazılabileceği (off the record-on the record) kaydıyla konuşuyordu.

Yetkilinin, Türk siyasetiyle ilgili her söylediği, yönetimin resmî görüşü değildi. Kendi görüşlerini de yönetimin resmî görüşüymüş gibi satıyordu. Öyle olmasa, yönetimin resmî politikasını açıklarken adını saklamaya gerek duymayacaktı.

Amerikan Dışışleri Bakanlığı'ndaki iç çekişme, Bakanlığın günlük basın brifinglerine de yansdı. İsmine açıklanmasını istemeyen yetkilinin söyledikleriyle, sözcü Sean McCormack'ın söyledikleri farklıydı. 28 Şubat sürecinde, dönemin Dışışleri Bakanı Madeleine Albright'a, yakın erkek arkadaşı Yahudi asıllı Amerikalı gazeteci vasıtasıyla soru sordurup etkili olan Türk gazetecinin, bu kez gayretleri boşa çıkıyordu.

Sözcüyü, basın brifinglerinde en fazla sıkıştıran gazeteci ise, Yunanlı Lambros Papantoniou oluyordu.

Lambros, sözcüyü, Türk iç politikasına çekmeye çalışan sorular soruyordu. Amaç, aklından geçirdiği cevabı almaktı. Yani AKP'nin istediği destek anlamına gelen cümleleri.

Yunanlı gazeteci, Tayyip Erdoğan yasaklıyken de AKP'den elektronik postayla gönderilen soruları aksatmadan sormuştu. Sözcü, her soruyu dikkatle dinliyor, cevaplarında, Türk iç politikasına karışan kelimelerden ve özellikle de AKP iktidarına destek veren sözcükleri kullanmaktan kaçınıyordu.

Güvercinler-Şahinler

İkinci kattaki bilgilendirme odasında bunlar konuşulurken, Türkiye'deki iç siyasi gelişmeler, Amerikan yönetimi içinde

de hararetle tartışılıyordu. Dışışleri Bakanlığı'ndaki güvercinlere, Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Dairesi ve Pentagon'un Türkiye bölümlerindeki şahinler karşı çıkıyordu.

İlimli İşlam-Laiklik tartişması, Washington'da kapalı kapılar ardında en çok tartişılan konular arasındaydı.

Amerikalı muhafazakâr şahinler, İlimli İşlam modelini terk etmeye mi hazırlanıyordu?

Gergin bir bekleyiş vardı. Beyaz Saray, kararını vermişti. AKP'yi destekleyen söz ve davranışlardan kesinlikle ka ınacaklardı. Irak Savaşı döneminde İlimli İşlam modeli, faydadan çok zarar getirmiş, Türkiye'deki Amerikan aleyhtarlığına, PKK politikaları kadar katkısı olmuş, aleyhtarlığı zirveye çıkarmıştı.

Ayrıca, AKP'nin siyasi gücünü yitirdiğine ilişkin gelişmeler vardı. AKP kan kaybediyordu. Halkın desteği azalmıştı. Gizli yaptırılan kamuoyu yoklamaları bunu gösteriyordu. Bazı gazete haberleri ve AKP'li yöneticilerin konuşmaları, gerçeği yansıtmıyordu.

Amerikalıların bir bölümü, hararetle bu görüşleri savunuyordu.

Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği'nin yaptırdığı anketler Washington'a ulaşınca, İlimli İşlam taraftarlarının kafalarındaki bulutlar yavaş yavaş dağılmaya başladı.

Perde arkasında Condoleezza Rice'ın olduğu Dışışleri Bakanlığı'nda, Avrupa ve Avrasya'dan Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Daniel Fried, Müsteşar Nicholas Burns, Ankara Büyükelçisi Ross L. Wilson ve Matthew Bryza'nın görüşlerinde önemli değişiklikler vardı.

Fried'in, 27 Nisan'da Genelkurmay'ın açıklamasından sonra "tarafsızız" demesi ve laikliğe atıfta bulunması, AKP lobisinin umutlarını boşa çıkaran nokta oldu. Fried'in açıklaması, Washington-Ankara hattında bomba gibi patladı. AKP

ve yandaşları şoktaydı.

Fried, Reuters Ajansı'na yaptığı açıklamada, Silahlı Kuvvetleri'nin, cumhurbaşkanlığı seçimlerini endişeyle izlediğine ilişkin yönündeki bir soruya: "Biz taraf tutmuyoruz." dedi. "Türklerin, laik demokrasiye ve anayasal hükümlere uygun bir yöntemde bu siyasi konuları çözmesini umuyoruz ve bekliyoruz." şeklinde konuştu.

Dışişleri Bakanlığı'nın Avrupa Dairesi Sözcüsü Terry Davidson da Amerika'nın, laik demokrasinin anayasal süreçlerini desteklediğini söyledi.

Pentagon'un planlama ve siyasi işlerden sorumlu, eski Ankara Büyükelçisi Eric Edelman ise, başından beri Dışişleri'ndeki meslektaşlarından ayrı düşünmüş, AKP'yle frekansları uyuşmamıştı. Laiklikle ilgili görüşleri ağırlıktaydı. Ankara'dan, AKP Hükümeti'yle olan anlaşmazlığı nedeniyle görev süresi dolmadan ayrılmıştı. Edelman'ın sıkıntısı, sadece AKP Hükümeti'yle değildi. Türk Genelkurmay'ın Irak politikasıyla da zıt düşünüyordu. Özellikle Kuzey Irak'taki PKK terör kampları ve mücadele konusunda, Türk askeriyle ortak bir noktası yoktu.

Yönetim içinde, Başkan Yardımcısı Dick Cheney'in etkisindeki Amerikalı bürokratlar, AKP'nin, tezkere sırasında kendilerini aldattığını hâlâ unutmamışlardı. Cheney ve Ulusal Güvenlik Danışmanı Stephen Hadley, AKP'ye güvenmiyordu.

Neo-Con'ların, tutmayan ılımlı İslam tezi, böylece, laikliğe doğru yön değiştirmeye başlamıştı.

Amerikan basınında da yönetime benzer bir görüntü vardı. Onlar da ikiye ayrıldı. Bu kez, demokrat, liberal eğilimli olduğunu söyleyen New York Times ve Washington Post gibi gazeteler, AKP'ye destek veren yazılar yayımlarken, sağcı olarak bilinen Washington Times, ılımlı İslam tezinden,

laikliğe dönüş yapıyordu. Garip bir görüntü vardı. Sağcı Times “laik”, liberal Post’la New York Times, “İlımlı İslamcı” olmuştu.

New York Times gazetesi, “Türkiye’de Laiklik ve Demokrasi” başlıklı bir başyazı yayımladı. Yazıda, Bush yönetiminin, Türkiye’deki gelişmelerle ilgili tutumunun açık olmadığı, Amerika’nın, Türk generallerine, hem diplomatik hem de NATO kanalıyla askerî bir darbenin çok zararlı sonuçları olacağını anlatması isteniyordu. Böylece Türkiye, uzun zamandır yeniden Amerikan basınının yorum sayfalarına konuk oldu.

Amerikan basınında, Türkiye’deki rejim kaygılarıyla ilgili yazıların perde arkasında, Iraklı Kürt lobisi de vardı.

Alman Marshall Vakfı

Washington’daki Kürt lobisi, Türkiye’deki siyasetle, Irak’la ilgilenmediği kadar ilgileniyordu. Bush yönetiminden aldığı milyonlarca dolarla, lobi şirketleri kiralamış, başına da emekli Büyükelçi, eski Senatör Claiborne Pell’in yardımcılığını yapan Peter Galbraith’i getirmişti. Kürt lobisi, sık sık Kuzey Irak’a gidiyordu.

Washington’da oturan Talabani’nin oğlu Kubat da “Bağımsız Kürdistan Devleti” için destek arıyordu.

Nisan ayında arka arkaya Irak ve Türkiye’de “Cumhurbaşkanlığı Sorunu” konulu seminerler yapıldı.

TOBB ve Alman Marshall Vakfı, ortaklaşa konferanslar düzenledi.

Her taşın altından çıkan Talabani’nin oğlu Kubat, toplantıya konuşmacı olarak davet edildi.

Ardından Brookings Enstitüsü'nde, cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin bir toplantı yapıldı. Bu arada AKP yanlıları, kapalı kapılar ardında, Amerikan yönetimi ve basınını, Türkiye'nin iç işlerine karıştırmak için müthiş bir çaba içindeydi.

Amerika'nın eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz ve AKP'nin maddi desteğini alan Brookings Enstitüsü'nün Türkiye Bölümü'nün başı, Ömer Taşpınar gibi kişiler, güya AKP seçimi kazanırsa Türk ordusu darbe yapacakmış gibi propaganda yapıyorlardı. Washington, bu iddialarla çalkalanıyordu. Amerika'daki Fethullahçı örgütler, iddialara destek veren çalışmalar yapıyordu.

AKP, bir yandan da lobisini yapan isimleri ödüllendiriyordu. Alman Marshall Vakfı'nın Türkiye temsilcisi Suat Kınıklıoğlu, Washington'a, AKP'nin parasıyla postu sermişti. Kınıklıoğlu, seçimlerde aday yapılacağı sözü almıştı. Konferansların konusu, Türk dış politikasıydı ama konuşmacılar, AKP'nin vizyon lobisini yapıyorlardı.

AKP lobisi, yoğun çabalar sonucu, karşılığını görmeye başladı. İlk hedefleri Amerikan basınından, sonuçlar gelmeye başladı.

New York Times gazetesi, Amerika'daki demokrasi çok iyi işliyormuş gibi, demokrasi dersi veren yazılar yazdı, Türkiye'ye uyarı ve önerilerde bulundu.

Washington Post gazetesi, Türkiye'de laiklik yanlısı muhalefet ve ordunun, yeni cumhurbaşkanının serbestçe seçilmesini engellemeye çalıştığı şeklinde değerlendirmeler yaptı. Sözde demokrat Amerikan gazeteleri, Ankara ve İstanbul'da yürüyen milyonlarca halkı görmezden gelip, demokrasi tarifi yapmaya çalıştı. Irak'ta olup bitenleri göz ardı edip, Türkiye'yi yorumladılar.

Yönetimin izleyeceği politika ise, açık değildi.

İçeride yanlış politikalar yüzünden başı belada olan Bush yönetimi, ilk kez yaygaralara kulaklarını kapamış ve gözünü, 14 Nisan'da yapılacak Ankara'daki yürüyüşe dikmişti.

Ross L. Wilson-Eric Edelman

Yönetim, Ankara'ya göndereceği mesaja son şekli, yürüyüşten sonra vermeyi kararlaştırdı.

16 Nisan Pazartesi sabah saat 10'da, Dışişleri Bakanlığı Avrupa ve Avrasya'dan Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Daniel Fried'in, Bakanlık'ta, AKP ve CHP'den oluşan parlamento heyetiyle görüşmesi vardı. Görüşme 45 dakika sürdü.

Fried'in, Ankara'dan gönderilen kriptö, önündeydi. Telgrafa bir daha göz attı, hiç gündemde değiken sözü yürüyüşe getirdi ve "mesajı aldık" dedi. Milletvekilleri, "bu da nereden çıktı" diye şaşırdılar. AKP'liler, birbirinin yüzüne baktı. Yaşar Yakış'la Mehmet Dülger, göz göze geldi. Yönetimde, ılımlı İslam destekçisi olarak bilinen Fried, devam edip, "Türkiye'nin laik ve demokratik olduğunu" söyledi.

Dışişleri Bakanı Rice, bunu söyleme görevini Fried'e vermişti.

Bush yönetiminin mesajını, AKP'den Mehmet Dülger, CHP'den de Onur Öymen, Ankara'ya döntünce Genel Başkanları Tayyip Erdoğan ve Deniz Baykal'a aktardılar.

Bush yönetimi, 27 Nisan'da elektronik posta (e-mail) yoluyla yayımlanan Genelkurmay bildirisi karşısında tepkisiz kalmayı tercih ediyordu. Amerika, politikasını, "taraf değilim" şeklinde açıkladı. Dışişleri Bakan Yardımcısı Daniel Fried ve ardından da Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Tom Casey'in açıklamaları, AKP üzerinde soğuk duş etkisi yaptı.

Washington, AKP'ye ikinci bir e-muhtıra mı veriyordu?

Tayyip Erdoğan'ın Amerika'ya yakın danışmanları, panik hâlinde, Ankara Büyükelçisi Ross L. Wilson'ı aradı. AKP, Amerika'nın tepkisizliğinden rahatsızdı. Kurtarıcı olarak gördüğü ABD, AKP'yi terk mi etmişti?

İlimli İslam destekçisi Wilson, hemen Washington'a, gizli mesajlar geçmeye başladı. Wilson, AKP'nin rahatsızlığını iletirken, Türkiye'de demokrasi sekteye uğrarsa bundan Amerika'nın sorumlu tutulacağını yazdı.

Wilson'ın Ankara'dan gönderdiği birden fazla kripto, Dışişleri Bakanı Rice'ın fikirlerini değiştirdi.

Sözcü Tom Casey, mayıs ayının başında, askerlerin anayasal sürece karışmasını istemedikleri yolunda bir açıklama yaptı.

Dışişleri'nin açıklamasından, Pentagon'un önemli bir ismi, ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Eric Edelman, memnun olmadı.

Edelman'ın AKP'yle yıldızı, Washington'a döndükten sonra da barışmadı. AKP Milletvekili Egemen Bağış, haziran ayında Washington'a yaptığı lobi gezisi sırasında, Edelman'a, kendilerine niçin kırıgın olduğunu açıkça sordu.

Bağış, Pentagon'da görüştüğü Edelman'a, "gazetelerde AKP'ye kırıgın olduğunuz yolunda haberler var" dedi.

Milletvekili Bağış'ın böyle bir konuyu konuşmak için Pentagon'a gitmesi, diplomaside alışılmış bir şey değildi.

AKP'liler, sempati kazanmak için her yolu deniyordu. Edelman, yönetim içinde önemli bir isimdi ve AKP, öneminin farkındaydı.

AKP'nin, 22 Temmuz seçimleri için Washington'un desteğine ihtiyacı vardı.

Milletvekilleri Egemen Bağış, Reha Denemeç ve Mevlüt

Çavuşoğlu, Başbakan Erdoğan'ın talimatlarını alarak Washington'a uçtu. Milletvekilleri, hareketlerinden önce Washington'ı arayıp, Brookings Enstitüsü'nden konferans ayarlamalarını istediler. Washington'a verecekleri mesaj açıktı:

“Desteyinizi esirgemeyin.”

Dışışleri eski Bakanı Madeleine Albright ve öteki AKP yanlılarına da ayrıca tek tek telefon edildi.

Bu arada, Amerikan yönetimiyle randevu talepleri yapıldı.

Bir yandan da AKP kazanırsa Türkiye'de darbe olacak gibi haberleri yaymaya devam ediyorlardı. Amerikalıları kendi yanlarına çekmek için her yolu deniyorlardı. “Demokrasiyi birlikte kurtaralım.” diye kulis yapılıyordu.

AKP'nin Washington'daki sesi Albright da Türkiye'de demokrasinin takipçisi olacaklarını söylüyordu. AKP milletvekilleri için Washington'da, Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı Nicholas Burns ve Avrupa ve Orta Doğu bölümünden sorumlu Daniel Fried ile randevu ayarlandı. Ancak Amerikalı yetkililer, daha sonra, AKP'lilerle görüşmemek için sudan bir sebep uydurdular. Dışışleri Bakanlığı, Burns ve Fried'in, Washington dışında olacağını, dolayısıyla AKP milletvekillerinin, Fried'in yardımcısı Matthew Bryza ile görüşebileceklerini bildirdi.

Her zaman Bryza ile görüşmek için sıraya giren AKP milletvekilleri, bu kez görüşmeyi alt düzeyde buldular ve randevuyu iptal ettiler.

Amerikan yönetimi, AKP'yi laik ve demokratik bir parti olarak görüp görmediğini açıklamaktan kaçınıyordu. “Siyasi platformlarını tanımlamayı başkalarına bırakıyoruz” diye, topu başka platformlara taşıyordu.

Bu sırada Orta Doğu'nun korkulu rüyası, Irak Savaşı'nın

mimarı Neo-Con Paul Wolfowitz, Pentagon'dan sonra geldiği Dünya Bankası'na da zarar veriyordu. Amerikan basını, Wolfowitz'i diline dolamıştı.

Musevi Wolfowitz, Arap asıllı Müslüman kız arkadaşı Shaha'ya maddi çıkar sağlamakla suçlanıyordu. Skandalı diline dolayan Amerikan gazeteleri, olayın peşini bırakacağı benzemiyordu.

Washington tam bir siyasi entrikalar başkenti görünümündeydi. Gizli görüşmeler, gizli toplantılar birbirini izliyordu.

Hudson Enstitüsü'nün 13 Haziran 2007'de düzenlediği gizli toplantı, siyaset dünyasında bomba gibi patladı. Kapalı kapılar ardında tartışılan senaryolar, kafaları bulandırdı. Toplantı aynı gün Türk basınına sızdırıldı. Haber, manşetlikti ve ılımlı İslamcılar, haberin üzerine atlamakta vakit kaybetmediler.

HUDSON OLAYI

Zeyno Baran, Türk kamuoyunun yakından tanıdığı bir isimdi. Adı çeşitli vesilelerle birçok kez gündeme geldi.

Türkiye'deki iç politikaya ilişkin görüşleri, ılımlı İslam, Irak ve enerji boru hatlarıyla ilgili açıklamaları, devamlı tartışıldı.

Hudson Enstitüsü adlı kuruluştaki Avrasya Politikası Bölümü Direktörü olarak çalışmaya başladı.

Hudson'dan önce CSIS adlı düşünce kuruluşunda da çalıştı. Ayrıca Dünya Bankası'nda Kemal Derviş'in yanında staj yaptı. Washington deneyimi, Zeyno'ya, Türkiye'de geniş bir çevre edindirdi. Bakanlarla, siyasetçilerle yakın ilişkisinin yanı sıra askerlerle de bağlantı kurmasını sağladı. ılımlı İslamcılar, ona akıl danıştı. Fethullahçılar, yanından ayrılmadı.

Dışişleri Bakanlığı Avrupa ve Avrasya'dan sorumlu Daniel Fried'in yardımcısı Matthew Bryza ile uzun bir nişanlılık dönemi yaşadı. Açıklamaları zaman zaman başına iş açtı.

Newsweek dergisine, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Ergin Saygun'un Washington ziyaretinden hemen sonra, isim vermeden, Saygun'u çağrıştıran bir üslupla yazdığı "Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin, Türkiye'de askerî bir darbe getireceği" şeklindeki yazısı, askerle arasını bir süre soğuttu.

Askerle o kadar iyi ilişki içindeydi ki Washington'daki Askerî Ataşelik'le sık sık konuşuyordu. Washington'dan

gelen yüksek rütbeli askerler, konuşmacı olarak Zeyno'nun konuğu olurdu.

"The Coming Coup d'Etat (Darbe Geliyor)". Zeyno Baran imzasıyla Aralık 2006'da Newsweek dergisinde yayımlanan makalenin başlığı aynen böyleydi.

Askerlerin, on yıl önce Necmettin Erbakan'ı iktidardan uzaklaştırdığını ve o darbeyi yaratan koşulların yeniden ortaya çıktığını öne sürdü.

Zeyno'ya göre, bu kez de İslamcı bir iktidar vardı. Generaller, hükümetin laik devleti nasıl zedelediğini öfke ile birbirlerine fısıldıyorlardı. Türkiye'de 2007'de askerî darbe olma şansı yüzde elli idi. Erdoğan da Erbakan gibi bir İslamcıydı.

Zeyno, bu görüşlerini, son haftalarda üst düzey askerlerle yaptığı konuşmaya dayanarak söylüyordu. Askerler, demokrasiye ara verilmesini arzulamıyorlardı, ancak, laiklik olmaktan demokrasi olmazdı ve askerler, laikliği korumak için harekete geçmek zorunda kalabilirlerdi.

Newsweek dergisi, Baran'ın analizinden sonra antenlerini Türkiye'ye çevirdi. Dergi, 14 Mayıs 2007 Fareed Zakaria imzalı bir yazı yayımladı.

Yazar, "Demokrasi İçin Sessiz Dua" başlıklı yazısında, AKP'nin, Türkiye tarihinin gördüğü en açık, modern ve liberal siyasi parti olduğu iddia etti.

Zakaria, Amerika'da ünlü bir yazardı ama bu şöhreti hak etmiyordu. En azından Türkiye ile ilgili tespitleri yanlıştı.

Amerikalı Newsweek yazarı, Abdullah Gül'le bir telefon konuşması yapmıştı. Zakaria, yazısını, Gül'ün ağzıyla yazmıştı. Zakaria'ya göre; Gül, görüşlerinde haklıydı, laik kesim, AKP hakkındaki şüphelerinde haksızdı.

Zeyno, iki ay sonra, babası Ahmet Uran Baran'ı anmak adına düzenlenen toplantıya katılmak için İstanbul'a gitti. Toplantıda gazeteciler de vardı. Baran, Newsweek'teki görüşlerini gazetecilere de söyledi. Dergiye anlattığı bilgileri, Washington'u ziyaret eden üst düzey askerî bir yetkiliden aldığını tekrarladı.

Zaman, Zeyno'yu haklı çıkarttı, yazının yayımlanmasından 3 ay 23 gün sonra, Genelkurmay'ın elektronik-gece muhırası geldi. Zeyno'nun istihbaratı doğru çıktı.

Washington'da oyun içinde oyun oynanıyordu.

13 Haziran 2007'ye dönecek olursak, Hudson toplantısından neler olmamıştı ki.

Milletvekili Egemen Bağış'ın, ertesi gün Türkiye Büyükelçiliği'nde basın toplantısı vardı.

Bağış, toplantıya, Hudson'la ilgili tüm ayrıntıları öğrenerek geldi. Washington'daki AKP milletvekilleri, toplantıdan, en ufak ayrıntısına kadar haberdar edilmişlerdi.

Kötebek Henri

Toplantıyla ilgili ayrıntıları, AKP'nin Washington'daki gözde ismi Henri Barkey aktarmıştı. Barkey; Tayyip Erdoğan, Abdullah Gül dâhil, Washington'a gelen AKP'lilerle görüşme önceliğine sahipti.

Henri'nin, Fethullah Gülen ve cemaatiyle de arası çok iyiydi. Zeyno Baran'la arada bir Zaman gazetesinde, ortak imzalı yazılar yazıyordu. Henri'nin Kürtlerle de çok samimi ilişkileri vardı. Terörist Abdullah Öcalan Roma'dayken, Fuller'le birlikte ziyarete gideceğini, Amerikalılar, son anda fark ederek önlemişti.

Hudson toplantısına katılanlar arasında, Türkiye'nin Washington'daki Askerî Ataşesi Tuğgeneral Bertan Nogaylaroğlu'yla, Washington'ı ziyaret eden Genelkurmay Başkanlığı Stratejik Araştırma ve Etüt Merkezi Başkanı Tuğgeneral Süha Tanyeri ve Talabani'nin oğlu Kubat da vardı.

Hudson'ın kapalı toplantısı, milletvekili Egemen Bağış'ın, Türkiye Büyükelçiliği'ndeki basın toplantısında isim vermeden yaptığı "vatan hainliği" tanımlamasıyla, Türk basınına bomba gibi düştü.

Senaryo içinde senaryo

Toplantıya katıldıkları için Türk askerini şaibe altında bırakan ve istismar edilerek tek yanlı bir anlatımla dışarıya sızdırılan haberlerde, Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Tülay Tuğcu'nun, bir suikasta kurban gitmesi, İstanbul'da terör örgütü PKK'nin bir saldırısı ve Türkiye'nin Kuzey Irak'a girmesi gibi olasılıklar tartışılmıştı.

Haberlerde, Türk askeri, senaryoların merkezine oturtuldu.

Seçim öncesi, AKP için bulunmaz bir ortam oluştu. Âdetâ zil çalıp oynuyorlardı. Bağış'ın "vatan hainliği" çıkışının altında istismar vardı.

AKP, dinci basın ve Amerikalı destekçiler, haberin üzerine atladılar. Senaryoları Türk askeri yazmış gibi, kelime oyunları, ihale, Türk askerine mal edilmeye çalışıldı.

Egemen Bağış, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Merkezi CSIS'de, AKP'nin seçim bildirgesini okudu. Konuşmasında, PKK terörüne hemen hemen hiç yer vermedi.

AKP'li milletvekilini sunan, eski Dışişleri Bakanlığı Kıbrıs Özel Koordinatörü Nelson Ledsky, AKP'nin seçim bildirgesinden çok etkilenmiş olacak ki "inşallah AKP, yüzde 51

oy alır” deyip, oturumu kapattı. Lobicilik yapan emekli Büyükelçi, Bağış’ı ayakta alkışladı.

Egemen Bağış, Pentagon’un planlamadan sorumlu müsteşarı, eski Ankara Büyükelçisi Eric Edelman’la da bir görüşme yaptı. Amaç, Edelman’ın kızgınlığını giderip arayı düzeltmekti. Edelman’ın AKP’yle arası iyi değildi. Büyükelçi, Ankara’dan kızgın ayrılmıştı. Bağış, Edelman’a, gazetelerde AKP’ye kırgın olduğu yolunda çıkan haberleri sordu.

Bağış’a göre, Edelman da kırgın olmadığını söyledi, Washington’da eski Dışişleri Bakanlarından Madleine Albright’ı, seçim sürecini izlemesi için Türkiye’ye çağırmayı unutmadı.

Egemen Bağış mutluydu. Ankara’ya dönünce, Genel Başkanı Tayyip Erdoğan’a rapor edecek çok şeyi vardı. Washington’a gelmeden önce İstanbul’da, televizyonda bir magazin programına çıkıp, türkcünün övgüleri arasında “beraber yürüdük biz bu yollarda” şarkısını, heyecanla söylemişti. Egemen, Washington’dan güzel izlenimlerle ayrıldı.

Türkiye’de hararetli tartışmalar devam ederken, Hudson Enstitüsü Başkanı Kenneth Weinstein, toplantıyla ilgili bir açıklama yaptı. Weinstein, Türkiye’yle ilgili senaryoları içeren toplantının, uluslararası ilişkilerde istenmeyen sonuçları önlemek amacıyla yapıldığını belirtti.

Açıklamada, bu tür toplantıların, uluslararası ilişkilerde yanlış anlamaları ve istenmeyen sonuçları önlemek amacıyla dünyanın her yerindeki düşünce kuruluşlarında rutin olarak düzenlendiği kaydedildi.

Toplantının, emekli Korgeneral William Odom’un başkanlığında yapıldığı bildirildi, ancak katılımcıların tam listesi açıklanmadı. Hudson’ın internet sitesinde yayımlanan açıklamada: “Türkiye ile ilgili senaryoları içeren kapalı toplantıyı

sızdıranlar, gerginliği artırmayı amaçlamaktadırlar.” dendi.

Zeyno Baran da Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Tülay Tuğcu’ya suikast ve Türk ordusunun Kuzey Irak’a girmesi ile ilgili senaryoların tartışıldığı iddialarını yalanladı. Baran, yazılı açıklamasında, basına isimsiz olarak “sözde bilgi veren” kimsenin, Türk ulusuna ait kurumları yıpratmaya çalıştığını kaydetti. Baran: “Bu toplantı, sadece PKK terörünün Türkiye için hayati önemini ortaya koymak ve Ankara’nın Washington ile ilişkilerinin PKK nedeni ile daha da gerilmesini önlemek amaçlı yapılmıştır.” dedi.

AKP’nin sivri isimleri, toplantının üzerine atladılar. Genelkurmay’dan rövanş alırcasına sert konuşmalar yaptılar.

TBMM Başkanı Bülent Arınç, Türk Silahlı Kuvvetleri’ni eleştirirken, açıklama yapmaya zorladı. Genelkurmay Başkanlığı da bir hafta sonra internet sitesinden bir açıklama yaptı:

“13 Haziran 2007 tarihinde, ABD’de bir düşünce kuruluşunda yapılan çalışmada ortaya konduğu iddia edilen bir senaryo, ülkemizde geniş şekilde tartışılmakta, toplantıda TSK personelinin de bulunmuş olması öne çıkarılarak, senaryonun TSK ile ilişkilendirilmeye çalışıldığı, ibretle ve üzüntüyle izlenmektedir. Genelkurmay Başkanlığınca, bu tartışmaların boyutlarını ayrıntılı olarak saptamak ve yaratılan bu ortamın arkasındaki aktörlerin gerçek yüzlerini ve niyetlerini ortaya çıkarmak maksadıyla, özellikle başlangıçta bir açıklama yapılmamış, beklenmiş ve olayın yeteri kadar tartışıldığı sonucuna varılarak, bir açıklama yapılmasına karar verilmiştir. Konu tüm ayrıntıları ile araştırılmış ve aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

4 Haziran 2001’de kurulmuş olan Genelkurmay Stratejik Araştırmalar ve Etüt Merkezi (SAREM) Başkanı, diğer ülke-

lerdeki benzerlerinin yaptığı gibi, bazı düşünce kuruluşlarının yapısı ve çalışma yöntemleriyle ilgili bilgi alışverişinde bulunmak amaçlı olarak, çok daha önceden planlı bir ziyaret çerçevesinde, 11-16 Haziran 2007 tarihleri arasında ABD’de bulunmuştur. Bu ülkedeki beş ayrı düşünce kuruluşunu ziyaret kapsamında, anılan düşünce kuruluşu da ziyaret edilmiştir. Ancak bu ziyaret kesinlikle, yapılan toplantı ile ilgili değildir.

Önemli bir gazetenin ABD muhabirliğini yapan ve bu konuda yeterli tecrübesi olması gereken bir muhabirin, bu olayı saptırır tarzda haberler yapması, TV kanallarında yanlış yorumlarda bulunması, maksatlı bir girişim olarak görülmüştür. ABD’yi ziyaret eden SAREM heyeti, öteki düşünce kuruluşlarına yaptığı planlı ziyaretler nedeniyle, anılan kuruluşa, öğle yemeğine yakın bir zamanda gidebilmiş ve söz konusu toplantının yemekten önceki son kısmına, çok kısa süreli olarak ve izlemek amacıyla katılabilmişlerdi. Bu süre içinde, habere konu olan senaryo ile ilgili hiçbir konuşma olmamış ve ziyaretçi durumunda olan SAREM üyeleri, hiçbir yorumda bulunmamışlardır. Daha sonra yemeğe geçilmiş, yemek ve sonrasında, iki düşünce kuruluşunun çalışma şekilleri üzerinde bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

1- SAREM heyetinin ABD’ye yapacağı ziyaret kapsamında diğer düşünce kuruluşlarıyla olduğu gibi bu kuruluşla da temas kurularak genel anlamda ziyaret programı üzerinde mutabakat sağlanmış, ancak hiçbir şekilde söz konusu toplantı için, senaryoyu da içeren bir davet alınmamıştır.

Ayrıca, anılan toplantıda, bir Kürt grubun liderinin oğlunun da bulunması tamamen bir tesadüf olup, SAREM heyetinin, bu kişiyle hiçbir şekilde teması olmamıştır.

2- Washington Silahlı Kuvvetleri Ataşesi, yapılan toplantıya şifahi bir şekilde davet edilmiştir. Ataşeliğe, toplantı öncesi, senaryo ile hiçbir bilgi ve belge verilmemiştir. Ataşe, bu toplantıya, Genelkurmay Başkanlığı'nın izni ile katılmıştır. Bu katılım, ataşelerin doğal görevlerinden biridir ve toplantı sonuçları, Genelkurmay Başkanlığı'na raporla bildirilmiştir.

3- Toplantının asıl tartışılacak kısmı olan; 'Irak'a Yapılacak Müdahaleye Muhtemel Tepkiler' konulu çalışma, iki saat süre ile devam etmiş, bu süre boyunca askerî ataşemiz, Türkiye'nin Irak'a yönelik bilinen görüşleri dışında hiçbir ifade kullanmamıştır. Toplantıyı gündeme taşıyan basın mensubu tarafından iddia edilen: 'Türkiye'ye teslim edilmesi düşünülen teröristlerle ilgili haber', tamamen hayal ürünü olup, yalanı yalanla örtme ve hedef saptırarak kurumları karalama amacını taşımaktadır. O nedenle, bu konu, söz konusu gazetecinin açıklık getirmesi gereken bir husus olarak görülmektedir.

4- Yukarıda özetlenen gelişmeler, Hudson Düşünce Kuruluşu yetkilileri tarafından yapılan müteaddit açıklamalarla da doğrulanmıştır. Ancak, toplantıda ele alınan asıl konunun değil de söz konusu hayalî senaryonun geniş şekilde tartışılması, bu olayın bazı odaklar tarafından bilinçli olarak tırmandırıldığı izlenimini vermektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından da kabul edilmesi mümkün olmayacak böyle bir senaryodan yola çıkılarak yapılan açıklama ve yorumların, hangi amaca hizmet ettiği, üzerinde düşünülmesi gereken bir husus olarak değerlendirilmektedir."

Washington-Ankara hattında, ortalık toz dumandı. Genelkurmay, Washington'daki askerî ataşenin yanlışını düzeltmek için çabalıyordu; ama ok yaydan çıkmıştı. Cemaat gazeteleri, haberle top gibi oynuyordu. Tarikatların hedefiyse, olaydan yararlanıp AKP'ye oy sağlamaktı.

Carol Migdalowitz

Türkiye seçim havasına girmiş, siyasi gelişmeler, Washington'da dikkatle izleniyordu. Amerikalıların Türkiye için yaptırdığı gizli kamuoyu yoklamaları, ilgili birimlerde değerlendiriliyordu.

Washington'da, Türkiye'ye ilişkin panellerin sayısında da artış vardı.

Yıllardır kongre ve yönetim için Türkiye raporları hazırlayan Carol Migdalowitz, 12 Haziran 2007 tarihli "Güç ve Kimlik Krizi" başlıklı bir rapor hazırladı. Raporda, askerî müdahaleler ve AKP'ye yapılan uyarılar konusunda özetle şu görüşlere yer verildi:

"Geçmişte Türk hükümetleri, bu tür uyarılar üzerine istifa etmişti. AKP bunu yapmadı. Bunun yerine, hükümet sözcüsü, Genelkurmay'ın açıklamasını uygunsuz bulduklarını söyleyerek şiddetli tepki gösterdi. Sözcü: 'Genelkurmay, Başbakanlığa bağlı bir kurumdur. Bir demokraside Genelkurmay'ın herhangi bir konuda hükümeti eleştiren bir açıklama yaparak hukuku aşması kabul edilemez.' dedi. Sözcü ayrıca, açıklamanın amacının, Anayasa Mahkemesi'ni etkilemeye yönelik bir girişim olduğunu da öne sürdü.

Bazıları, ordunun müdahalesinin 27 Nisan açıklamasıyla son bulmamış olabileceğini söylüyor ve 1979'daki benzer bir olayın, aylar sonra Eylül 1980'de darbeye neden olduğunu hatırlatıyorlar. Bazıları da Genelkurmay'ın açıklamasını, kabul edilemez bir e-mail (elektronik posta) darbesi olarak gördüklerini söylüyor."

Migdalowitz, seçim sonucunu tahmin etmenin güçlüğüne değindiği raporunda, seçimden sonra cumhurbaşkanlığı seçiminin yapılacağını hatırlatıp, Amerika'nın politikasını da şöyle özetledi:

“AKP döneminde Bush yönetimi, Türkiye’yi önemli bir müttefik olarak görmeye devam etti. AKP’nin çoğunlukta olduğu parlamentonun, 2003 Mart’ında, Türk topraklarına Amerikan askerleri yerleştirilerek Saddam Hüseyin’e karşı kuzeyden bir cephe açılması için izin vermeyi reddetmesine rağmen oldu. Yönetim, Türkiye’yle ilişkilerine değer veriyor. Çünkü Türkiye, Amerika’nın Irak ve Afganistan’daki birliklerine ikmal yollarının hayati önem taşıyan merkezi ve aynı zamanda Afganistan’daki ISAF’ta (Uluslararası Güvenlik Yardımı Kuvveti) görev yapıyor. İki kez de bu kuvvetin komutanlığını yaptı, ayrıca Balkanlar’da ve İsrail’in 2006’da Hizbullah’a karşı giriştiği savaştan sonra oluşturulan barış gücü kuvvetlerinde görev aldı.

Türkiye aynı zamanda, Rusya’nın Avrupa üzerindeki enerji hâkimiyetinin kaygı yarattığı bir dönemde Kafkaslarla Orta Asya’yı Avrupa’ya Rusya’dan bağımsız yollarla bağlayan, son derece önemli bir enerji nakil transit koridoru olarak görülüyor. AKP’nin, Irak’la ilgili Amerikan politikalarına yönelttiği eleştiriler, Suriye ve İran’la sıcak ilişkileri, Filistinli Hamas grubuna gösterdiği yakınlık bile, Amerikan yönetiminin, Türkiye’nin önemiyle ilgili resmî politikasında kayda değer bir değişikliğe yol açmadı.

Türkiye’de seçim krizi olurken, Amerikan Hükümeti yetkilileri, giderek artan ölçüde eleştirilerde bulundular. İlk açıklamalarda, Türkiye’nin, Anayasa’sına uygun hareket etmesi gerektiği vurgulanırken, daha sonraki açıklamalarda açıkça orduya, siyasetten uzak durması gerektiği uyarıları yer aldı. Türk Silahlı Kuvvetleri’nin, web sitelerinden bir müdahalede bulunması üzerine, ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Sean McCormack, 30 Nisan’da: ‘Türk demokrasisine gerçekten güvenimiz var, anayasal sürece güven duyuyoruz ve yeni

cumhurbaşkanının seçimiyle ilgili bütün tarafların, bu anayasal sürece uyacağına güveniyoruz.’ dedi.

ABD Dışışleri Bakanı’nun, Avrupa ve Avrasya işlerinden sorumlu yardımcısı Daniel Fried de: ‘Türklerin, bu siyasi konuları kendi yollarıyla çözeceklerini umuyor ve bunu bekliyoruz. Bu yolun da laik demokrasilerine ve Anayasa’nın hükümlerine uygun olmasını bekliyor ve bunu umuyoruz.’ diye konuştu.

Dışışleri Bakanı Condoleezza Rice da şöyle konuştu: Amerika, Türk demokrasisini ve anayasal süreçlerini tam olarak desteklemektedir ve bu da seçim, seçim sistemi ve seçim sisteminin sonuçlarını ve anayasal sistemin sonuçlarının geçerli olması gerektiği anlamına gelir.”

Amerika, ordunun tartışmanın dışında kalması için, AB’nin yaptığı çağırüyı doğru buluyordu. Migdalowitz, raporuna, Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Tom Casey’in yaptığı açıklamayı da koydu.

Casey, TSK’yi doğrudan uyarıyordu. “Ordu dâhil hiç kimsenin, anayasal sürece müdahale etmesini veya ekstra anayasal bir yol denemesini istemiyoruz.”

Raporda daha sonra şu görüşlere yer verildi: “Türk kamuoyunda Amerika’nın ne kadar az destek gördüğü düşünülürse Amerika’nın, herhangi bir tarafa destek vermesinin ters tepki yapacağı ve ülke içindeki taraflardan hiçbirinin de bunu istemediği değerlendirilmesi yapılabilir. Bütün tarafların, Amerika’nın resmî görüşlerinden hoşnutsuzluk ifade ettiği anlaşılıyor. Türkiye’deki iç siyasi krizin yanı sıra, Amerikalı yetkililer, kampanyanın, Türkiye’nin Irak politikasına yayılması olasılığından kaygı duyuyor.

Türkiye’yle Amerika arasında, Irak’la ilgili gerginlik, seçim kampanyası sırasında daha da artabilir. Türk sivil ve askerî

yetkilileri, Amerikan ve Irak birliklerinin, PKK'ye (Irak'ın kuzeyindeki Kürt bölgesinde güvenli sığınaklar oluşturan Türk-Kürt terörist örgütü) karşı harekete geçmemiş olmasından duydukları hayal kırıklığını tekrar dile getirdiler. Amerika ve Irak'ın harekete geçmemesi yüzünden Türkler, Amerika'nın onayı olsun veya olmasın harekete geçme hakları olduğunu söylüyorlar. Türkler, bu konudaki söylemleri kızııştırıp, bir bakıma siyasi kazanç elde etmek için davranıyorlar ama aynı zamanda PKK, Türkiye içinde hemen hemen her gün saldırılar yaparak can kaybına neden oluyor. Türk ordusu, şimdiye kadar Kuzey Irak'a kısa süreli küçük, sıcak takip operasyonları, büyük Kürt nüfusa sahip Güneydoğu Anadolu'da daha büyük operasyonlar düzenledi.

Son zamanlarda Türkiye, sınır bölgesine asker yığdı ve Türkiye içindeki PKK'yle mücadele operasyonlarına hız verdi. Türk parlamentosunun, başka bir ülkeye yapılacak büyük bir askerî operasyonu onaylaması gerekiyor. Ancak, parlamento şimdi tatilde ve özel bir oturum için toplantıya çağrılmadığı takdirde, böyle bir operasyona izin vermesi mümkün değil. Seçim kampanyasının ortasında Meclis'in özel bir toplantıya çağırılması da beklenmiyor.

Amerikalı yetkililer, Türklerin bu 'asarız keseriz' söylemlerine, itidal çağrıları ve Türkiye'nin girişeceği askerî bir operasyonun, Irak'taki durum üzerinde yapabileceği istikrar bozucu etkilerden duydukları kaygıları dile getirerek karşılık verdiler. 3 Haziran'da, Amerikan Savunma Bakanı Robert Gates, sert bir uyarı yayımladı. Ancak, Amerika'nın hareket-sizliğinden sabırsızlanan Türk ordusu, itidalli davranmaktan vazgeçerek, Amerika'nın uyarılarını dikkate almayabilir. Bir ihtimal de ordu, seçimi dikkate alarak, AKP'ye puan kazandırmaması için operasyona girişmek için, seçimlerin sonuç-

lanmasını bekleyebilir. Çünkü böyle bir operasyon, AKP'yi güçlendirebilir.

Öte yandan ordu, hükümetin kararını beklediğini söylüyor ve harekete geçememesinden hükümeti suçluyor. Hükümet ise, operasyon için ordunun istekte bulunmasını beklediğini iddia ediyor. Ancak, eğer 22 Mayıs'ta Ankara'da kalabalık bir alışveriş merkezinin bombalanması gibi büyük bir terörist saldırı olursa ki bu saldırıda yedi kişi ölmüş 100 kişi de yaralanmıştı, o zaman ordu, seçimler ve Amerika'yla ilişkiler açısından, istenmeyen sonuçlarına rağmen harekete geçebilir."

YENİ ORTA DOĞU PROJESİ

18 Kasım 2006'da 'Orta Doğu haritasını yeniden çizme planları: Yeni Orta Doğu Projesi' başlıklı Maydi Darius Nazemroaya imzalı 'Global Research' internet sayfasında Ortadoğu'yla ilgili geniş bir değerlendirme yayınlandı.

Yazar kavram değişikliğine gidildiğini 'Büyük Orta Doğu Projesinin' yerini 'Yeni Orta Doğu Projesi' aldığını yazdı.

Yeni terimi ilk kez Başkan Bush'un Ulusal Güvenlik Danışmanı, Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice Tel Aviv'de kullanıyordu.

Yazara göre, bu değişiklik Doğu Akdeniz'de 'Bakü-Tiflis-Ceyhan' boru hattının açılışıyla aynı zamana rastladı.

'Yeni Orta Doğu' kavramı daha sonra, ABD Dış İşleri Bakanı ve İsrail Başbakanı Rice ve Olmert tarafından da Anglo-Amerikan sponsorluğunda girişilen Lübnan kuşatması sırasında açıklandı.

'Yeni Orta Doğu Projesi', ABD, İngiltere ve İsrail'in Orta Doğu haritasını kendi jeo-stratejik amaçlarına göre yeniden çizmelerine fırsat yaratacaktı.

Rice, bir basın toplantısında '(İsrail saldırısıyla Lübnan'ın perişan oluşu ile ilgili olarak), burada gördüğümüz, bir anlamda, Yeni Orta Doğu'nun gelişme, doğuş sancılarıdır. Bizim, Yeni Orta Doğu için çabaladığımızdan, eski Orta Doğu'ya dönmeyeceğimizden emin olmamız gerekir' dedi.

Yeni Orta Doğu Haritası

Bu sırada NATO Karargâhında sanki önemsiz gibi bir harita dolaşıyordu.

Bu, adı 'Yeni Orta Doğu ' denilen sınırları yeniden çizilmiş Orta Doğu haritasıydı.

Harita ABD ordusunda emekli yarbay Ralph Peters'in ürünü olarak lanse edildi.

Harita Başkan Wilson döneminde Birinci Dünya Savaşı sırasında hazırlanan haritayla büyük benzerlik içindeydi.

Harita yarbayın 2006 yılında yayınlanan 'Mücadeleyi asla terk etme- Never Quit the Fight' kitabında da vardı.

'Amerikan Ulusal Harp Akademisi'nde ders veren ve buradan emekli olan emekli yarbayın haritası 'Armed Forces Journal' dergisinde de yayınlandı.

Yarbay Peters, Pentagon'da istihbarat bölümünde de görev yapmıştı.

Peters'in haritası Roma'da NATO Askeri Akademisi'nde de sergilendi. Akademide görevli Türk subayı haritaya tepki gösterdi.

Dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt ABD Genelkurmay Başkanı Peter Pace'yi aradı.

Pace haritanın ABD'nin resmi görüşünü yansıtmadığını iddia ettiyse de haritanın NATO karargâhında 'ne işi olduğuna' tatmin edici bir cevap veremedi.

Richard Holbrooke

Seçim kararıyla birlikte Washington'da Türkiye yorumları da arttı. Washington'da, Türkiye'den geçinenlerin sayısı, tahminlerin de üzerindeydi. Sabancı Üniversitesi ve Brookings Enstitüsü iş birliğiyle Sakıp Sabancı adına her yıl Washington'da tören düzenleniyordu. Törenin seçim kararının öncesinde, "Sakıp Sabancı Uluslararası Araştırma Ödülü" için düzenlenen törenin 2007 yılındaki konuşmacısı, Clinton döneminde Dışişleri Bakan Yardımcılığı ve Kıbrıs Özel Koordinatörlüğü yapan Richard Holbrooke idi.

2005 yılındaki ilk konferans, eski Dışişleri Bakanı Madeleine Albright; 2006 yılındaki konferans da Paul Wolfowitz tarafından verilmişti.

Amerikalıların, siyasi olaylara ilginç bir yaklaşımı vardır. Önce yanılıp yanlış yaparlar, sonra düzeltmek için "yanlış anlaştım" derler.

Bu özellik, Holbrooke'da da vardı.

Holbrooke, geçmişte de benzer örnekler vermişti. Türkiye'ye, cephe ülkesi diye gaz vermiş, emekli olunca da New York'ta Rum iş adamlarını, Amerikalı bankerlerle bir araya getirerek işini yürütmeyi ihmal etmemişti. Bir defasın-

da da Klerides'le, Amerikalı bankerleri görüştürmüştü.

Holbrooke, Washington Post gazetesinde bir yazı yazıp, bağımsız bir Kürt Devleti'ni destekleyen cümleler koydu ama bu kez de yanlış anlaşıldığını söyledi "Bağımsız Kürt Devleti'ni desteklemedim." dedi.

Başından beri Irak Savaşı'nı destekleyen Holbrooke'un, Irak'la ilgili açıklamaları da çelişkiliydi. "Vietnam'dan daha kötü bir durum var." diyerek herkesi şaşırttı.

Holbrooke, bu arada Erbil'e gidip, Kürt liderlerle konuşmuştu. Holbrooke'a göre; Iraklı Kürtlerin, kendi bayrakları ve paraları vardı. Iraklı Kürtlerle iyi geçinmek, Türkiye'nin stratejik çıkarıydı.

Holbrooke, Türkiye'nin, Iraklı Kürtlerle iş birliği yapmasını önerirken, İran'la ilişkilerine de dikkat etmesi uyarısında bulundu. Hatta biraz da ileri giderek, "Türkiye'nin, İran'la ilişkilerinde dikkatli olacağını umarım" dedi.

Holbrooke, konuşmasına şöyle devam etti:

"Eğer Türkiye ile İran arasında PKK'ye karşı ortak bir harekât planlanması söz konusuysa, bu, ciddi bir sorun olacaktır ve NATO'nun da altını oyacaktır. Daha çok, endişelerimi dile getiriyorum. Umarım bu söylentiler doğru değildir."

Holbrooke, İstanbul'la da telekonferans yoluyla bağlantı kurulan törende âdeta şov yaptı. Türkiye'de seçim olacağı gerekçesiyle yorum yapmayacağını söyleyip, diplomatça, sorulardan kaçmayı tercih etti.

Seçim Öncesinde Washington'da Aile Zirvesine

Türkiye'de 22 Temmuz 2007 seçimleri yapıldı, AKP, tek başına iktidar oldu. Seçim, Amerikalıları da rahatlatmıştı. Amerikalılar da bir bir eteklerindeki taşları dökmeye başladı-

lar. Seçim öncesi, İslam ve Kürt konularında tartışmalı açıklamalarda bulunan Holbrooke, ortalığı yeniden birbirine kattı.

Richard Holbrooke, ağzındaki asıl baklayı çıkardı, Türkiye'yi "İlmli İslam Demokrasisi" olarak tanımladı. Holbrooke, İlmli İslam ve Kürt oluşumuyla ilgili şu konuşmayı yaptı:

"11 Eylül'den beri ABD, dünyanın her yerinde, 'İlmli İslami demokrasiler istiyoruz' diyor. İşte, sadece iki tane var. Türkiye ve Malezya. Türkler, çok dramatik seçim yaptı. Barış içinde ve dürüst seçimler oldu. İlmli bir Müslüman parti, meşruiyetlerini, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Atatürk'ten alan ünlü milliyetçi partileri mağlup etti. Bu İlmli Müslüman parti, İsrail ile de iyi ilişkiler içinde ve AB'ye üyelik istiyor. Ben de bunu kuvvetle destekliyorum. Ama bazı meseleleri var."

Meseleleri kendisine saklayan Holbrooke, "Türkler, bizim, Irak'ta ne yapmamızı istiyor?" sorusuna da: "Bizim, Irak'tan ayrılmamızı istemiyorlar. Orada kalmamızı istiyorlar. Kaosun, sınırlarına dayanmasından korkuyorlar." dedi.

Holbrooke'un, bir Kürt Devleti kurulması ihtimaline yaklaşımı şöyle oldu: "Bunu kabul etmeyeceklerini söylüyorlar. Türklere olan saygıma rağmen, Türklerin neler hissettiklerini söyleyeceğim. Amerikan politikasının, Türklerin, 'siz Amerikalılar ölmelisiniz ki biz de kendimizi iyi hissedelim' demelerine göre temellendirilebileceğini düşünmüyorum."

"Türkiye, Malezya olur mu?" tartışmasına damgasını vuran Holbrooke, bir ay sonra yine kıvırtıp, "yanlış anlaşıldım" dedi.

Amerikalı diplomatın yanlış anlaşıldığı yoktu, Holbrooke'un yaptığı, tipik bir Amerikan kıvırtmasıydı. Holbrooke'un meslek hayatı, iniş çıkışlıydı. İzleyenler hatır-

layacaktır. Amerikalı diplomat, bazen Dayton Anlaşması'nda olduğu gibi "kaplan", Rauf Denktaş'ın karşısında zor duruma düştüğü zaman da "kuzu" gibi olmuştur.

Erdoğan, 28 Eylül 2007'de New York'ta Dış İlişkiler Konseyi'nde (CFR) konuşacaktı.

Holbrooke bu kez, Erdoğan'ın karşısındaydı. Toplantıda sunuculuk görevi verilmişti. Aslında birçok konuda Erdoğan'la aynı düşünüyorlardı ama şaka yollu da olsa ılımlı İslam örneği, iki dostu karşı karşıya getirmişti.

Başbakan Erdoğan, "Türkiye Malezya mı olacak?" sorusunun üzerine atladı:

"Son zamanlarda bir durum söz konusu. Türkiye, Malezya mı olacak? Aslında bunları yazanlar, Malezya'yı tanımıyorlar."

Malezya örneği veren Holbrooke, Erdoğan'ın yanında oturuyordu. Başbakan: "Ben Malezya'nın avukatı değilim." diye devam etti.

Amerikalılar dikkat kesilmiş, ne söyleyecek diye gözlerini Erdoğan'dan ayırmıyorlardı. Erdoğan, yüzünde alaycı bir gülümsemeyle sürdürdü:

"Ama biliyorum. Öyle uç örnekler veriliyor ki sanki çıkan resimlerden başka Malezya'da hiçbir yaşam tarzı yok. O resimleri gördükçe gözlerime inanamıyorum. Bir zamanlar; 'Türkiye, İran olacak' diyenler, o olmayınca şimdi 'AKP'yi nasıl zayıf düşürürüz?' diyorlar ve 'Türkiye, Malezya olacak' diyorlar. Gerekçeleri şu: ılımlı İslam. İslam'ın ılımlısı ılımsız olmaz. Sadece İslam vardır."

Erdoğan, Malezya'yı eleştirenleri sert sözlerle yanıtlarken, yanında oturan Holbrooke'a sempatiyle bakıyordu. Kırk yıllık arkadaş gibi Holbrooke'a döndü ve gülererek: "Ortalığı sen karıştırdın değil mi?" dedi.

Holbrooke da sırtarak: “Sayın Başbakan, benim siyasi olarak yanlış olan değerlendirmelerimi böylece düzeltmiş oldu. Türkiye Malezya da değildir, İran da değildir. Türk halkından özür diliyorum.”

Erdoğan, al gülüm ver gülüm muhabbetini, “Türkiye, Türkiye’dir” diye bitirdi.

(Holbrooke, aort damar yırtılması nedeniyle öldü. Aralık 2010 Washington)

22 Temmuz seçimini kazanan AKP lideri Erdoğan’ı ilk kutlayanlar arasında Vatikan vardı.

Aile Zirvesi

Seçimle güçlenen Erdoğan, 2007 yılı Eylül ayında, BM toplantıları için New York’a gitmeden önce Washington’a uğrayıp, Başkan Bush’la görüşmek istedi. Randevu isteği, Beyaz Saray’a bildirildi. Ancak, Beyaz Saray “hayır” dedi, randevu vermedi. Ankara bu kez, “New York’ta görüşemezler mi?” diye sordu, Beyaz Saray: “Başkanın vakti yok.” cevabını verdi.

Erdoğan’ın New York’a gitmesi beklenirken, eylül ayının sonunda, akılları karıştıracak bir şekilde, Başbakanlığa ait “ANA” uçağıyla Washington’a geldi.

Eşi Emine, kızları Sümeyye ve Esra ile damadı Berat Albayrak, oğlu Bilal, torunları Mehmet Akif ve Ömer Tayyip’le, Beyaz Saray’a bir sokak ötede bulunan Willard Otel’ine yerleşti. Otelde üç gün geçirdi. İki iftar yemeği dışında cuma namazına bile gitmeden otele kapandı. Willard Otel’ine binlerce dolar ödendi. Ancak, bu özel gezinin masrafları kim tarafından ödendi, hâlâ bilinmiyor.

Erdoğan ve ailesi, daha sonra New York’a geçti. Bir hafta sonra Ankara’ya döndüler.

Amerika’da Bush’a bir “merhaba” bile diyemeyen Başbakan Erdoğan, aradan iki gün geçtikten sonra, Başkan Bush’u telefonla aradı.

Kongrede, Türkiye aleyhindeki sözde Ermeni Soykırımı Tasarısı epey mesafe almıştı. Erdoğan, Ermeni Soykırımı Tasarısı’na karşı destek istedi.

Erdoğan’ın Amerika gezisine bir de dedikodu eklendi. Bir iddiaya göre; Erdoğan gizlice, kaldığı çiftliğe giderek Fethullah Gülen’i ziyaret etmişti. İddia kanıtlanmadı.

Bush yönetimi, Türkiye’de seçim sonrasını dikkatle izlemeye devam ediyordu.

Carol Migdalowitz, 10 Eylül günü yeni bir rapor daha hazırlayıp, kongre ve yönetime gönderdi.

Raporda Migdalowitz, özetle şu görüşlere yer verdi:

“Türkiye’de, iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi’nin (AKP), kendilerinden birini cumhurbaşkanı seçtirme çabası, bir krize yol açtı. Aday olan ve Dışişleri Bakanı olarak saygı gören Abdullah Gül, Türkiye’nin İslamcı hareketinde kökleri olan bir kişi, eşi türbanlı, bu, bazı laikler tarafından hem İslamcılık hem de gericiliğin sembolü olarak görülüyor. Üstelik AKP, Başbakanlığı ve Meclis’i kontrolü altında bulundurduğu için, eğer parti, cumhurbaşkanlığını da alırsa, iktidar dengesinin bozulacağı tartışması yapılıyor.

Muhalefet, büyük kitle gösterileri yaptı, Meclis’teki oylamanın ilk turunu boykot etti, oylamanın iptal edilmesi için, Anayasa Mahkemesi’ne başvurdu, bu arada Genelkurmay Başkanı da gerektiği taktirde demokrasiyi korumak için müdahale edeceği uyarısında bulundu. Mahkeme oylamayı iptal ettikten sonra Başbakan R.T. Erdoğan, erken seçim çağrısı yaptı ve aralarında cumhurbaşkanının doğrudan halk tarafından seçilmesini öngören bir maddenin de bulunduğu bir dizi ana-

yasal değişiklik önerdi. Bu değişiklikler üzerinde 21 Ekim’de ulusal referandum yapılacak. Genel seçimler, 22 Temmuz’da yapıldı. AKP, tarihî boyutlarda bir zafer kazandı, iki muhalefet partisi ve bir grup bağımsız da parlamentoya girmeyi başardı. 28 Ağustos’ta yeni Meclis, Abdullah Gül’ü Cumhurbaşkanı seçti. Ordu ve öteki gruplar, İslamcı eğilimler içinde olup olmayacağını yakından izleyecek. Bu arada Erdoğan Hükümeti, yeni bir anayasa hazırlama ve ekonomik reformları ilerletmenin de içinde bulunduğu iddialı bir program hazırladı.

Muhalefet, Erdoğan’ın, AKP’li bir cumhurbaşkanı seçmekteki ısrarının, Türkiye’de dengeleri bozacağını tartıştı. AKP zaten Meclis’i denetim altında tutuyordu. Cumhurbaşkanlığını da almak, partiye, hükümetin öteki birimlerine de hükmetme imkânı verecekti. Çünkü laikliğin kaleleri sayılan Genelkurmay başkanını, Anayasa Mahkemesi yargıçlarını, YÖK üyelerini ve üniversite rektörlerini atama yetkisi, cumhurbaşkanında olacaktı. Cumhurbaşkanının ayrıca geniş veto yetkisi de vardı.

Cumhurbaşkanı Sezer, AKP’nin, bürokrasinin daha büyük bölümünü ele geçirmesini önlemek için, hükümetin birçok üst düzey atamasını veto etmişti. Sezer ayrıca, bazı yasaları da veto ederek, AKP’nin dinî amaçlı gündemini ilerletmesine engel olmuştu.”

Nicholas Burns

Bush yönetimi bu arada, birkaç haftalık çiçeği burnundaki yeni hükümetle ilgili hazırlığını tamamladı, ne isteyeceğinin hesabını yaptı.

Amerikan yönetimi, ilk önemli mesajını, 13 Eylül’de “The Atlantic Council” adlı kuruluştaki konuşan Dışişleri Bakanlığı

siyasi işlerden sorumlu Bakan Yardımcısı Nicholas Burns tarafından gönderdi.

Konseyn Washington'daki ofisinde "Amerika-Türkiye ilişkisinin geleceği"ni anlatan Burns, birkaç gün sonra da Ankara'ya gitti.

Marc Grossman'ın yönettiği toplantıda, Amerika'nın eski Ankara Büyükelçileri Morton Abramowitz ve Mark Parris de vardı.

Burns, Amerika'nın AKP'den beklentilerine ayırdığı konuşmasına: "Türkiye ile ilişkilerimizde önemli bir zaman. Türkiye, yeni hükümetini seçti. İlişkilerde yeni bir dönem başlıyor." diyerek başladı.

ABD-AKP yeni yol haritasında, Ankara'yla Washington arasında sıkıntı yaratacak unsurlar vardı. Fener Patriği'nin ekümenik olarak tanınması, Ruhban Okulu'nun açılmasını istemeleri, İran'la yapılan doğal gaz anlaşmasından doğan rahatsızlık ve Ermeni sınırının açılması gibi, AKP Hükümeti'nden istekler vardı.

Bunlar, Türkiye'nin iç işlerine müdahale anlamına geliyordu.

Burns'e göre; Türkiye, Amerika'nın Orta Doğu'daki çıkarları için kritik önemde bir ülkeydi ve Müslüman dünyasındaki en etkili demokrasiydi.

Burns: "ABD, Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan ile mükemmel ilişkilerin devam etmesini bekliyor." dedi.

Burns, Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan için: "Güvenilir isimler. Bize verdikleri sözleri tuttular. Daima ABD'nin iyi müttefikleri oldular. Bu ilişkileri geliştirmek için çok çalıştık." diye konuştu ve daha sonra ayrıntılara girdi:

Orta Doğu

“Türkiye, Orta Doğu’daki olayları daha derin bir şekilde anlamamıza yardım edebilir. Biz iyi dinliyoruz. Ancak Türk yetkililerinin, dünyanın bu bölgesindeki stratejik zorluklara cevap verilmesinde katılımcı olmasına ihtiyacımız var.” dedi. Burns: “Türkiye ile Orta Doğu’da vazgeçilmez ortaklar olarak çalışmamız çok önemli. İlişkilerde, 2002-2005 yılları arasında, Irak Savaşı’ndan kaynaklanan zorluklar, yanlış anlamalar ve iletişim güçlükleriyle karşılaşıldı. Artık virajı aldık. Dengemizi yeniden kazandık. Bu seçimlerle beraber, daha güçlü bağlara sahip olma fırsatı var.”

PKK

Burns, PKK’ye karşı atılacak somut adımlara ilişkin bir mekanizmanın oluşturulduğunu söyledi. “Bundan altı ay sonra Türk halkı, PKK’ye karşı somut adımlar atıldığını görmüş olacak mı?” sorusu üzerine de “kesinlikle öyle umuyorum” dedi. Terörist başı Abdullah Öcalan’ın yakalanmasına ABD’nin yardım ettiğini hatırlattı.

Enerji

Burns, İran ile Türkiye arasında imzalanan gaz anlaşmasından rahatsızlık duyduklarını söyledi, kesinlikle İran’ın desteklenmemesi ve yaptırım uygulanması gerektiği uyarısında bulundu.

Burns, İran’ın, Türkiye’nin komşusu ve ticaret ortağı olduğunu anladıklarını belirtmekle birlikte: “İran ile her zaman olduğu gibi iş yapmanın zamanı değil. Bunu, Japonya, Güney Kore, Hindistan ve Pakistan gibi İran ile iş yapan diğer müttefiklerimize de söylüyoruz.” dedi.

Ermenistan

Toplantıya, Ermenistan'ın Washington Büyükelçisi Tatoul Markarian da katıldı. Burns, Türkiye ile Ermenistan'ın ilişkilerinin normalleştirilmesine ve Türk-Ermeni sınırının açılmasına önem verdiklerini söyledi.

ABD Kongresi'nde bekleyen 106 sayılı Ermeni Soykırımı Tasarısı'nı desteklemediklerini belirtti.

Burns, "Ermenistan ile sınırın açılmasını talep ediyorsunuz, ama Ermenistan, o sınırı tanımıyor ki." denmesi üzerine "ABD, Türkiye ile Ermenistan arasına giremez" dedi.

Burns, Türkiye'de Türk Ceza Kanunu'nun 301'inci maddesinin kaldırılmasını ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılmasını da tavsiye etti.

Burns, "güvenilir isimler" olarak tanımladığı Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül'le, Ankara'da görüşmelerini yapıp, Washington'a döndü.

BUSH GÖRÜŞMELERİ

Burns'ün ziyaretinin üzerinden iki ay geçmeden Başbakan Erdoğan, Washington'a gitti.

5 Kasım 2007.

Washington'da açık, güneşli, âdeta yaz gibi bir hava var. Beyaz Saray'ın önü her zamanki gibi kalabalık. Karşısındaki Lafayette Park'ta, öğle tatilinden yararlanan çalışanlar, sandviçlerini yiyip kahvelerini içiyorlar. Meraklı turistler, demir parmaklıklara yaslanmış, hatıra resmi çektiriyor.

Bir grup PKK sempatzanı Kürt gösterici, Türkiye'yi protesto ediyor, biraz ileride bir grup, ellerinde Türk bayraklarıyla karşı gösteri yapıyor.

Saat 12.55'te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Türk heyeti, güvenlik nedeniyle yan kapıdan Beyaz Saray'a girdi.

Ziyaretçileri içeride Başkan Bush karşıladı. Önce Başbakan Erdoğan'ın elini sıktı.

“Sayın Başbakan, iyi görünüyorsunuz.”

Erdoğan: “Hamdolsun, iyiyim. Siz de iyi görünüyorsunuz.”

Bush, Ulusal Güvenlik Danışmanı Hadley'e döndü, gülererek, “sanırım öyledir” dedi. Erdoğan'ın yanında Dışişleri Bakanı Ali Babacan var. Sürekli tebessüm ediyor, zaman zaman, dolgun yanakları kızarıyor.

Bush ona da gülümsedi, Irak işgali öncesi Dışişleri Bakanı Yaşar Yakış'ın da katıldığı Oval Ofis'te, görüşmeyi “Teksas'ta

at müzayedesi” ne benzetmesini hatırladı.

Başkan Bush, Millî Savunma Bakanı Vecdi Gönül ve Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Ergin Saygun’la to-
kalaştıktan sonra, milletvekili Egemen Bağış’a döndü. “Kilo
vermişsin, nasıl bir diyet uyguluyorsun?” diye sordu.

Bağış, “Başbakan’a yetişmek için çok koşuşturuyorum”
diyemedi.

Hâl hatır sorma faslı bitti. Bush: “Arkadaşlar, bize izin
verin. Recep’le biraz baş başa görüşmek istiyorum.” dedi ve
Erdoğan’ın sırtını sıvazlayarak, Oval Ofis’in yolunu gösterdi.

Tam bir saat on beş dakika. Bush anlattı, Babacan tercüme
etti, Erdoğan dinledi. Görüşme 14.15’te sona erdi. Bush ile
Erdoğan, Türk heyetinin çay, kahve içerek beklediği salona
girdiler.

Bush, “kusura bakmayın beklettik” dedi; konukların elle-
rini sıkıp yolcu etti.

Erdoğan, Türkiye’ye döndükten sonra, AKP Genel
Kurulu’nda, koskoca bir saat on beş dakikayı, tek cümleyle
özetledi:

“Sen Teksaslıysan ben de Kasımpaşalıyım, dedim.”

Bush-Erdoğan konuşmasının ayrıntıları hâlâ bilinmiyor.
Amerikalılar, kesinlikle bu bölümün kaydını tutup, resmî
arşivlerine koymuştur. Ancak Erdoğan’ın, ne kadarını resmî
kayıtlara geçirdiğini bilemiyoruz.

Bu sırada, Barzani’nin yardımcısı Ömer Fattah Hüseyin;
yanında sözde Kürt Bölgesi Petrol Bakanı Abdullah Hawrami
ile Washington’ın en gözde semtlerinden McLean’de, 10 bin
square-footluk, Başkan Reagan’ın Siyasi İşler Direktörü Ed
Rogers’ın kâşanesinde, Karanlıklar Prensi Neo-Con Richard
Perle, Başkan Bush’un eski sözcüsü Tony Snow ve Beyaz
Saray eski danışmanı Lewis ile kadeh tokuşturuyordu.

Iraklı Kürtler, Amerikan petrol şirketleriyle harıl harıl anlaşma yapıyordu. Yabancı petrol şirketleriyle yapılan anlaşmalar, 10 milyar dolardan fazlaydı. Hüseyin ve Hawrami, Kerkük petrolünü pazarlamaya devam ediyordu. Hem de Türk petrol boru hattını kullanarak.

Abdullah Gül-Bush Buluşması

2007 yılının son haftası. Türkiye'nin Washington Büyükelçisi Nabi Şensoy, Türk gazetecilerle, yılın son sohbet toplantısını yaptı.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, Washington'a geleceğine ilişkin haberler vardı. Büyükelçi'ye, Gül'ün ne zaman geleceğini sorduk, ziyaretle ilgili henüz bir çalışma olmadığını söyledi.

Büyükelçi'ye, Ankara'da 2008'in başlarında geleceğinin konuşulduğunu hatırlattık. "Ankara'dan bize bir talimat gelmedi." dedi.

Birkaç gün sonra, sürpriz bir şekilde, Cumhurbaşkanlığından, Gül'ün, 8 Ocak'ta Başkan Bush'la görüşeceğine ilişkin açıklama yapıldı.

Cumhurbaşkanı'nı temsil eden Büyükelçi Nabi Şensoy'un, Gül'ün ziyaretinden son anda haberi oluyordu. Washington kulislerinde, ziyaret için can sıkıcı dedikodular yapılıyordu.

"Randevu, Ankara'nın Beyaz Saray'ı zorlamasıyla alınmıştı. Başkan Bush'un fazla vakti yoktu. Orta Doğu gezisine çıkıyordu. Zaten seçim telaşı da vardı. Gül, 8 Ocak'ta gelebilirse gelsin, Başkan'ın başka vakti yok." deniyordu.

Çankaya hemen hazırlıklara başladı, Beyaz Saray'a gireceklerin isim listesini hazırlayıp Washington'a bildirdi. Listede, Cumhurbaşkanı'nın en önemli konukları, özel uça-

ğıyla Washington'a götüreceğı sekiz gazeteci idi. Gazeteciler her yazışmada, Cumhurbaşkanı'nın resmî konukları listesinin baş tarafına yerleştirildi.

Beyaz Saray ise, gündemi, "iki lider, aklındaki konuları konuşacak" şeklinde belirledi.

Görüşme öncesi Washington'da en çok sorulan soru; Gül'ün, Bush'un aklından geçenlerin altından kalkıp kalkamayacağı yolundaydı.

Başdanışman Beyaz Saray'a giremiyor

Nihayet 8 Ocak geldi.

Beyaz Saray'ın kapısında bir koşuşturmacadır gidiyor. Abdullah Gül'le seyahat eden gazeteciler, kimlik kontrolü yapıp tek tek Beyaz Saray'a alınıyor. Gül'ün Basın Başdanışmanı Ahmet Sever; gazetecileri içeri yolcu ettikten sonra, sıra kendine gelince, kendini tanıtmaya çalışıyor ama başaramıyor. Adı, Beyaz Saray'ın listesinde yok. Amerikalı polis "hayır" diyor başka bir şey demiyor. Muhatap bile olmuyor.

Ahmet'in durumu, Beyaz Saray Sözcüsü Dana Perino'ya aktarılıyor; ama sonuç alınamıyor. Ahmet bir türlü, kapıdaki polisi aşip içeri giremiyor.

Cumhurbaşkanı Gül, Başkan Bush'la görüşürken, Ahmet, otele dönüyor. Basın Başdanışmanı, Gül-Bush görüşmesini televizyondan izlemek zorunda kalıyor.

Oval Ofis'teki görüşme, Bush'un, Gül'ün sırtını sıvazlayarak koltuğu göstermesiyle başladı.

Daha sonra fast-food yakıştırması yapılan yemeğe geçildi. Amerikalılar çoğu zaman kısa öğle yemek aralarını hamburger ya da sosisli sandviçle geçirirler ama Bush, Gül'e balık ikram etti.

Görüşme bitti, Bush hemen Orta Doğu'ya uçtu, Gül, kaldığı Willard Oteli'ne döndü.

Hangisi doğru?

Cumhurbaşkanı Gül, bir basın toplantısı yaptı. Sadece on dakika kameralara konuştu, soru almadı. Sohbet adı altında, yazılmamak kaydıyla bazı soruları cevaplandırdı.

Aynı anda üst düzey bir Amerikalı yetkili de Beyaz Saray'da görüşmeye ilişkin bir basın brifingi düzenledi.

Yetkili, ağırlıklı olarak PKK konusunun çözümü, yöntemleri üzerinde konuşulduğunu söyledi ve siyasi bir çözümden söz etmesi dikkat çekti.

Gül ise, PKK'ye siyasi çözüm gibi bir talebin söz konusu olmadığını ve bu konuyu görüşmediklerini söyledi. Sadece PKK'ye yönelik kapsamlı bir çalışma başlatıldığına dair bilgi verdiğini söylemekle yetindi.

Bush-Gül görüşmesinin perde arkası, 5 Kasım'da yapılan Bush-Erdoğan görüşmesinin şifreleri çözülmeden anlaşılmayacak.

Başka deyişle; Beyaz Saray'ın ne istediğinin sırrı; hâlâ, Bush-Erdoğan-Ali Babacan ve Bush'un Ulusal Güvenlik Danışmanı Stephen Hadley'in, Oval Ofis'te bir saat on beş dakika yaptığı özel görüşmede saklı.

Beyaz Saray'dan Türkiye'ye yapılan davetin önemi, her zaman güç hesabına göre yapılır. Amerikalılar, her ziyareti değerlendirip farklı yollardan yararlanmaya çalışır.

Ancak güçlü olan liderin ziyareti somut sonuçlar getirdiği için, Beyaz Saray'a göre her zaman başarılı olmuştur.

Davetli bazen cumhurbaşkanı, bazen başbakan bazen de bir parti başkanı olabilir.

Turgut Özal, köşke çıktığı zaman, Başbakan Yıldırım Akbulut üzerinde etkiliydi. Amerikalılar, önemli konularını Başbakan Akbulut'la değil, Cumhurbaşkanı Özal'la görüşmeyi tercih etmişlerdir.

Süleyman Demirel Çankaya'ya çıktığı zaman, Başbakan Tansu Çiller'in üzerinde etkili olduğu düşünülüp, Washington ziyaretine büyük önem verilmiştir.

Başbakanlar başkaldırıncaya kadar, iki dönem Çankaya, Beyaz Saray'ın muhatabı olmuştur.

Başbakan Bülent Ecevit döneminde politikalar, Ecevit'le yürütülmüştür.

Daha sonra, hiçbir resmî sıfatı olmayan yasaklı Tayyip Erdoğan'ı, sadece parti lideriyken Beyaz Saray'a sokup, çok önem verdikleri protokol kurallarını altüst ederek, belki de bir ilke imza atılmıştır. Bu kez durum değişmişti. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın siyasi gücü, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den fazlaydı. Bunun farkında olan Beyaz Saray, hesabını ona göre yaptı.

Bush-Gül görüşmesinde, 5 Kasım gözden geçirildi. Erdoğan'ın kulakları çınlatıldı. Sadece üçlü telekonferans yapılmadı.

5 Kasım'da kapalı kapılar ardında varılan sözlü mutabakat ya da mutabakatlarda, 60 günde ne kadar ilerleme sağlandı, bir değerlendirilmesi yapıldı. Yani Gül, sadece Erdoğan'ın katettiği yolu Bush'a aktardı.

GRAHAM FULLER'İN ÖNGÖRDÜĞÜ OLDU

CIA'cı Fuller'in raporunun ardından 20 yıl geçti.

Fuller'e, "Türkiye'de İslam Köktencilığının Geleceği" raporunu hazırlatan RAND Corporation, bu süre içinde boş durmadı, gelişmeleri izledi. Bu kez, Amerika'nın eski Irak Büyükelçisi Zalmay Khalilzad'ın eşi olan Cheryl Benard, 2003 yılında RAND için, "Civil Democratic İslam" başlıklı 80 sayfalık bir rapor hazırladı.

RAND, CIA'nın ne kadar mesafe aldığını, ne olup bittiğini anlamak için, 2007 yılı Mart ayında, "Building Moderate Muslim Networks (İlmli Müslüman Ağının İnşası)" başlıklı, Angel Rabasa, Cheryl Benard, Lowell Schwartz ve Peter Sickel'e, yeni bir rapor daha hazırlattı. Her iki raporda, İlmli İslam öncüleri anlatıldı.

Raporlar artık eskiden olduğu gibi gizli kapaklı sızdırılmadı. İnternet sayfalarında ilan edildi, parayla piyasada satıldığı bildirildi.

"Artık gizlimiz saklımız yok" denerek, Gülen'e verilen destek açıkça beyan edildi. Khalilzad'ın Musevi asıllı eşi Bayan Benard, raporunda, Türkiye'den Fethullah Gülen'i, İlmli İslam'ın temsilcisi olarak takdim etti.

Benard, sıradan bir uzman değildi. Kocasını Khalilzad'ın, Neo-Con'lar arasında sözü dinlenirdi. Dick Cheney'in yakın çalışma arkadaşlarından biriydi.

Khalilzad, Başkan Bush'un Afganistan temsilciliğini de yaptı.

Bayan Benard, CIA'cı Fuller gibi, ılımlı İslamcılara destek verilmesinden yana bir görüş sergiledi. RAND analizcisine göre; Fethullah Gülen, Türkiye için ideal biriydi. Hristiyan ve Yahudilerle diyalog başlatan Gülen'in, iyi bir sicili vardı. Papa'yı ziyaret etmiş, Hahambaşı'yla görüşmüştü.

Gülen, İran ve Suudi Arabistan'daki yönetim biçimini eleştiriyordu. Bu nedenle, Fethullah'ın bu ülkelerde kabul görmesi zordu, ancak, Türkiye'de popüler olabilirdi, olmalıydı. Türkiye'de propagandası yapıp desteklenmeye devam edilmeliydi.

Fethullah'ın ABD'de kalma planı, Türk kamuoyundan saklandı. ABD'de kalma vizesi yoktu. Yasal olarak sürekli oturabilmesi için, yeşil karta ihtiyacı vardı. Yeşil kart almak için eğitimci sıfatıyla Göçmen Dairesi'ne başvurdu ancak, reddedildi.

Gülen'in, uzun bir mahkeme dönemi var. Araya CIA girdi, başta Fuller olmak üzere önde gelen Amerikalı istihbaratçılar, Gülen'e kefil oldu.

Gülen, 25 Mayıs 2007'de, İç Güvenlik Bakanlığı ve FBI aleyhine dava açtı.

FBI Başkanı Robert Mueller ve İç Güvenlik Bakanı Chertoff, Gülen'e, yeşil kart alacak kadar yeterli destekleyici bilgi vermedikleri için şikâyet edildiler.

CIA, FBI'ya karşı Gülen'i savundu.

Gülen, sonunda yeşil karta kavuştu.

2008 YILINA KADAR SON DURUM

Türkiye’de AKP, ikinci kez iktidar oldu. Fethullah Gülen, Amerika’daki çiftliğinde yaşantısına devam ediyor.

Sakallı CIA’cı Fuller, kaç kez deney yaptığını kendisinin de hatırlamadığı laboratuvara bir kez daha baktı. Yerde buruş buruş olmuş kâğıtlar arasında, Fethullah Gülen’e, “kendi ülkesinde şerefle ve biraz da şüpheyile karşılanan peygamber” nitelemesini yaptığı, Economist dergisinin 2008 Mart sayısı duruyordu.

Derginin üzerine bastı ve kapıyı kapatıp çıktı.

Laboratuvarın anahtarını, yeni sahibine teslim etti, gözden ırak bir yere dinlenmeye gitti. Sadece evini değil, ülkesini de terk etti. Fuller, Kanada’nın soğuk havasına alışmaya çalışırken, geçmiş bir bir gözünün önünden geçti.

Kızının adını Samantha Ankara koyan Fuller, ABD’de oturma izni (green card-yeşil kart) almak isteyen Fethullah’a sponsor olan önemli isimler arasında yer aldı.

Nerede hata yapıldı, diye düşündü.

Kâr-zarar hesabı yaptı. Kârı kendi hanesine, zararı amirlerine yükledi. Kâğıt kalemi aldı, yazmaya başladı:

“Los Angeles, Times gazetesine;

Türk-Amerikan ilişkileri yıllardan beri kötüleşiyor ve bunun temel izahı basit ve haşin. Washington’ın politikaları, genel ve temel olarak birçok alanda Türkiye’nin dış politika çıkarlarına ters düşüyor.

Ters düşen 7 alan şunlar:

- **Kürtler.** Amerika'nın son 16 yıldaki Irak politikaları, Türkiye için bir felaket oldu. Iraklı Kürtler, bağımsızlık eşiğinde. Irak'ta böyle bir oluşum, Türkiye'deki ayrılıkçılığı teşvik ediyor. Washington, İran'a karşı Kürt teröristleri destekliyor.

- **Terörizm.** Amerika'nın Orta Doğu politikaları, tüm bölgede şiddet ve radikalizmi teşvik etti ve El Kaide'yi, Türkiye'nin kapısına kadar getirdi.

İran. İran, Türkiye için hayati bir enerji kaynağı. Washington, Türkiye'ye, İran ile ilişkilerine son vermesine yönelik baskılarını çok patavatsızca yürüttü.

- **Suriye.** Türkiye-Suriye ilişkileri çok canlandı. Ankara, Washington'ın, Şam'ı dışlaması için yaptığı baskılara direndi.

- **Ermenistan.** Ticaret ve hava bağlantıları gibi yollardan Ankara ve Erivan arasında verimli gayriresmî temasları var ve her ikisi barışmak ister ancak, Ermeni diasporası, potansiyel yakınlaşma karştı havayı alevlendiren kilit faktörlerden biri.

Rusya. Ankara-Moskova ilişkilerinde bir devrim yaşanıyor. Ankara, Rusya ile olan ilişkilere değer veriyor ve ABD'nin, Kafkaslar, NATO genişlemesi ve füze kalkanı konularında Rus ayısına vurma çabalarına karşı çıkıyor.

- **Filistin.** Ankara, Hamas'ı meşru olarak görüyor ve arabuluculuk yapmak istiyor. Washington da 'hayır' diyor. Ankara; İsrail ile iyi ilişkileri var ancak sert eleştirilerde bulunmaktan da kaçınmıyor."

"A World Without Islam (İslam'sız Bir Dünya)" başlıklı, kapak olduğu bir yazı da Foreign Policy dergisinin şubat sayısına gönderdi.

Bush yönetimi, ikinci dönemini tamamlayıp sona yaklaştı. 2008 yılının Kasım ayında, Bush'un, "Amerikan tarihinin en

kötüsü” unvanıyla gitmesine az bir zaman kaldı.

Bush, Afrika ziyaretini bitirdi, Beyaz Saray’ın bahçesinde, Afrika’da öğrendiği dansları gazetecilere gösterdi. Bundan sonraki yaşamında Teksas’ta; ılımlı İslam’ı, Kürtleri bir kenara bırakıp, Afrika dansları yapacağı mesajını verdi.

Tıpkı Bill Clinton’ın, son döneminde saksafon çalması gibi.

SONSÖZ

(Fuller'in, 2015 Erdoğan falı)

Tayyip Erdoğan'ın Washington hayatı, ciltler dolusu kitaplar yazılacak kadar malzemeye dolu.

Kitabın başına dönersek:

Erdoğan'ın Washington'a ilk gelişini hatırlıyorum. Henüz yasaklı ama Orta Doğu'yu yeniden şekillendirmeye kararlı. "Neo-Con" diye adlandırılan tutucu Amerikalıların (Yeni Muhafazakârlar) gözdesi olmuş, el üstünde tutuluyor. Randevular Türkiye'den ayarlanıyor. Erdoğan'ın ünlü danışmanı Cüneyd Zapsu, telefonlara yetişemiyor, Erdoğan ABD'ye gitmeden, randevu ayarlamaları yapıyor. İslam dünyasının yakından tanıdığı ajan, CIA Orta Doğu Bölge Sorumlusu Graham Fuller, Washington'da dört gözle Erdoğan'ı bekliyor. Erdoğan'ı bekleyen sadece Fuller değil. Washington'da ne kadar Yahudi asıllı, Başkan Bush üzerinde etkili politika yapımcısı Neo-Con varsa sıraya girmiş, Erdoğan'la konuşmak için can atıyorlardı. Erdoğan, ABD'nin kadrolu tercümanı Egemen Bağış'ın da bulunduğu heyetle, ünlü Watergate (Başkan Nixon'ı koltuğundan eden dinleme skandalının yapıldığı otele bulduğu yer) binalarının bulunduğu otele yerleşti. CIA sorumlusu Fuller, istihbaratçı Henri Barkey ve eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz'le buluştu. Orta Doğu falcısı Fuller, ılımlı İslam modeli için seçilen Türkiye'nin, Orta

Doğu'daki rolünü anlattı. "Orta Doğu eş başkanı olacaksın." dedi. Eş başkanlık görevi, Hamas lideri Meşal'in, Türkiye ziyaretine kadar devam etti. Washington kızmıştı. Durum baktı ki kötüye gidiyor, danışman Zapsu, AKP Genel Başkan Yardımcısı Şaban Dişli'yi de alıp, acele Washington'a gönderildi. Zapsu, American Enterprise İnstitute adlı düşünce kuruluşunda, "onu deliğe süpürmeyin, kullanın" dedi. Start verildi, süreç yeniden başlatıldı, Cumhuriyetçi Bush gitti, Demokrat Barack Obama seçildi. Partilerüstü eş başkan, zaman zaman (lame duck) topal ördek durumuna düşmesine rağmen, düşe kalka bugüne geldi. Erdoğan'ı yakından tanıyan CIA'cı Fuller, aktif görevden ayrılmasına rağmen, izlemeye devam etti.

Fuller, Erdoğan'ın 2015 falına baktı. CIA ajanı, kişisel bloğunda; Erdoğan'ın, kurumlara zarar verme ve hem kendisinin hem de partisinin mirasını yok etme sürecinde olduğunu yazdı. Alışılmışın dışında sert ifadelerle, Erdoğan'ı yolsuzlukla suçladı. "Yolsuzluk suçlamalarına battı ve kendisinin giderek mantıksızlaşan, despotlaşan ve hayalperestleşen yönetimini eleştiren ya da karşı çıkan herkese paranoyakça saldırıyor." dedi.

YILMAZ POLAT

CIA'NIN MUTEBER ADAMI

Yılmaz Polat, titizlikle kaleme alınmış bu çalışmasında, Türkiye siyasetinin yeniden tasarlandığı CIA laboratuvarlarında, İslamcı siyasetin ve laik Türkiye karşıtı anlayışın nasıl kullanıldığını, bir virüs gibi ülkemize nasıl salındığını, başta Fethullah Gülen olmak üzere bu siyasetin aktörleri üzerinden ele alıyor ve ülkemiz üzerine oynan bu yıkıcı oyunu, çarpıcı gerçeklerle okura sunuyor.

"Yılmaz Polat'ın kitabında kanıtladığına göre, Graham Fuller'in ılımlı İslam'ı 1923 Cumhuriyeti'ne, Cumhuriyet laikliğine, Mustafa Kemal'e, Atatürk'e, bağımsız Türkiye'ye, Türkiye'nin üniter devletine, Kemalizm'e karşıdır."

Özdemir İnce

telgrāfhane
yayınları

www.telgrafhane.org

www.telgrafhane.org

twitter.com/Telgrafhane_

facebook.com/telgrafhane.org

9 786058 321885